BRABANT STRIP

magazine 134

Verschijnt maandelijks, behalve in juli en augustus - 1/2006 -
Afgiftekantoor, 1800 Vilvoorde I - P308727
Afzender : Brabant Strip vzw, De Wandelaerstr. 8, 1910 Zaventem

Exclusief :

Ferry

... over het vervolg op De kronieken van Panchrysia

& het ontstaan van Flipje, het reclamemannetje

Het kriebelt weer

BRABANT STRIP MAGAZINE

Gratis voor leden van *Brabant Strip vzw*, vereniging van stripliefhebbers van 9 tot 99, en van *de Reclamestripclub*. Wordt niet los verkocht.

Redactie en medewerkers :
Willem Gay, J.P. Legein, Jean Smits, Yves Kerremans, de familie Lezy, Joop Schreurs, Henri Christiaen, Philippe Mouvet, Felix De Keye, Léon den Hartog, Bertrand Van Herp, Kurt Morissens

Layout:
Patrick Vranken&Jeroen Denters

Eindredactie :
Patrick Vranken

Logo's:
Dirk Stallaert, Jef Nys, W. Vandersteen

Cover :
© Ferry en Arie van Vliet

INHOUD

Ferry 4
Flipje 12
Reclamerubriek 30
Verschenen 34

Overname van artikels of illustraties, zelfs gedeeltelijk, is niet toegelaten zonder uitdrukkelijke toestemming van de uitgever. Copyright van afbeeldingen en foto's berust bij de diverse auteurs en uitgeverijen.

Lidgeld 2006 B&NL :20 euro
(B):**001-2980926-95**
(Nl) : Giro **7616528**

Verantwoordelijke uitgever :
Berreweide 34, 1840 Londerzeel.
tel :(0032)(0)52 / 31.23.46

E-mail en internetadres :
brabant.strip@worldonline.be
www.brabantstrip.be

nr.1 van 31/01/2006
1.300 exemplaren

In alle drukte (alle leden noteren voor 2006 in het bestand, 8 nieuwe Fenix-albums drukklaar maken, artikels lezen en klaarmaken voor de volgende magazines...) toch even stilstaan bij het nieuwe werkjaar. Wij hebben er hier zin in! We hebben 2005 positief afgesloten met nieuwe inspiratie en nieuwe contacten, zowel met een jonge generatie tekenaars als met enkele gevestigde waarden die we al lang op ons verlanglijstje hadden.
Dat betekent dat we ook dit jaar weer de vertrouwde kwaliteit kunnen leveren. De lezers hebben opgemerkt dat we een inspanning gedaan hebben om het magazine niet alleen inhoudelijk maar ook visueel aantrekkelijker te maken. Leve het internet hoor, maar bladeren en lezen in mooie papieren pagina's, dat is toch echt genieten. Papier, paper, Peper, dat was ons nieuwste initiatief en we mogen zeggen dat het niet onopgemerkt voorbij gegaan is. Het is nog heel pril, maar we hebben er een goed gevoel aan over gehouden. Wordt vervolgd dus. Nog even duidelijk maken voor enkele verbaasde leden, dat Peper niet samen met het magazine zal aangeboden worden. Je moet er niet speciaal lid voor worden en er hoeft geen lidgeld voor betaald te worden,
Het is een volledig losstaand blad, dat in de stripwinkel verkrijgbaar zal zijn. Wij hebben het alleen bij wijze van kennismaking bij het magazine gestopt en misschien doen we dat nog wel eens.
Voor de nieuwe leden nog even opmerken dat voorstellen om een tekenaar te gaan interviewen of een artikel te schrijven, altijd welkom zijn. Samen maken we dit blad!

De redactie.

OPROEP

Gezocht in bruikleen : volledig verhaal van Zilverpijl (Frank Sels) in bundel originele tekeningen nr 660 en 661 en 664 (dit is het nummer in de bovenhoek rechts) Tel 02 7958355 Etienne Hauwaerts

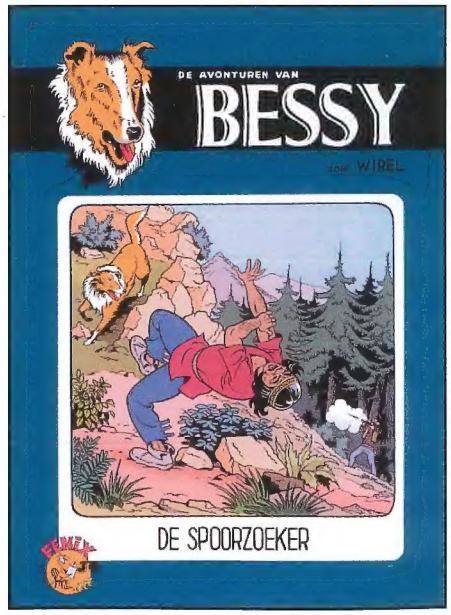

Nieuw album

Momenteel ter perse ofwel reeds gedrukt terwijl u dit leest, het nieuwste Bessy-album! Een echt dramatisch verhaal zoals alleen Willy Vandersteen ze kon vertellen.
Te koop voor 9 euro in de stripspeciaalzaken van stand, behalve voor wie zo verstandig was om in te tekenen, die betaalt slechts 6,25 euro.

Kijk op onze site brabantstrip.be voor de precieze verschijningsdatum.

Ter gelegenheid van de volgende beurzen kan het album afgehaald worden door de intekenaars, raadpleeg de agenda

AGENDA Stripevenementen

4 en 5 februari 2006 **Rijswijk**
Stripboekenbeurs in Evenementenhal. Exposities met origineel werk van Gerard Leever, Ruud Lips, Eelco Koper, Henning Janssen en Uitgeverij Bee Dee. Ook Suske en Wiske expositie. Grote veiling op beide dagen. Signeren: Marc Verhaegen, Gerard Leever, Dick Heins (Napoleon), Nozzman, D!o, Dick Vlottes, Robert v/d Croft en Martin Lodewijk en andere. Info : stripbeurs.com.
Brabant Strip (Etienne) is aanwezig met stand. We verwachten jullie om albums af te halen !

11 februari 2006 **Seraing**
3de Festival BD In Centre Culturel vanaf 10u00 (ingang 5 euro). Met signeersessies van o.a. Marc Bougne, Michel Constant, Didgé, Erik Loutte, Malik, Alain Sikorski, Laurent Verron, Marc Wasterlain, e.a.

12 februari **Lichtervelde**
Ledendag Brabantstrip : zie aankondiging

12 februari **Maasmechelen**
2de editie Maaslandstrip. Toegang van 10u tot 17u in zaal "St.-Remigius", Boudewijnlaan 101. Met signeersessies van o.a. Claus Scholz, Martin Lodewijk, Paul Geerts, Kamagurka, Dirk Stallaert,... Meer info op http://users.pandora.be/toerismelinks/mm/index.html

15 tot 19 februari **Brussel**
Foire du livre In Tour & Taxis, avenue du Port
Info : http://www.foiredulivre.com

18 en 19 februari **Le Roeulx**
12e rencontre BD in Institut Saint-Joseph
Info : http://rencontrebd.be.tf/

19 februari **Opwijk**
Stripbeurs 2006. Toegang van 10u tot 18u in zaal "Hof Ten Hemelrijck", kloosterstraat 7. Met signeersessies van o.a. Luc Morjaeu, Thomas Du Caju... Meer info bij Griet Van Buggenhout griet.vanbuggenhout@nijdrop.be of op http://www.nijdrop.be/

4 en 5 maart **Seraing**
12e fête du livre in château du Val St-Lambert, Esplanade du Val. Info : http://users.swing.be/fetelivreas/

5 maart 2006 **Schorisse**
Eerste kinderboekenbeurs. Volwassenen gratis, kinderen < 1,5 meter 1 euro. In de Basisschool Omer Wattez, Schoolstraat 2 van 14u00 tot 18u00. Met signeersessies van Marc De Bel, Orphanimo!, Patriek Roelens, Mario Boon & Stefan Boonen.

5 maart **Gooik**
3de stripbeurs. Toegang van 10u00 tot 18u00 in Schuur van De Cam (Gemeenschapscentrum) van Gooik, Dorpsstraat 67. Met signeersessies van De Marck, De Wulf, Steve Van Bael, Dirk Stallaert, Patrick Van Oppen, Luc De Maeyer, Emiel De Bolle, Maarten De Saeger en Lars Lambrecht. Info : Jean-Paul De Loecker, 02 5693957 of 0494 036870, jp.deloecker@scarlet.be

Ledendag Lichtervelde!

12 febr.

Elk jaar weer de gezelligste stripbijeenkomst in West-Vlaanderen (en omstreken!). Opnieuw in zaal LICHTENHOVE, Torhoutstraat 36 C, vanaf 13uur. Leden krijgen gratis één tafel om strips en materiaal uit te stallen. Geïnteresseerden nemen vooraf contact op met Filip Vanderper, tel :051/724136 (na 19u) of e-mail : filip.vanderper@skynet.be

Bestelde albums kunnen afgehaald worden aan onze stand.

11 en 12 maart **Wilrijk**
18de Wilrijkse stripdagen. Toegang van 10u tot 17u in Gemeenschapscentrum Valaarhof, Letterkundestraat 35, 2610 Wilrijk. Inkom: vrijwillige bijdrage met gratis tombola Meer info op www.vlaamsstripcentrum.be of info@vlaamsstripcentrum.be

18 en 19 maart **Hornu**
6de festival PhilaBéDélique in Lycée R. Stiévenart, 58 Route de Valenciennes. Info : http://philabedelie.xdir.org/

26 maart **Brussel**
Bédémonique 2006 in Centre Scolaire du Souverain, Rue Robert Willame 25 te 1160 Auderghem. Met signeersessies van Malik, Walthéry, Carpentier, Marc-Renier, Peral, Attenasio, Bédu,... Info : Raphaël Carralcazar 02/660 45 35 mail : carralcazar@skynet.be

9 april **Leuven**
Stripclub Tafelrond, van 10 tot 17 uur in Zaal Het Bad, Info: J.P. Hendrickx , tel 016/23.65.97

23 april **Deurne**
Strips met een hart voor kinderen - 6de strip, cd, dvd en platenbeurs in sportzaal Schijnpoort, Schijnpoortweg 55, 2060 Antwerpen van 10u00 tot 17u00. Signeersessies van o.a. Jeff Broeckx, Walter Laureyssens, Gos, Arnaud Leterrier, Dirk Stallaert, Luc Morjaeu, Orphanimo!!,...
Meer info www.stripsmeteenhart.org

Organisatoren sturen alle info naar :
johan.van.ransbeeck@pandora.be
met als onderwerp : Brabant Strip Agenda

De agenda wordt afgesloten op de 1ste van iedere maand. De aangekondigde informatie valt onder de verantwoordelijkheid van de organisatoren.

Ferry, de meest minzame tekenaar in stripland, gaat ondertussen al meer dan 30 jaar mee maar blijft een ambitieus man die nood heeft aan uitdagingen. Een gesprek over 's mans indrukwekkende carrière, Hergé, Brusselse en Gentse cafés, de jeugd van tegenwoordig en zijn laatste nieuwe uitdaging. Tot u te nemen met een vers ingeschonken Brugse Tripel.

DOOR **KURT MORISSENS**

LEVEN VAN STRIPS

"Wie de dag van vandaag kiest voor een diploma striptekenen en er dus effectief voor kiest om het beroep uit te oefenen, maakt het zichzelf moeilijk. Het is tegenwoordig aartsmoeilijk om nog aan de bak te komen; natuurlijk niet onmogelijk maar laten we een kat een kat noemen, gepubliceerd raken is heel moeilijk. Ik zie oud-studenten van mij *(Ferry geeft les in St-Lucas Gent -red.)* die het al jaren proberen als striptekenaar maar die tot de dag van vandaag daar hun brood niet mee kunnen verdienen. Er zijn wel een paar studenten die publiceren, zoals Pieter De Poortere met *Boerke* en Jeroen Janssen (nvdr. tekenaar van o.a. *Bakamé*) die ondertussen al vier albums in de winkelrekken heeft liggen. Die raken hun ei wel kwijt maar ze zijn verplicht om er wat bij te doen: Jeroen werkt in een bibliotheek, Pieter doet er grafisch werk bij. Leven van strips is heel moeilijk geworden, vooral als pril striptekenaar. Weet je, een project dat ik een tweetal jaren geleden met een oud-student van mij gestart ben, wordt overal afgeketst met de vermelding dat de tekenaar nog niet rijp genoeg is alhoewel hij een heel goed tekenaar is. De uitgevers spelen op zeker en willen alleen met grote namen in zee gaan. Maar nu vraag ik je: hoe moeten ze rijpen, ervaring opdoen als je ze geen kansen geeft? Och, vroeger was dat helemaal anders: toen had ik de indruk dat ze zaten te wachten op mijn werk. Ik heb het geluk gehad om op dat moment te starten en heb dus mijn rijpingsproces kunnen doormaken".

VAN LE SOIR NAAR PILOTE BELGE

"Ik ben begonnen in de krant *Le Soir*, een grote krant toch, al heb ik daar mijn eerste afspraak moeten afbellen – dat was in 1970 – omdat mijn zoon zou geboren worden. Tuurlijk hadden ze daar veel begrip voor, de wereld was toen veel vriendelijker. *Le Soir Jeunesse* was daarbij dan ook nog eens een kweekvijver voor supertalenten. Wie zat er op dat moment naast mij? Franz, Denayer, Jean Pleyers, Comès; allen mensen die nadien carrière hebben gemaakt en die ik allemaal heb leren kennen toen. In die zin was ik goed terecht gekomen. Ik zat in een goede groep en wij hielpen mekaar. Ik heb er meer dan een jaar gewerkt om daarna bij *Pilote Belge* te starten. Voor die uitgave van Pilote moesten wij - een groep Belgische tekenaars - enkele pagina's vullen; verhaaltjes met een humoristische inhoud. Zo heb ik twee platen getekend over de Prins van Luik, Albert - ook bekend als onze huidige koning - voor een speciale gelegenheid die mij nu ontsnapt: zijn huwelijk, de geboorte van een kind? We pikten in op de actualiteit. *Pilote*, dat was in Frankrijk Asterix, Lucky Luke - de groten stonden daar in - en we waren best fier dat we daaraan mochten meewerken. Ach, aan die periode kleven goede herinneringen; we waren een hecht team dat elke week in Brussel op café samenkwam, ik spreek nu over de jaren 1971-1972, om het nummer voor te bereiden. Dat moest humoristisch zijn, dus zaten we zelf veel te lachen. We waren creatief, leefden ons uit, waren inventief en schreven scenario's. Het groepje bestond vooral uit onbekenden, de enigen met een beetje naam waren Verli (Verlinden) - die maakte in Kuifje op dat moment *les avontures du chicon belge* - en Noiret, een scenarist die daarna nog lang in de uitgeverswereld gezeten heeft. We waren allemaal zowat achteraan in de twintig, alleen Verli was iets ouder en die fungeerde een beetje als de man die alles in goede banen leidde. Hij woonde in een groot herenhuis in Brussel en iedere week maakte zijn vrouw eten voor heel de bende: lekkere boerenkost met een portie gezelligheid! Ik heb daar zowat een jaar voor gewerkt en dat was eigenlijk best een plezante periode".

Uit Ferry's schetsboek....

LE RELAIS

LES FRERES BRONZON

TEXTE : J.DANIEL
DESSIN : FERRY.

ARIZONA 1870 ... NON LOIN DE PUEBLO BONITO. L'OBSCURITÉ NAISSANTE ALLONGE LENTEMENT LES OMBRES DES SIERRAS ET DES MESAS.
DAMN BOYS!... C'EST DONC ÇA, LE "HOME-STATION" DE LA BUTTERFIELD COMPANY... HUH... HUH... PAS TRÈS FAMEUX!...
HEP!... IL Y A QUELQU'UN!?...
JE SUIS LE STATION-MASTER GENTLEMEN... LA DILIGENCE POUR SHADY GROVE NE PART QUE DEMAIN-MATIN...
QUELQUES MINUTES PLUS TARD, LES TROIS VOYAGEURS SE RÉGALENT D'UN REPAS SOBRE...
DE LA VIANDE DE PORC AVEC DES HARICOTS, RIEN DE PLUS NOURRISSANT... HEY PINTO! AS-TU DONNÉ UNE BONNE PORTION D'AVOINE AUX CHEVAUX DE CES GENTLEMEN?!...
JE M'APPELLE ABBOT HOMER LES GARS.../
LES SOIRÉES ET SURTOUT LES NUITS PEUVENT ÊTRE TRÈS FROIDES PAR ICI... JE... JE VAIS ALLUMER LE POÊLE, GENTLEMEN.../
HUM... PAS TRÈS BAVARDS, CES GARS...
DAMN!... PAS DE DOUTE POSSIBLE.../
Frontier
WANTED! LES FRERES BRONZON RECHERCHÉS POUR MEURTRE
MAX
CLINT
BUNKY

▲ *Strip op scenario van Daniel Jansens, uit Le Soir Jeunesse van28/10/1970. De invloed van Hermann en Giraud is duidelijk herkenbaar.*

HET WEEKBLAD KUIFJE

"Na *Pilote Belge* ben ik zonder problemen bij *Lombard* binnengerold en zo ben ik in het weekblad *Kuifje* mogen beginnen. Greg was toen hoofdredacteur en dat was - zoals iedereen wel weet - geen gemakkelijke. Ik ben eigenlijk best fier dat mijn eerste verhaaltjes door hem werden aanvaard omdat hij toch iemand was die daar wel zicht op had en best streng was".

◀ *Ferry als zichzelf in Vasco 15, Het spook van Brugge (Gilles Chaillet)*

"Greg was zeer moeilijk, dus ik moet ergens met mijn werk op een bepaald niveau gezeten hebben dat aanvaardbaar was voor hem. Al geef ik grif toe dat ik mijn werk van toen nu absoluut niet goed vind, maar ik heb dus mijn kansen gehad en heb daar niet moeten voor zagen. Mijn eerste zelfgeschreven reeks, *Cédric,* verscheen in de pocketuitgaven van het weekblad. Pas na meer dan een jaar heb ik mijn eerste publicatie in *Kuifje* gehad. *Cédric,* dat waren kortverhalen over een middeleeuws jongetje – een wees van ongeveer 16 jaar – die rondtrok met zwaard en paard en zo avonturen beleefde met alchemisten en fantastische geheimen oploste. Ja, die verhalen staken toen ook al vol met esoterische dingen als alchemie. Dat heeft altijd in mij gezeten *(lacht)*. In 1973 schreef ik dus zulke verhalen al. Dat was mijn ding; het fantastische, het esoterische, het occulte. Die kortverhalen waren gewoonlijk zeven à acht platen lang en waren een beetje gebaseerd op wat ik zelf gezien en gelezen had, zoals *De Rode Ridder*. Zo had ik dus een hele reeks van die *Cédrics* geschreven – de helft daarvan is vorig jaar trouwens in een album in het Nederlands uitgegeven - en ik verdiende er min of meer mijn brood mee. Ik ben dus bij de gelukkigen geweest die zo nog konden starten. Voor *Kuifje-pocket* werkten toen serieuze namen als Dany en Vance die toen samen met Greg al aan *Bruno Brazil* bezig was en ik stond daar – fier als een gieter – tussen. Na verloop van tijd hebben ze mij gezegd dat ik verhalen mocht maken voor *Kuifje*, wat toch altijd een droom van me is geweest. Eerst maakte ik van *Cédric* lange verhalen want ik wou mijn album hebben.

Dat was toch wel een grote ambitie van me in die tijd. Maar na vier verhalen heeft Henri Desclez, de toenmalige hoofdredacteur en ook een fameuze meneer *(lacht)*, me vriendelijk gewezen op het feit dat de scenario's niet goed genoeg waren om de reeks ooit in album uit te geven. Ik weet nog dat ik *wreed ontgoocheld* was toen me dat gezegd werd. Ik geloofde daar echt in. En dat scenario ging wel ergens naar toe, al kan ik me niet meer herinneren naar wàar *(lacht)*. Neen, dat was een ontgoocheling want mijn droom van eigen albums werd toen even aan diggelen geschoten. Desclez stelde voor om kortverhalen te maken op scenario van Duval en ik hapte toe. Een jaar of vier heb ik toen kortverhalen gemaakt met Duval, aan een tempo van zes à zeven platen per maand. Dat was veel, hé; dat was een kortverhaal per maand! En zo verdiende ik mijn boterham. Misschien geen dikke boterham maar we waren jong en we hadden toen niet zoveel nodig. Tussendoor tekende ik dan ook nog voor een aantal andere tijdschriften die Desclez had opgestart. Ik werkte toen hard en veel en uiteindelijk heb ik heel wat gepubliceerd, maar toch bleef ik wel op mijn honger. Waarom? Ik heb daar geen antwoord op, waarschijnlijk hebben ze mij geremd. Dat was uiteindelijk de leerschool; in die kortverhalen konden tekenaars laten zien wat ze waard waren. Ik deed dat wel met hart en ziel en ieder verhaal was iets anders: een andere sfeer, een andere tijd, een andere omgeving. Mijn studies heb ik daar goed kunnen gebruiken *(Ferry studeerde tot zijn 25ste -red.)*. Ik weet nog dat ik toen halve nachten heb doorgebracht over mijn boeken om een bepaald detail juist te kunnen tekenen. Het is toen dat ik begonnen ben met documentatie en boeken aan te kopen. Want het ging over alles: ik heb een verhaaltje getekend over de kroning van de laatste tsaar. Begin maar te zoeken, hé! Hoe ging dat eraan toe, wat gebeurde er op zo'n kroning? Door die kortverhalen werd je verplicht om alles te doen en dat vond ik best boeiend maar tegelijkertijd zat ik te wachten op het moment dat ik mijn eigen reeks mocht maken. Want daar draaide het om, dat was de toekomst!"

OP ZOEK NAAR EEN SCENARIST

"Ik keek in die tijd op naar Hermann, Giraud, Craenhals en zelfs naar Jacques Martin alhoewel die stijl me te droog leek, een beetje stijf. Maar in het begin keek je naar iedereen op omdat die publiceert en al albums heeft. Die idolen van toen heb ik daarna beter leren kennen en sommigen, zoals François Craenhals, zijn zelfs vrienden geworden. Ik was onder de indruk van de eerste twee albums van *Jugurtha,* waarvan Jean-Luc Vernal de scenario's schreef. Ik heb toen mijn stoute schoenen aangetrokken en ben bij hem gaan aanbellen met de vraag of hij zin had om voor mij scenario's te schrijven".

IAN KALEDINE: DE START

"Neen, hij kende mij niet - al wist hij waarschijnlijk wel wat ik deed – en tot mijn grote vreugde hapte hij toe! Hij heeft dan eerst twee kortverhalen geschreven, dat was een manier om elkaar te leren kennen en dan zijn we begonnen met *Ian Kaledine*. Dat was toen in korte hoofdstukken, vijf à zes pagina's, dat *marcheerde* zo toen bij Kuifje. Ik tekende een hoofdstuk *Ian Kaledine*, deed dan weer een aantal maanden kortverhalen met Duval, waarop Vernal een hoofdstuk geschreven had en ik me weer daarop kon storten. Ik dacht wel dat de strip goed onthaald werd. In de gevreesde opiniepeilingen - doodzenuwachtig waren we daarvoor want niemand wou de schande van de laatste plaats ondergaan - scoorden we altijd redelijk goed. En uiteindelijk - in 1983 - hebben ze het eerste album uitgegeven. *Ian Kaledine* was een schot in de roos; de eerste twee albums waren samen uitgekomen en een paar maand later kregen we onze eerste auteursrechten. Er waren al 19.000 exemplaren, samen bijna 40.000 dus, van verkocht. Pas op, in die tijd was dat weinig, hé, 20.000 verkochte albums. Maar ze zeiden me – ik had toen al vier albums getekend – 'dat begint traag, hé, maar je zal zien na de 10de zal dat goed aan het rollen gaan'. Dat was toen hun visie. Kaledine is dan ook beginnen stijgen. Langzaam zijn we aan zo'n 40.000 geraakt".

IAN KALEDINE: HET EINDE

"*Kaledine* verscheen toen al in acht talen, zelfs in het Pools, Portugees en Spaans. Maar het strafste was wel mijn Russisch avontuur. Van het eerste deel van *Ian Kaledine* is ook een Russische versie verschenen met een oplage van 200.000 exemplaren. Er was wel concurrentie : het zou ofwel *Aria* van Michel Weyland of *Kaledine* zijn dat Rusland mocht veroveren. Het is *Kaledine* geworden omdat dat een Russische naam is. Het ligt dus aan zulke kleinigheden *(lacht)*. *Kaledine* werd zo de eerste strip die officieel werd toegelaten in Rusland; tot dan waren strips verboden. Daarvoor ben ik naar Rusland gereisd en dat was een evenement! De reis was degelijk voorbereid en we werden ook verwacht voor een televisie-uitzending op het Sovjetnet. Die uitzending duurde een uurtje en achteraf vroeg ik aan de verantwoordelijke daar hoeveel bereik ze hadden. Bleek dat die uitzending zomaar eventjes door 250 miljoen mensen bekeken werd! De dag erop waren de 200.000 albums uitverkocht. Blijkbaar kregen de mensen daar in die tijd niet zoveel ludieks te zien op tv en waren ze zo onder de indruk van de uitzending dat ze massaal het album bestelden *(lacht)*. Ach, het was een mooie tijd. Ik kreeg toen veel fanmail die ik allemaal bewaard heb; het weekblad werkte dat ook in de hand door veel reportages over hun tekenaars met foto's te publiceren. Met *Ian Kaledine* had ik een topreeks in handen. De verkoop liep goed en de reeks lag goed bij het lezerspubliek. De samenwerking met Jean-Luc verliep vlot, zeker in het begin. Maar mooie liedjes duren meestal niet lang. Uiteindelijk heb ik door een ongelukkig incident *Kaledine* stop gezet. Dat was mijn beslissing omdat ik vond dat ik niet meer met de scenarist 'op straat kon komen'. Nu is dat niet van de ene dag op de andere beslist, natuurlijk. Al bij de laatste albums van *Kaledine* verliep de samenwerking stroef. Vernal was toen hoofdredacteur geworden van *Kuifje* en voor iedere pagina moest ik bellen en drie dagen wachten op het vervolg van het scenario. Ik kon zo niet werken, nooit kende ik het hele verhaal op voorhand, nooit! Dat maakt dat je dingen tekent en vijf platen later merkt dat er iets niet klopt in de eerste pagina. Dat was vreselijk en in die zin was mijn beslissing zeker niet slecht. Contractueel kon ik de reeks ook niet overnemen. De rechten van de reeks waren eigendom van *Lombard*, Vernal en mij. Ik heb hem daarover wel gebeld om te zeggen dat ik een andere scenarist wou, waarop hij repliceerde dat hij een andere tekenaar zou nemen om de reeks over te nemen. En ik dan weer... Het was een vicieuze cirkel. Ik kon *Kaledine* niet voortzetten. Ik had op dat moment een status van één van de goede tekenaars van *Kuifje* en wou dat niet zomaar weggooien, maar uiteindelijk ben ik er wel een jaar door verloren".

Ontwerpschetsen voor de cover van album 2 ▲

◀ *Cover van album 2, Het geheim van de Taiga*

▼ *Ontwerp voor een display*

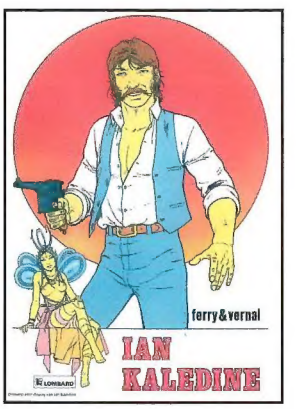

HET RAMPENJAAR

"Ik heb *Kaledine* dan stil gezet, gelukkig had ik toen al iets van een spaarpot en ik heb toen een sabbatjaar genomen. Dat jaar was een moeilijk jaar. Weet je, Conscience heeft een boek geschreven met als titel *Het rampenjaar*. Wel, in dat jaar zijn mijn beide ouders gestorven, heb ik *Kaledine* stopgezet en ben ik apart gaan wonen van mijn vrouw. Ik was depressief, heb enkele maanden niets gedaan, zat daar alleen...
Uiteindelijk heb ik mezelf weer opgeraapt en heb tegen mezelf gezegd: '*Komaan jongen, het leven gaat verder.*' En daar in Bretagne aan zee ben ik beginnen schrijven aan *Panchrysia*. Gelukkig was de uitgever na een jaar nog even enthousiast. Ik ging er naartoe met een dossier; een grote synopsis (20 p.), het hele verhaal uitgeschreven, een tweede deel van het dossier was de voorstelling van de reeks, de vijf albums, het systeem dat er achter zat en een heel boek schetsen van personages, decors, sfeerweergeving...
Ze gingen direct akkoord en ik kreeg onmiddellijk een contract voor vijf albums, al heb ik wel een discussie gehad, een moeilijke discussie - over de cover. Op die cover staat *Joseph Black* in een zwarte rand en de rest is lucht.

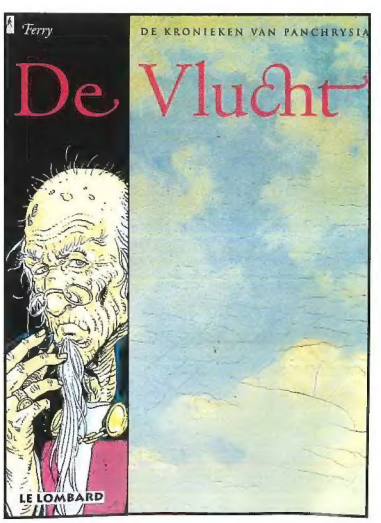

▲ *Album 1 met Joseph Black*
Schetsen van Eline, één van de hoofdfiguren uit De kronieken van Panchrysia. ▶

Ik heb de foto laten maken in het museum van Gent. Die lucht is een stuk uit een 17de eeuws schilderij, de fotograaf was van het museum. Ik heb een graficus genomen om de maquette te maken, dat wil zeggen om een verdeling van die vlakken te maken, waar de titel moet komen en zo. Ik ben daar zo fier als een gieter mee naar *Lombard* gestapt en daar beweerden ze dat die cover niet 'Lombard' genoeg was. Voor de eerste keer in mijn leven heb ik toen eens goed op tafel geklopt en heb hun gezegd: '*Het is dat of het is niets.' (lacht)*. Uiteindelijk zijn ze overstag gegaan en achteraf hebben ze hun ongelijk groots toegegeven. Dat siert hen wel, vind ik. Dat eerste album was een schot in de roos en die cover heeft zijn werk gedaan. Twee maanden later zaten we boven de 16.000 verkochte exemplaren. De pers nodigde mij uit, het album was opgemerkt. Ik werd genomineerd voor de prijs van het publiek in Angoulême, dat is mij ook maar één keer overkomen en – zeker niet te vergeten – in 1997 heb ik de *Bronzen Adhemar* gekregen. Dat succes was de uitgever natuurlijk niet ontgaan en, ik wil hier echt geen steen werpen, de druk van die kant werd groot om zo snel mogelijk een nieuw album op de markt te brengen".

HET VERVOLG

"Paniek overviel me want ik had het eerste album geschreven in dat jaar dat ik niet werkte en had daar dus mijn tijd voor genomen. Ik dacht dat ik daar maanden aan zou zitten schrijven en geen tijd zou hebben om het te tekenen. Daarom heb ik mijn zoon gevraagd om mee te schrijven. Ik sta nog voor de volle 100% achter de reeks en ben er nog altijd fier over. Ik heb daar veel brieven voor gekregen, dikwijls - en dat deed me plezier -van mensen die gestudeerd hadden. Geschiedenisleraars, dokters, advocaten; dat soort mensen apprecieerden *Panchrysia*. Toch denk ik nu soms nog: '*Hadden ze mij dat tweede album ook maar laten maken...*'. Maar ja, je kan de tijd niet terugdraaien en laat dat even duidelijk zijn, mijn zoon Nicolas *(pseudoniem Pombal -red.)* heeft daar ook heel hard aan gewerkt. We hadden toen een goede tijd, we belden elkaar op om over nieuwe vondsten en scenariowendingen te praten. Dat werkte heel enthousiasmerend. We hebben uren doorgebracht in cafés in Gent *(lacht)* waar we zaten te discussiëren en op te schrijven. Dat was echt geestig. Nicolas heeft filosofie gestudeerd, dus het onderwerp boeide hem ook. Er zat al wat filosofie in wat ik geschreven had en hij had zin om het te doen. Maar ik heb het hem wel gevraagd. Had hij neen gezegd, dan zou ik hem dat ook niet kwalijk genomen hebben. Ik zou mijn plan wel trekken. Toch was het voor mij een ontlasting en tja, ik weet niet wat het anders geworden zou zijn. Ik had mijn reeks wel bepaald. Wat ik opgeschreven had, kreeg hij. Het was toch een soort structuur; in het laatste album moesten ze in Panchrysië aankomen, het tweede album moest over water gaan... Maar hij heeft de rest ingevuld en dat is zeker niet te onderschatten. We hebben het meest samengewerkt aan het eerste album dat we samen maakten. Daarna heeft hij meer alleen gewerkt, we discussieerden nog wel, maar heel wat minder. Ik gaf het meer in zijn handen en ik zat maar te tekenen en te tekenen. Dat was inspannend werk, maar ik deed het graag".

Tweede hoofdfiguur, Sam

DE ZWARTE LOGE

"Na *Panchrysia* kreeg ik veel illustratiewerk, wat mij tijd gaf om een vervolg te schrijven op de eerste cyclus. Jazeker, het vervolg op de eerste vijf albums is al helemaal uitgeschreven. Ik ben dat gaan voorstellen, ze hebben dat goed bevonden en ik kreeg mijn contract. Een beetje trager dan anders, ik zat nog met hopen illustratiewerk, ben ik beginnen te tekenen aan het album. Ik heb 17 pagina's getekend van dat verhaal en ben dan gestopt. De opdrachten bleven binnenkomen en plots zag ik het niet meer zitten. Op dat moment was ik al 27 jaar in dienst bij *Lombard* en ik vond plots dat ik te afhankelijk was van die uitgeverij. Ik kon dat ineens nog moeilijk verdragen. Het toeval wil dat op dat moment *Glénat* me opbelde, in de persoon van Didier Convard. Convard kende ik nog van het weekblad *Kuifje* en hij was nu directeur van een nieuwe collectie bij *Glénat* met de naam *De zwarte Loge*. Hij wou me mee inzetten voor die collectie maar door de hopen werk die op me lagen te wachten en mijn contract bij *Lombard* heb ik de boot afgehouden. Een maand later belde hij me weer op met dezelfde vraag. We discussiëren wat en plots vraagt hij: '*Waarom zou je geen scenario's schrijven?*' Ik zat toen niet echt goed in mijn vel en voor mij was dat de uitdaging die ik nodig had. Lang moest ik daar dus niet over nadenken en ik beloofde hem een reeks te schrijven. Ook de keuze van de tekenaar was snel beslist: Erwin Sels moest het worden en die ging meteen akkoord. Ik ken Erwin al heel lang, mijn vriendschap met zijn vader Frank Sels *(tekenaar van o.a. Zilverpijl -red.)* is daar natuurlijk niet vreemd aan. Daarbij komt nog dat hij altijd al gevraagd had om eens samen iets te doen. Erwin kwam dan af met het idee voor een scenario: de lans van Christus. Het moest iets esoterisch zijn. Ik voelde me in mijn sas en begon te schrijven".

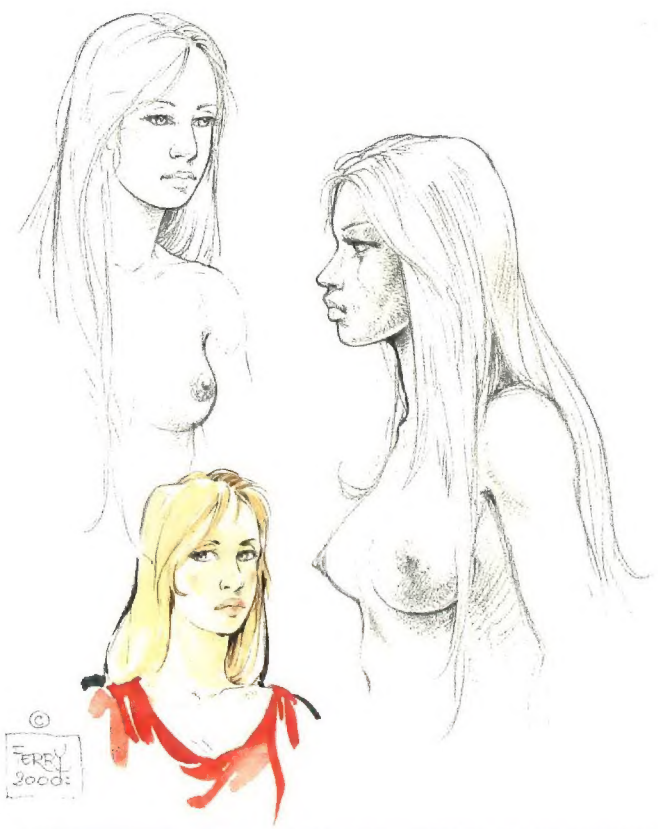

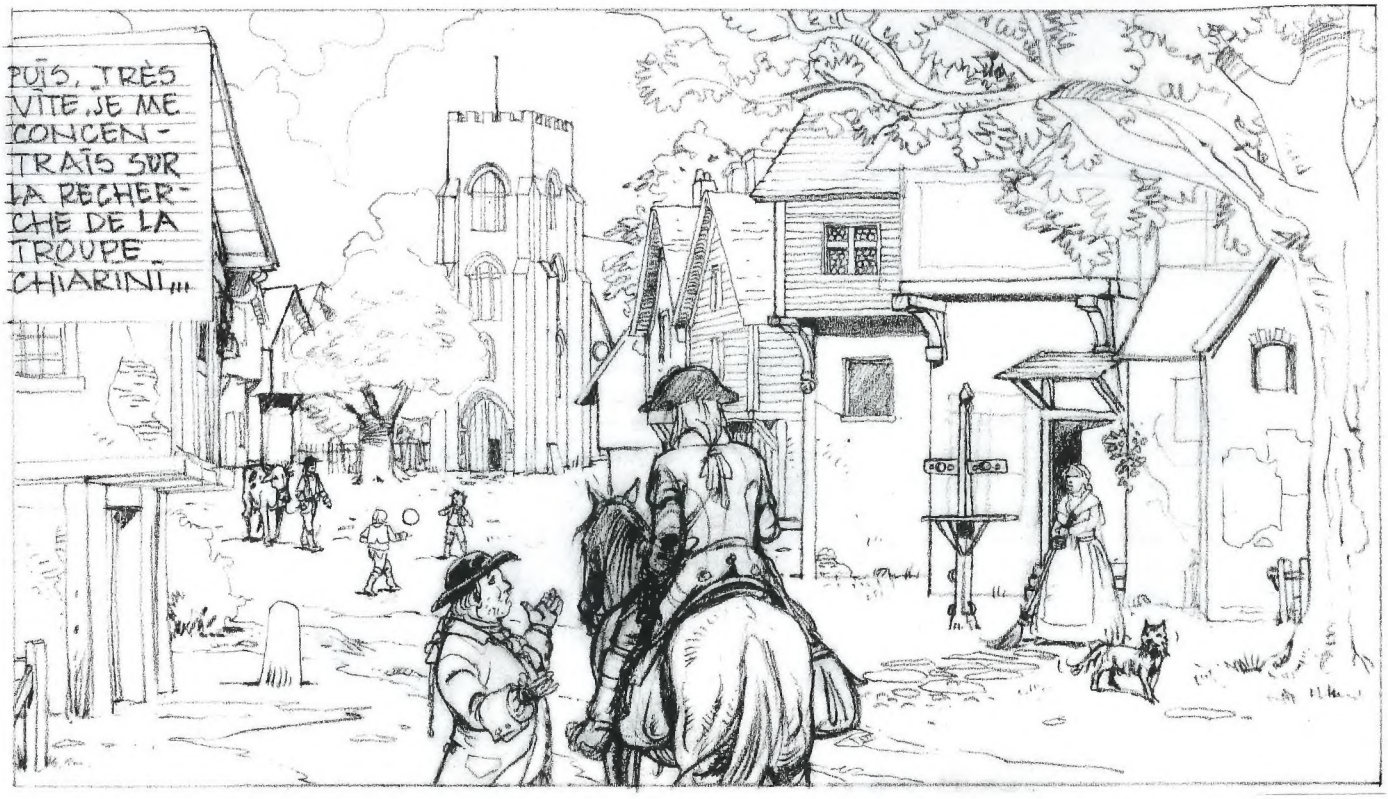

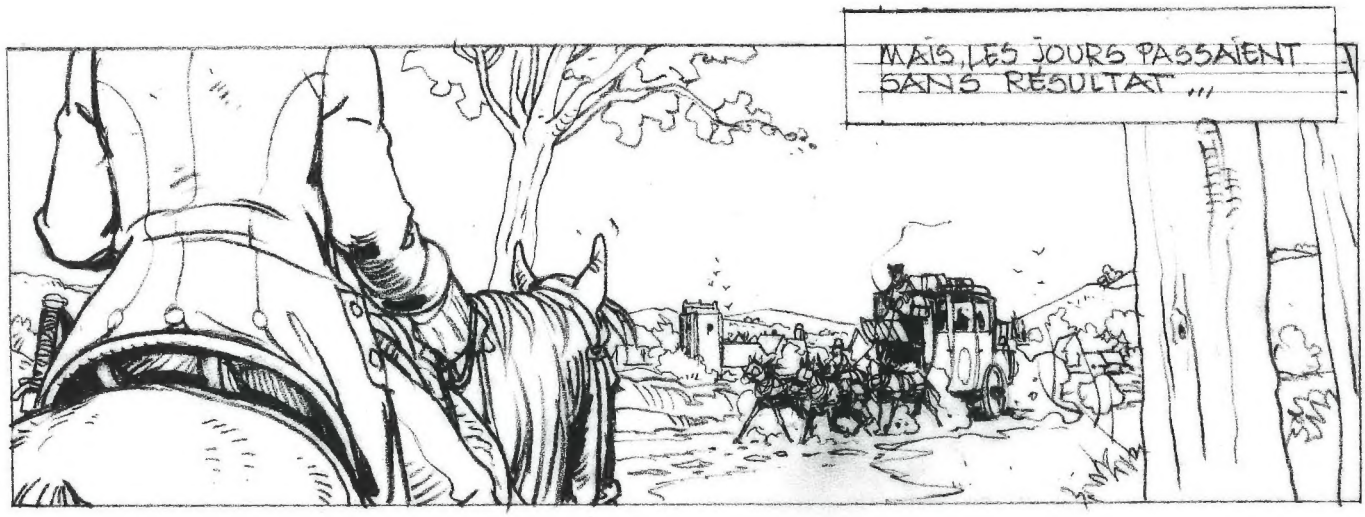

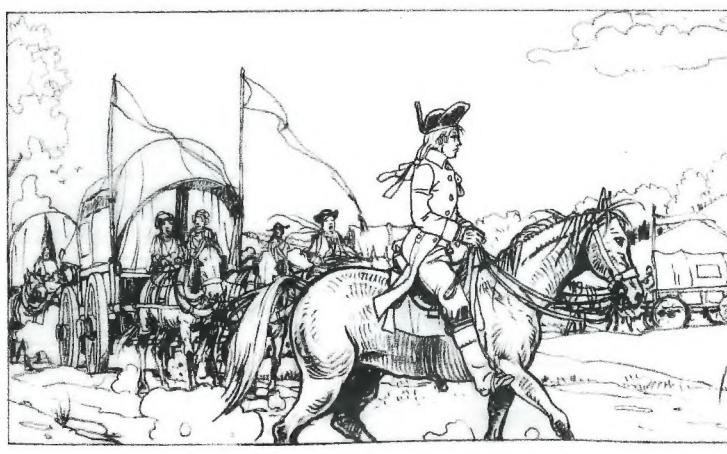

Exclusief : schetsen uit het nog niet gepubliceerde vervolg op De kronieken van Panchrysia - © Ferry 2006

FERRY SCENARIST

"Toegegeven, de ommekeer van tekenaar naar scenarist was soms wel moeilijk. Je moet weten, ik denk visueel, dus bij het schrijven van een scenario zie ik de kaders en beelden voor mijn ogen. Het was dan ook schrikken toen ik de eerste platen van Erwin onder ogen zag. Mijn eerste reactie was dan ook om alles te veranderen maar ik heb me kunnen inhouden want Erwin kan natuurlijk ook heel knap tekenen. De samenwerking verliep en verloopt voortreffelijk en dat eerste album verkocht goed. Convard belde me op en hij zei: '*Als je nog van die ideeën hebt, schrijf maar!*'. Op dat moment had ik Arnaud Leterrier leren kennen. Arnaud had een album getekend dat hij niet verkocht kreeg en hij wist niet van welk hout pijlen maken. Ik had hem al een keer of vier in mijn klas gezien en tekeningen besproken. Ik stond en sta er altijd voor open dat mensen – ook zij die geen student van mij zijn – daar binnen stappen om raad te vragen. Die jongen had potentieel, dat had ik door mijn ervaring als lesgever, op dat moment toch al een jaar of 16, al opgemerkt en zijn naam spookte meteen door mijn hoofd bij het voorstel van Didier Convard. Arnaud heeft me dan gevraagd om iets te schrijven waar Freud in mee speelde. Dat was mijn aanknopingspunt; op die aanwijzing heb ik het scenario geschreven van het eerste album van *De Dromenjagers*. Ook al omdat ik dacht dat ik beter iets kon schrijven waar hij zich in kon vinden. Ook *De Dromenjagers* zijn heel goed ontvangen bij *Glénat*. Ze waren super enthousiast, enthousiaster dan over *De bewakers van de lans*. Zo enthousiast zelfs dat ze het naar Amerika, meer bepaald naar Warner Brothers, gingen opsturen om er een film van te maken. Ondertussen is dat nog altijd niet gebeurd, maar enfin soit (lacht).

En ondertussen bleef Convard bellen en mocht ik gerust aan een derde reeks beginnen. Daar ging wel tijd over, hé;

Ik schreef de eerste, tweede, derde *Lans*, de eerste *De dromenjagers*, de tweede *De dromenjagers*,... en ondertussen deed ik nog wat illustratiewerk".

WERKEN ALS DE BEESTEN

Pierre Legein (nvdr. tekenaar van *Dampierre*) belde me toen op om te vragen of ik voor hem een reeks wou schrijven. Ook hier hield ik de boot eerst af; net daarvoor had nog een andere tekenaar, een grote naam, me gevraagd om een scenario te schrijven. Legein bleef echter bellen en vroeg me om toch maar iets te schrijven. Op de duur heb ik toegestemd om een *one shot* te schrijven. Ik schreef die *one shot* die zich afspeelt in het Brugge van 1472 met historische figuren. Dat heeft een tijd geduurd maar uiteindelijk stuur ik dat door naar Pierre Legein. Met de vrucht van onze samenwerking zijn we naar *Casterman* getrokken. Maar het was niet wat ze zochten en dat project is uiteindelijk een stille dood gestorven. Op dat moment had ik dan ook nog dat project lopen met een oud-student van me, Peter Willems, ook een knap tekenaar. En voor hem had ik een scenario geschreven over de god Pan. Die jongen is beginnen tekenen en we hebben daar heel lang aan gewerkt, meer dan een jaar. Ik praat over dit project bij *Glénat* en daar zeggen ze me dat ze helemaal geen nieuwe reeks meer willen. Wat was daar gebeurd? Ze hadden eigenlijk te veel gekocht, er werden te veel strips uitgegeven en de stripwereld zat toen in een dip. We hebben dat project bij alle andere uitgeverijen gepresenteerd maar overal kregen we dezelfde *njet* te horen. Nu zit ik in een situatie waarin ik mezelf gewrongen heb en waar ik het best moeilijk mee heb. Ik had en heb *De bewakers van de Ians* nog en daarna mag ik nog een nieuwe reeks beginnen met Erwin.

Dus dat is geen probleem. Al hoop ik wel dat het andere project met die tekenaar met faam wel zal worden aanvaard.
Toegegeven, ik kijk nu wel met een ander oog naar de toekomst in de stripwereld.

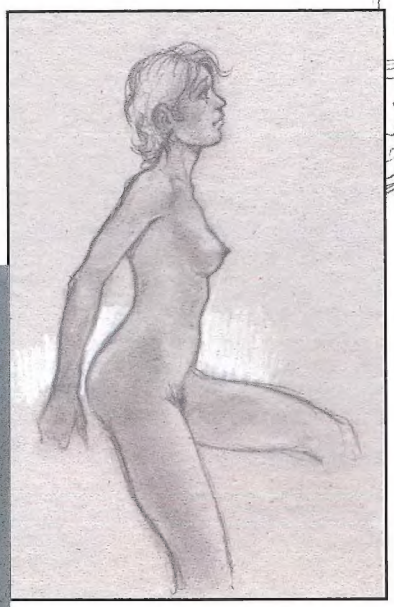

De meeste schetsen op deze pagina's komen uit het nog niet gepubliceerde vervolg op De kronieken van Panchrysia; andere zijn losse vingeroefeningen

© Ferry 2006

DOCUMENTATIEDRANG

"Goede documentatie is onontbeerlijk in ons beroep. Mijn bibliotheek telt momenteel iets van een 15.000 boeken, wat wel een hilarisch beeld gaf toen ik verhuisde. Zoals elke hardwerkende Vlaming had ik mijn meubilair op één dag verhuisd. Voor mijn privé-bibliotheek waren echter zes (!) weken nodig. Maar je zou mijn huis moeten zien; geen enkel kamertje is nog boekenvrij! Of toch, in de badkamer en de wc heb ik ze nog niet gestapeld *(Lacht)*. Een heel diverse bibliotheek ook: romans, encyclopedische werken, monografieën, biografieën, ... noem maar op. Zo heb ik een boek waarin alleen maar afbeeldingen staan van alle mogelijke soorten aanstekers. Ik zie je lachen, maar je moet je maar voorstellen dat je een personage uit pakweg de 19de eeuw een sigaar laat opsteken: zou jij weten waarmee ze dat toen deden? Neen dus, en op dat moment ben je tevreden dat je gewoon dat boek kan oppakken, enig opzoekingswerk verricht en de juiste aansteker kan beginnen tekenen. Maar lezen is een passie, ik doe het graag en maak er tijd voor vrij. Elke dag hou ik een siësta met mijn geliefde boeken. Van Stephen King heb ik alles, de boeken van Dan Brown lees ik in het Engels en verder heb ik onlangs *William en de wereld* (Stephen Greenblatt) verslonden, een knappe biografie over Shakespeare. Een boek dat ik iedereen kan aanraden."

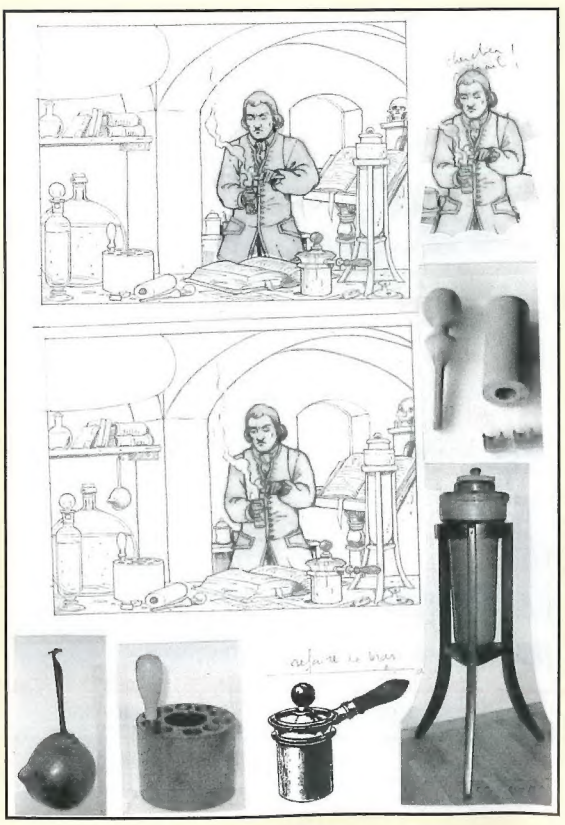

STUDIO FERRY

"Via Daniël Jansens *(de overleden eerste scenarist van Ferry -red.)* kwam ik in contact met Willy Vandersteen. Daniël schreef toen de scenario's voor Bessy en stelde voor om met een paar tekeningen naar Vandersteen zelve te stappen. Ik heb dat toen gedaan en Willy was onder de indruk van mijn werk. Hij stelde meteen voor om in de Studio mee te werken maar toen ik vroeg mijn naam op de cover te zetten zei hij dat dat niet de gewoonte was bij Studio Vandersteen. Ik heb dan geweigerd … *(lacht)*. Nu, niet erg, het was niet echt mijn ding, maar mocht Hergé me in die tijd hebben gevraagd, zou ik niet getwijfeld hebben. Ik heb Hergé twee keer ontmoet. Helemaal in het begin van mijn carrière – ik werkte toen nog voor *Le Soir* – had ik het telefoonnummer van Liliane en Fred Funcken gekregen. Ik bel die op en mocht meteen komen met mijn tekeningen. Ze reageerden zo enthousiast dat Fred meteen Jacques Martin opbelde met de vraag of ik mijn tekeningen ook eens aan hem mocht laten zien. En ik mocht, nam mijn auto - ik reed met een R4'tje in die dagen - en rij naar de Avenue Louise waar Studio Hergé in die tijd gevestigd was. Martin ontvangt mij en bekijkt mijn tekeningen – mijn kloppend hart was tot ver buiten Brussel te horen – en ook hij reageert enthousiast om daarna voor te stellen om mijn tekeningen aan Hergé te laten zien. Mijn eerste ontmoeting met Hergé was een feit! Ook hij kon mijn tekeningen wel smaken en stelde voor om zes maanden later terug te komen omdat er op dat moment geen werk was in de studio, anders had hij mij meteen een plaatsje gegeven. Dat was een wauw-moment (lacht). Ik heb dat dus op mijn kalender geschreven en zes maand later ging ik terug naar de studio's. Toen heb ik hem opnieuw gezien maar hij had heel weinig tijd. Met Jacques Martin ben ik toen in contact gebleven. Daarna heb ik Hergé nooit meer teruggezien. Toen was hij al het monument dat hij geworden is. Ik moet eerlijk zijn, terugkijkend op die ontmoeting ben ik echt wel onder de indruk".

OPNIEUW TEKENEN?

Nu zit ik er serieus over te denken om me terug als tekenaar te lanceren. Uiteindelijk kan ik tekenen (lacht) en als ik geen tekenaars vind die naam genoeg hebben – en al die tekenaars zijn bezig - dan moet ik zelf beginnen tekenen en verdien ik mijn brood. Dat is duidelijk. Bij *Casterman* hebben ze me gezegd dat ik dan zeker gepubliceerd zal worden. Maar ja, dan verander ik weer mijn leven want nu zit ik eigenlijk vrij rustig; ik schrijf mijn scenario's, teken wat,...

Laat ons eerlijk zijn, ik heb een mooi leven. Ik doe mijn ding maar doe het op mijn gemak. Toen ik full-time tekenaar was, werkte ik tien uur per dag. Dat was mijn ritme. Ik heb dikwijls nachten doorgewerkt omdat er platen moesten ingeleverd worden. Nu, ik ben ook 61, bijna 62, dus euh...

Maar ik wil nog tekenen en heb al een aanbod van een kleine uitgever. Die wil dat ik een reeks voor hem teken en dat vind ik nu weer eens een uitdaging. Die kleine uitgever is geen uitgever zoals ik ze altijd gekend heb; ik kan daar tegen praten, die man heeft een hart voor strips. Het is bijna als je werk zelf uitgeven maar wel op een serieuze basis. Dat wil zeggen: die man geeft nu al boeken uit en hij heeft een goede distributie voor Frankrijk.

Ik weet dat het een goede distributie is. Hij heeft mij gezegd dat hij 10.000 albums wil drukken en ze allemaal zal kwijtraken.
Ik vind het dus een uitdaging en ben volop op zoek naar ideeën voor die reeks want mijn voornaamste uitdaging is vooral om een reeks te tekenen die verkoopt.

Hommage aan Jijé : Ferrys versie van de cover van Witte Helm

Flipje, de Hollandse Mickey Mouse

Nederlanders die nog nooit gehoord hebben van Flipje, het Fruitbaasje van Tiel, komen waarschijnlijk niet veel voor. Als er één figuurtje is dat na meer dan zeventig jaar nog steeds enorm populair is, dan is het dit bovenstaand baasje wel. Oorspronkelijk werd Flipje, het mannetje met het frambozenlichaampje en de rodebessen-armpjes, in 1935 ontworpen als reclamefiguurtje ter promotie van De Betuwe, een jam-fabriek in Tiel, gelegen in het midden van Nederland.

DE ONTSTAANSGESCHIEDENIS VAN TIELS FLIPJE

DOOR **JOOP SCHREURS**

Hoe ontstond de fabriek De Betuwe? In 1830 / 1835 werd azijnfabriek *De Haas* opgericht. Hier werd onder andere wijn- en bierazijn gemaakt. Maar er kwam ook steeds meer vraag naar een vervangingsmiddel voor de dure koffie. En zo ontstond omstreeks 1873 de *Tielsche Koffiesiroop Fabriek* onder leiding van J.H. Bruynis & Compagnons. In 1879 werd Fredericus C.J. Baesjou directeur. Rond 1884 maakte hij kennis met jam, door zijn reis naar Engeland. Hij zag wel wat in dit product en bracht het naar Nederland. De jams zaten in aardewerken potten, afgesloten door perkament, met een inhoud van één Engelse pond. Er werd in bescheiden mate reclame gemaakt om dit (nieuwe) Nederlandse product bekendheid te geven bij de Nederlanders. In 1886 kwam de eerste echte grote uitbreiding van de oorspronkelijke azijnfabriek en kreeg ze een nieuwe naam, waaraan in 1888 ook nog de naam *Betuwe* toegevoegd werd : *Nederlandsche Fabriek van Verduurzaamde Vruchten Maatschappij De Betuwe NV*. Omstreeks 1900 produceerden ze er zelfs meer dan tien verschillende soorten jam. En die jam was enorm populair bij de Nederlanders, ook omwille van het feit dat hij goedkoper was dan de zelfgemaakte jam. Na de tweede wereldoorlog speelde de fabriek een grote rol voor de werkgelegenheid en een opbloeiende economie in Tiel. Omstreeks eind jaren zeventig brak, omwille van import uit goedkope landen, de teloorgang van de fabriek aan. Zelfs het nog steeds zo populaire Flipje kon het tij niet keren. In 1987 werd *De Betuwe* overgenomen door concurrent *Hero* en verhuisde daarmee ook de productie van Tiel naar Breda. De fabriek in Tiel werd in 1993 gedeeltelijk gesloopt en op het twaalf hectaren grote terrein werden 400 woningen gebouwd. De klassieke gevel van de perserij en het oude directiekantoor werden in een appartementencomplex verwerkt, als getuigen van voorbije glorie. Toch overleefde Flipje de kaalslag. Sinds zijn ontstaan doorzwom hij diverse watertjes en leverde via zorgvuldig gevoerde reclamecampagnes een

EEN GEHEIM WAPEN?
Nee hoor! Het is een gewone „uitvinding" tegen verveling, tegen „Kuch-verveling"!
Kuch smaakt eerst lekker met „Ring" Jam van Mij. „De Betuwe" Tiel, die in verschillende smaken te krijgen is. Vooral de soort „frambozen en bessen" is erg in trek bij „mannen", omdat zij zoo heerlijk frisch van smaak is.
MIJ. „DE BETUWE"
TIEL
Let op het merk!
Verkrijgbaar bij iederen kruidenier in Nederland.
FLIPJE
2

Flipje-foldertje met reclame voor Betuwe jam ▲

belangrijke bijdrage aan de welstand van *De Betuwe*, een merknaam die *Hero* nog gewoon bleef gebruiken. Het vruchtenmannetje van Tiel, met zijn onafscheidelijke koksmuts, zou het uithangbord van de firma worden.

DE ROL VAN FLIPJE

Alles begon lang geleden met illustrator Daan Hoeksema. Hem viel de eer te beurt om als eerste Flipje in beeld te brengen in Betuwe-boekjes, zij het alleen nog als logo op een muur, naar een ontwerp van reclamebureau *Van Alfen*. *De Betuwe* mocht niet als merknaam vastgelegd worden, de streeknaam De Betuwe was niet te claimen. Om toch een unieke bekendheid te krijgen, bedacht het eerder

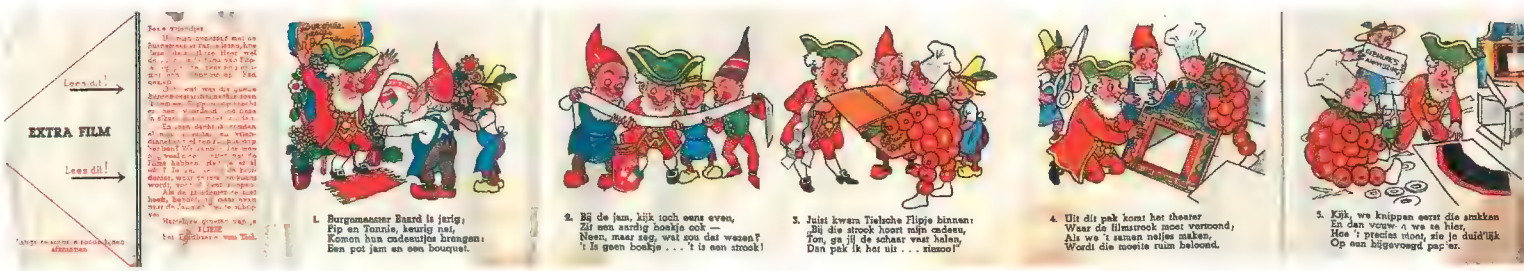
EXTRA FILM
Lees dit!
Lees dit!
1. Burgemeester Baard is jarig;
Pip en Tonnie, keurig net,
Komen hun cadeautjes brengen:
Een pot jam en een bouquet.
2. Bij de jam, kijk toch eens even,
Zit een aardig boekje ook —
Neen, maar zeg, wat zou dat wezen?
't Is geen boekje . . . 't is een strook!
3. Juist kwam Tielsche Flipje binnen:
„Bij die strook hoort mijn cadeau,
Jon, ga jij de schaar vast halen,
Dan pak ik het uit . . . nimmol!"
4. Uit dit pak komt het theater
Waar de illustrook moet vertoond,
Als we 't samen netjes maken,
Wordt die moeite ruim beloond.
5. Kijk, we knippen eerst die smokkan
En dan vouw- n we ze hier,
Hoe 't precies moet, zie je duidelijk
Op een bijgevoegd pap er.

Met de blauwe en rode Flipposcoop konden de kinderen hun eigen 'Flipje-films' vertonen

genoemde reclamebureau 'het mannetje', in opdracht van de fabriek. Toen Hoeksema in 1935 overleed, nam Henk Rotgans het roer over en tekende een serie van acht avonturen waarin het fruitige baasje een rolletje speelde. Om een onbekende reden werd later het baasje in handen gegeven van Eelco Martinus ten Harmsen van der Beek (1897-1953). Hij was ook de bedenker van Flipjes vrienden: Juffrouw Schaap, Bertje Big, Jasper Aap, Flapoor Olifant en Oom Klaas Ram. Maar ook ontwierp hij Dierenland en Kabouterland, de plaats waar Flipje woont.
Eelco werkte niet alleen, hij tekende de plaatjes en zijn echtgenote, Freddie Langeler (1899-1948) schreef de rijmteksten onder de plaatjes. Maar ook de gedetailleerde en lieve gezichtjes van sommige figuurtjes tekende zij vaak.

Flipje verscheen in 1935 niet alleen in beeldvorm. Men trof hem ook aan in de etalages van de winkeliers die de producten van *De Betuwe* verkochten, op receptenboekjes, men bouwde rondom het figuurtje zelfs een heuse Flipje knip- en puzzelwedstrijd...

FILMSTROKEN

De reclameafdeling van *De Betuwe* kreeg de opdracht om Flipje net zo populair te maken als Mickey Mouse; waarin ze met verve slaagden door de één meter lange "filmstroken". Stroken met een compleet stripje erop, vaak ook met een moraal, die men kon vertonen in een speciaal hiervoor ontworpen Flipposcoop. Er werden twee verschillende Flipposcopen gemaakt: in 1936 een blauwe en in 1947 een rode. Uiteraard was dit alles alleen te verkrijgen door het kopen van *De Betuwe producten*. Daarop zaten speciale Flipjebonnetjes die men van het etiket kon afknippen en sparen. Een enorm succes: de één miljoen filmstroken en de 50.000 Flipposcopen vlogen de deur uit; evenals de albums waarin men de stroken weer kon opbergen om ze schadevrij te bewaren na de vertoning. In totaal verschenen er zo twee albums vol. De papieren-filmstroken verschenen van 1936 tot en met 1954. Ten Harmsen van der Beek kreeg gemiddeld ongeveer 1358 Gulden (616 Euro) per serie.

Als experiment kwamen er ook transparante filmstroken uit van *Flipje*. Deze kon men projecteren via een zogenaamde toverlantaarn. Voor deze toverlantaarn verschenen de verhaaltjes één en twee uit serie 21. Deze twee verhaaltjes verschenen ook op de papieren filmstroken voor de Flipposcoop. Een serie bestond altijd uit acht aparte stroken en iedere strook vertelde een afgerond verhaaltje in tien plaatjes. Acht stroken werden later weer gebundeld tot één vierkant boekje. Die vierkante boekjes verschenen nadat *alle* series stroken waren uitgebracht, met een regelmaat van één boekje per drie maanden. Ieder vierkant boekje bevatte acht filmstroken, dus acht complete verhaaltjes. In deze boekjes-serie verschenen in totaal 46 deeltjes. Maar: Er zijn 47 series stroken gemaakt. Dus één serie aan stroken (= 8 verhaaltjes) is nooit in boekvorm uitgegeven. Het gaat dan om serie elf van de stroken. De reden waarom deze nooit in boekvorm zijn uitgekomen is tot op heden onbekend.

▲ *Receptenboekje met Flipje*
▼ *Tien plaatjes van een filmstrook vormden een afgerond verhaaltje*

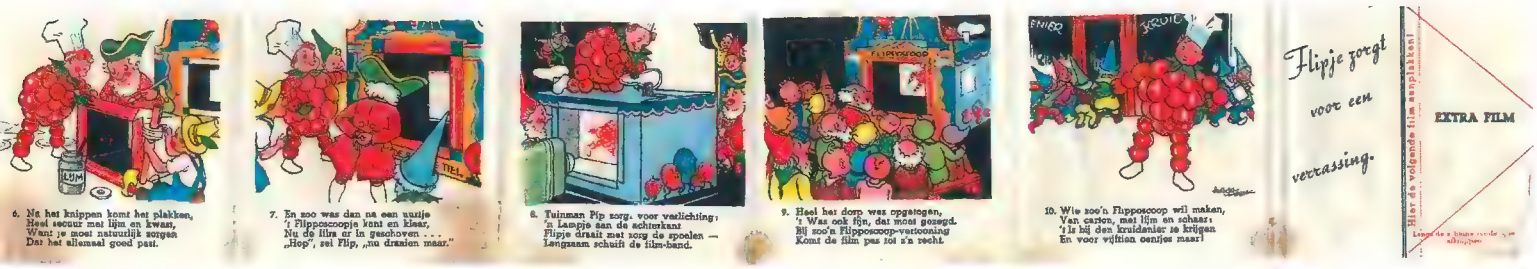
6. Na het knippen komt het plakken,
Heel secuur met lijm en kwast,
Want je moet natuurlijk zorgen
Dat het allemaal goed past.
7. En zoo was dan na een uurtje
't Flipposcoopje klaar en klaar,
Nu de film er in geschoven . . .
„Hop", zei Flip, „nu draaien maar."
8. Tuinman Pip zorg, voor verlichting;
'n Lampje aan de achterkant
Flipje draait met zorg de spoelen —
Langzaam schuift de film-band.
9. Heel het dorp was opgetogen,
't Was ook fijn, dat moet gezegd.
Bij zoo'n Flipposcoop-vertooning
Komt de film pas tot z'n recht.
10. Wie zoo'n Flipposcoop wil maken,
Van carton, met lijm en schaar:
't Is bij den kruidenier te krijgen
En voor vijftien centjes maar!
Flipje zorgt voor een verrassing.
EXTRA FILM

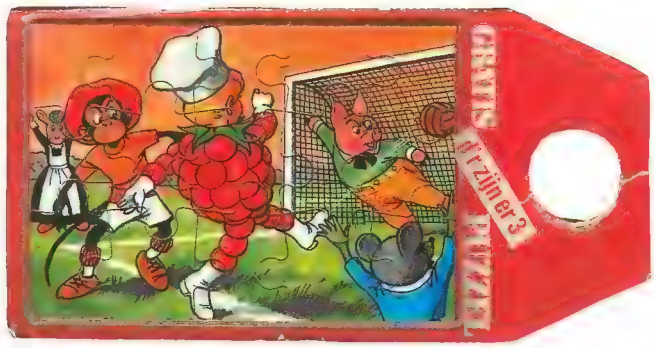

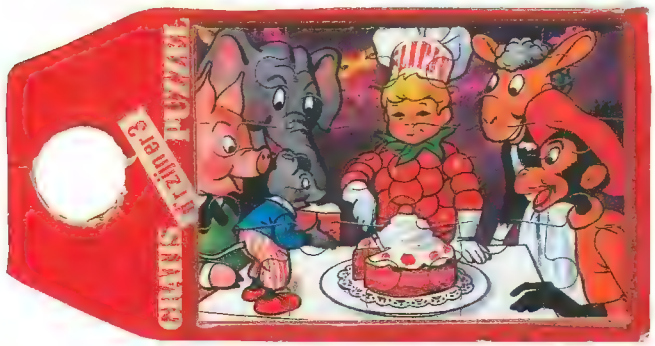

- *Ansichtkaart*
- *Twee Flipje-puzzels uit een serie van drie*
- *Cover van het eerste Flipje-album uit 2002*

Niet alleen Flipje maar ook *De Betuwe-producten* zelf speelden een grote rol in de verhaaltjes. Dit tot en met boekje nummer 39; vanaf boekje 40 verdwenen de producten van *De Betuwe* meer naar de achtergrond. Wanneer ten Harmsen van der Beek overlijdt, neemt zijn dochter Fritzi het over. Fritzi heeft strokenserie 46 afgemaakt, daar was haar vader namelijk al aan begonnen voor hij overleed. Daarna maakte ze serie 47. Aan strokenserie 48 is ze nog wel begonnen, maar deze is nooit uitgebracht. Flipje was hierin niet meer het lieve mannetje dat hij altijd was geweest. Plots keek hij boos en gaf hij zelfs een kaboutertje een stomp op zijn neus, tot bloedens toe! Ook waren de rijmschema's ineens veranderd. Van dit alles bleek *De Betuwe* niet gecharmeerd te zijn, en de samenwerking werd beëindigd. Slaan? Zoiets mocht zeker (het moraliserende) Flipje natuurlijk nooit doen! Maar ook de tekeningen zelf begonnen slordiger te worden. Fritzi had eigenlijk ook wel een beetje genoeg gekregen van Flipje. Voordat Fritzi aan Flipje begon, was er even nog sprake van dat haar broer, Heintje - die beter kon tekenen - Flipje zou overnemen. Maar hij zag daar eigenlijk meteen al vanaf. Fritzi vertelt daarover : "De directeur van *De Betuwe* zag onmiddellijk dat ik niet het talent van mijn vader had. De mensen waren alleen maar blij dat er weer *Flipje-strips* verschenen, hun viel het waarschijnlijk niet eens op dat er een andere tekenaar aan werkte."

FLIPJE GEREANIMEERD

Er waren een tijdje zelfs twee Flipjes in omloop: de Flipje zoals ten Harmsen van der Beek hem tekende in de avonturenstroken, verzamelalbums en de Flipposcopen; en het andere Flipje dat in handen was van het reclamebureau *Van Alfen*. Zij lieten het baasje opdraven in advertenties en reclamepanelen om de producten van *De Betuwe* weer op die manier aan te prijzen.
Er verschenen spelletjes, verzamelbanden en sleutelhangers omheen het populaire figuurtje. Maar ook in de fabriek kon men niet om Flipje heen. Hij verscheen op borden en koppen in de fabriekskantine en men ging zelfs zo ver hem te plaatsen op een gouden speld die een werknemer kreeg bij 40 jaar dienstverband. Een ware Flipjesverzamelaar zoekt zich nu waarschijnlijk rot naar al de originele advertenties, displays, reclameplaten en wat nog meer.
Omstreeks de jaren zeventig, tachtig van de vorige eeuw verloor Flipje langzaam maar zeker de strijd tegen *Super Mario* van Nintendo, *Nijntje* van Dick Bruna en *Jip en Janneke* van Annie M.G. Schmidt en Fiep Westendorp. Een re-styling in 1984 bereikte niet het beoogde resultaat, mede door het feit dat de kleine winkelier de strijd tegen de supermarkten aan het verliezen was, waardoor diverse reclamepunten verdwenen. In 1991 vatte de productmanager van Hero het zo samen: "We hebben op dit moment Flipje niet langer meer nodig als extra verkoopargument. Wel voegen we twee keer per jaar iets extra toe voor de kinderen. Het product moet overtuigen, niet de extra's". Een reclame-man verwoordde het iets botter : "Flipje is zijn dynamiek verloren en ligt eenzaam op de intensive care. De jaren negentig zullen leren of het euthanasie of reanimatie wordt...". Het werd reanimatie. De overname van *De Betuwe* door *Hero* zorgde voor de revival en resulteerde in een echt beeld van Flipje op de Tielse markt. Ook kwamen er eind 2003 kleine Flipje-beeldjes op de wegwijzers te staan. Toen de zoveelste echter van deze bewegwijzerings-borden was verdwenen (de jeugd, of was het misschien ook de verzamelaar die het beeldje steeds weer van de bewegwijzeringsborden haalde?) besloot de gemeente de beeldjes niet meer te vervangen; en dus verdwenen ze weer uit het straatbeeld. Ook de reclamejongens visten het mannetje op, gaven het een eigentijdse uitstraling en maakten hem zelfs een tikkeltje rebels. Flipje kreeg als kers op de taart een eigen museum in Tiel, dat in 2002 zijn deuren opende. Tijdens het fruitcorso, in september 2002, verscheen het album *Tiels Flipje en de Bevroren Bloesems*. Nu een echt stripboek en geen vier plaatjes meer met daaronder een rijmtekst met moraal. Een jaar later verscheen al deel twee, *De Vrolijke Vruchten* gevolgd in 2005 door *Verleidelijke Vettamientjes.* Mia Verbeelen als tekstschrijver in samenwerking met tekenaar Arie van Vliet zorgen weer voor een nieuwe Flipjerage. Hopelijk het begin van een langlopende reeks. Flipje verdient het!

Met dank aan Willem Gay, Joost en Jacqueline Meeter, JP Legein en Peter Bonte

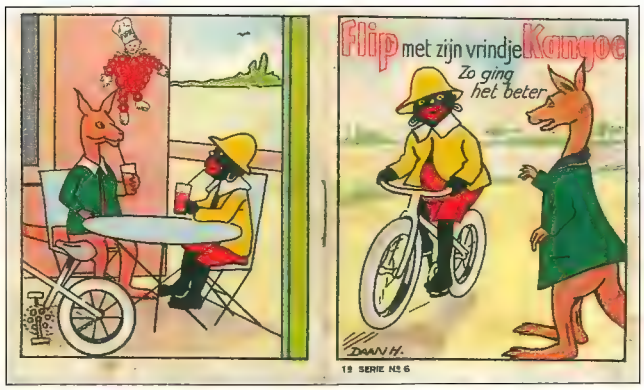

De Groningse illustrator Daan Hoeksema maakte als eerste reclame-boekjes voor de jamfabriek De Betuwe uit Tiel. De hoofdrollen werden gespeeld door het negerjongetje Flip en zijn vrindje Kangoe. Flipje verscheen hier voor het eerst in boekvorm zij het als afbeelding op de muur

FLIPJE ZEGELS
FLIPJE ZEGELS TREFT U AAN OP ALLE BETUWE PRODUKTEN:
Betuwe Extra, Betuwe Halviture, Betuwe Confiture, Betuwe Eendrank, Betuwe Tweedrank, Betuwe Bessensappen, Betuwe Dessertsaus, Betuwe Appelmoes, Betuwe Rabarbermoes en Betuwe Vital.
Betuwe
Betuwe
Flipje spaarfolder
SPAAR MEE VOOR LEUKE FLIPJE ARTIKELEN!

Voorkant Flipje spaarfolder. Had men voldoende zegels gespaard dan konden tegen inruiling leuke Flipje-artikelen gekocht worden

De Flip-wip (1952) is een spelletje vergelijkbaar met het latere hoedje-wip. Het handje lag op een stokje en de kartonnen hoedjes, moesten in het mandje worden gewipt. Om het spel te verkrijgen moest de consument er 8 flipjezegeltjes voor sparen die zaten bij de Prima-jam of Huishoudjam, of door 16 flipjezegeltjes van de Ring-jam

Sleutelhanger uit de jaren zestig

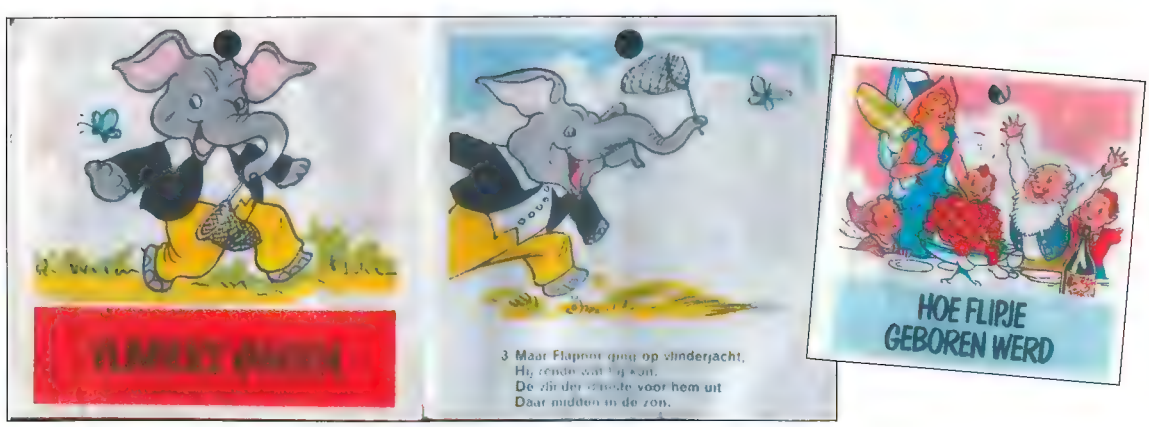

Vouwstrip jaren 70. Er verschenen 2 titels: Vlinders vangen en Hoe Flipje geboren werd. Aan de bovenkant van de vouwstrip zat een gaatje. De strips waren aan weerszijden bedrukt.
(Niet vermeld in Matlas Stripkatalogus)

De wedergeboorte van een

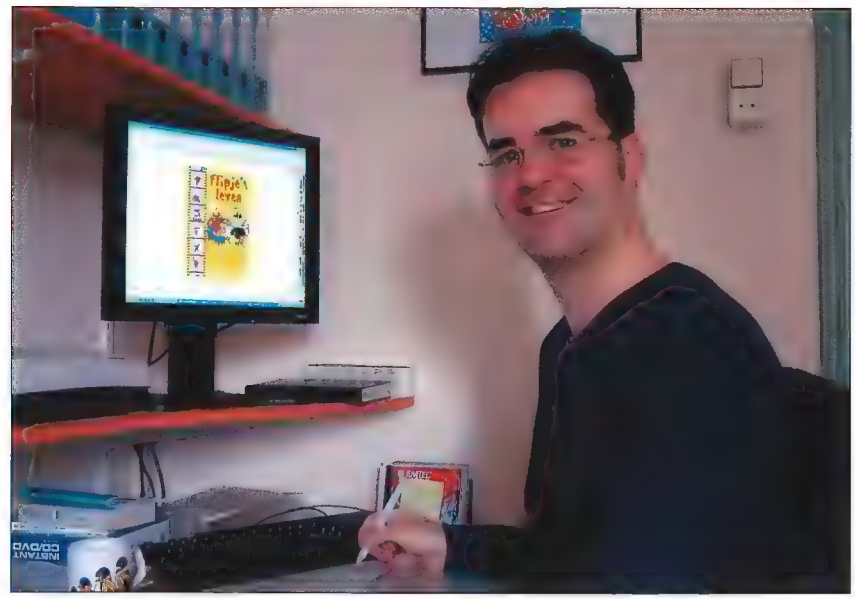

EEN INTERVIEW MET ARIE VAN VLIET, DE NIEUWE STRIPTEKENAAR VAN TIELS FLIPJE

DOOR **JOOP SCHREURS**

Wie kwam met het idee om opnieuw met Flipje te beginnen?
Het idee is eigenlijk van mijzelf. Ik ben in 2000 in Tiel komen wonen en had toen net voor K.B.U. uitgevers de Stedenstrips van Jules en Ollie gemaakt. Het leek me leuk om voor Tiel ook zoiets te gaan doen, een soort promotiealbum voor Tiel. En dan was Flipje toch wel de meest uitgelezen figuur als hoofdpersoon. Dus ergens een soort terugkeer van Flipje. Maar, dat was mijn oorspronkelijke idee, eenmalig als promotie voor de stad Tiel.
Daarom speelt het eerste stripboek zich dus ook hier in Tiel af, en niet in Dierenland, het oude land van Flipje. Maar goed, ik ben toen bij Stadspromotie naar binnen gelopen met het plan en had ook al meteen wat schetsjes meegenomen. Ze waren erg enthousiast! Via Jan Beijer, die daar werkte, kwam ik terecht bij *Prima Media,* de uitgeverij van *Tiel Visie*, een regionaal magazine dat hier vier à vijf keer per jaar verschijnt. Zij hadden wel interesse en ze hebben toen ook Mia Verbeelen erbij gehaald voor het scenario. Oorspronkelijk zou mijn jongste broer dat gaan doen, maar ze wilden voor het verhaal toch een echte Tielse hebben. Mia is van oorsprong wel een Belg maar woont toch al vijfentwintig jaar hier in Tiel. Van beroep is zij vertelster van verhalen. Toen hadden we de club compleet en zijn we begonnen. Het ging allemaal wel heel snel. We zijn, denk ik, in maart begonnen en het album moest in september al uitkomen. In september hebben we hier namelijk het Fruitcorso. Een heleboel met groenten en fruit versierde wagens rijden dan door de stad om het oogstfeest te vieren. Het Fruitcorso trekt, samen met het gratis muziekfestival *Appelpop*, jaarlijks ongeveer 180.000 bezoekers en behoort hiermee, qua bezoekersaantallen, tot de grote evenementen in Nederland. Het bestaat ook al sinds1961! Dat was natuurlijk een goed moment om met Flipje te komen. Lopende het project werd al gesuggereerd : "Zet maar een één in de hoek van de covertekening, dan kan het ook nog een serie worden". En daar is het dus uiteindelijk ook op uitgelopen. Dus na deel één, het liep allemaal zo goed, was er al meteen sprake van dat er een tweede deel zou komen. Ik heb er wel voor gezorgd dat Flipje niet gesponsord werd door bijvoorbeeld winkels, zoals bij de Stedenstrips gebeurde. De herkenbaarheid van de stad raakte bij die boekjes vaak op de achtergrond, wat de strip weer minder aantrekkelijk maakte. Winkels die sponsorden kwamen erin, en andere winkels niet. Één keer heb ik een hele winkelstraat zelfs zodanig moeten 'verbouwen' dat ie er totaal anders uit kwam te zien in het boek dan die in werkelijkheid was: de niet-sponsors werden er tussenuit gehaald. Dat wilde ik toch echt niet hebben met Flipje.

Waren er geen problemen met de rechten?
De rechten liggen bij *Hero*. Zij hebben *De Betuwe* overgekocht en daarbij ook Flipje. De uitgever heeft *Hero* benaderd of zij dit project wel goedkeurden. *Hero* stond er achter en ze hebben ook steeds mee gekeken welke kant het op ging met het stripboek; en een klein beetje in de gaten gehouden of we geen rare dingen gingen doen met Flipje, maar dat is ook wel logisch. En het was voor hun ook leuk. Flipje leefde toen eigenlijk niet meer zo heel veel, zat een beetje in de vergetelheid. Ze vonden het wel leuk dat er weer iets mee ging gebeuren. Toen het eerste album uitkwam waren ze ook wel een beetje verbaasd, volgens mij, hoezeer het nog de mensen aansprak. De hele landelijke media sprong er bovenop! Flipje leefde dus blijkbaar toch nog enorm onder de mensen. Boek twee vonden ze dus ook prima en nu is er alweer een derde deel. Gezien de populariteit van het figuurtje zijn ze toch wel van plan er nog meer mee te gaan doen in de toekomst bij *Hero*. Maar wat precies is nog niet duidelijk.

Is er een verschil tussen het oude Flipje en de nieuwe?
Ja. Als je de geschiedenis van Flipje doorkijkt dan zie je dat de oorspronkelijke tekenaar van de bekende stroken, Eelco ten Harmsen van der Beek, de reeks ook al iets aanpaste met de verhoudingen. Hij

vruchtenmannetje

▲ *Diverse covers van Flipje-albums*

▲ *Het tweede Flipje-album van Arie van Vliet uit 2003*

had een hele kenmerkende stijl. Figuurtjes die reclame maakten voor een product waren in de jaren '20 en '30 van de vorige eeuw erg populair. Denk maar aan *Piggelmee* en de *Van Nelle thee*, of Piet Pelle op zijn Gazelle fiets. Illustrator Daan Hoeksema kwam toen met het

NOG VOOR HU STOPPEN KON BOYSTE PIET TEGEN EEN WAGON.
ZIJN RIJWIEL HAALT HU UIT HET GRAS ALSOF ER NIETS GEBEURD MEE WAS.
ALLEEN ZIJN PETJE WAS PIETER KWIJT ZODAT HU HU VERDER BLOOTSHOOFDS RIJDT.
DE GAZELLE BLEEP ONGEDEERD, ZODAT PIET VROLIJK HUISWAARTS KEERT

▲ *Piet Pelle op zijn Gazelle, reclamestrip uit de jaren vijftig*

negerjongetje Flip en zijn vriendje Kangoe voor *De Betuwe*. Avonturen beleefde dit Flipje toen nog niet. Henk Rotgans heeft later, vanaf 1935, meer het Flipje bedacht zoals we dat nu nog kennen van de stripverhaaltjes. Zijn eerste boekje was *Flipje en z'n vriend de aap*. In een verhaaltje met allemaal verschillende figuurtjes kwam daar ineens dan ook even het figuurtje Flipje , als redelijk houterig poppetje, voor. Het is bij één serie van acht avontuurtjes gebleven. Daarna volgde al snel Eelco ten Harmsen van der Beek. Hij had al eerder werk voor *De Betuwe* gemaakt. Behalve in kleine boekjes verscheen Flipje nu ook in de etalages van de kruidenier om de producten van de fabriek aan te prijzen. En het liep geweldig! Na zijn dood in 1953 hebben andere tekenaars nog aan Flipje gewerkt. Dan zie je ook de figuurtjes heel erg aangepast worden aan de loop van de tijd. Zo kreeg hij bijvoorbeeld in de jaren '70 ineens een flinke bos blond, lang haar. Niet in de boekjes, maar meer bij de reclametekeningen en in de advertenties. In, ik dacht, 1996 is er nog wel een heel nieuw vierkant boekje verschenen van Flipje van tekenaar Gerrit van Rhijn en schrijfster Lydia Rood. In dit boekje stonden zeven korte verhaaltjes, en er zat een cd bij. Zij hadden Flipje helemaal aangepast en het was ook een hele andere tekenstijl. Het was erg onherkenbaar geworden. Zo had Bertje nu ineens ook een trainingspak aan; kortom, het werd allemaal anders. Dat wilde ikzelf weer niet toen ik aan de slag ging met de stripboeken. Toen wij weer met Flipje gingen beginnen, ben ik weer bewust teruggekeerd naar de oude boekjes van Eelco. Geen blonde bos haar, maar weer het bekende kuifje; de handschoenen werden ook weer de oorspronkelijke groene blaadjes... Dus ik ben weer teruggegaan naar de oude stijl, maar dan wel in een moderne lijnvoering. Wel alles in een strakke lijn getekend, dat past ook goed bij mijn tekenstijl. Dus alles is vertaald naar het 'nu' maar wel zo dat er ook eigenlijk op het eerste oog niets veranderd is.

De teksten zijn wel anders. Het rijm is er bijna helemaal uit.
Ja, we hebben in het begin nog even gedacht om ook met rijm te gaan werken. Dus plaatjes met vier regeltjes rijm daaronder. Eventueel ook weer een vierkant boekje. Maar we vonden toch, toen we het er met de hele groep over hadden, dat vierkant niet meer van deze tijd is. De uitgever vond ook dat het niet meer werkt voor stripboeken. En rijm? Ik had daar toch ook wel zo mijn twijfels over. Je kan dat rijm wel in de tekstballonnen gaan zetten maar ook dat wordt toch een beetje oubollig. Rijm is echt lastig. Ik weet wel dat, als Mia dan toch een stukje rijm erin doet, als link naar oud, je hele rare tekstballonnen kan krijgen. Bij een rijmstukje moet je die vier regels zo uitschrijven dat je ze niet hoeft te onderbreken in het tekstballonnetje, als dat wel gebeurt dan ben je de lijn van de rijm kwijt bij het lezen daarvan. Dus als ik nu af en toe een stukje rijm zie staan in het scenario, moet ik soms een wel hele lange tekstballon hiervoor maken.

Flipje en de bevroren bloesem.

p.	rij	pl.	Beschrijving	Tekstsuggesties
1	1-2	1	Bovenaanzicht Waterpoort, autootje komt aanrijden.	Tuut, tuut ! Tiet m ziehl! We zijn er jongens, in Flipje's geboortestad. Kroesje: Wat is de Waal breed, zeg, de hele parkeerplaats is ondergelopen! Flapoor: Zeker hoogwater!
	3	1	Close-up autootje met alle inzittenden: Flipje, Flapoor, Juffrouw Schaap, Bertje, Jasper, Kroesje. Ik denk dat we het bij deze 6 moeten houden, ik merk dat ze elkaar anders in de weg gaan lopen.	Flipje. Jippie. We zijn er. Ik ben reuze benieuwd? Juffrouw Schaap: Sla hier maar rechtsaf, Flapoor, onder de Waterpoort door. Jasper, Kroesje en Bertje: Van je voort, voort, voort. Rij maar door de waterpoort. Uit autoradio: Vannacht kans op nachtvorst.
2	1	1	Rijden onder Waterpoort door het plein op. Iedereen springt uit het autootje, Flapoor zal de auto gaan parkeren.	Flapoor: Zien jullie ergens een parkeerplaats? Bertje: Mag ik dan de centjes in dat auto-spaarvarken gooien? Juffrouw Schaap Ja, ja en er dan stiekem snoepjes van gaan kopen.
	2	1	Flapoor staat voor Bertje Big en Kroesje Jasper knipt een foto van de groep voor de Souvenir.	Schaap: Ga even opzij Flapoor, de kleintjes moeten vooraan. Flapoor: Sorry, had ik niet gezien. Jasper: Let op, stilstaan en lachen! Daar komt ie. "Smile"
		2	Lopen voor de visafslag. Bertje staat voor het gebouw, Jasper zet hem op de foto..	Bertje "Paling, broodje paling!" Kroesje: "Voor mij liever een boterham met hessenjam." Jasper. "Smile"
	3	1	Lopen over Varkensmarkt. Jasper blijft maar knippen.	Klik, klik, klik, knip. klik Jasper: "Smile" "Deze komt beslist in 't plakboek." "Oh, maar dit moet er ook op!" "En dit nog.." Schaap denkt: Zo meteen is zijn rolletje vol!
		2	Close-up Jasper.	Jasper: "Flipje. klijk nou!"
3	1	1	Iedereen bij standbeeld Flipje.	Jasper: "Daar, dat standbeeld. Dat ben jij." Schaap: Flipje, je bent beroemd!" Bertje: "En je bent nog niet eens dood."

◀ *Fragment van het scenario Flipje en de bevroren bloesem uit 2002*

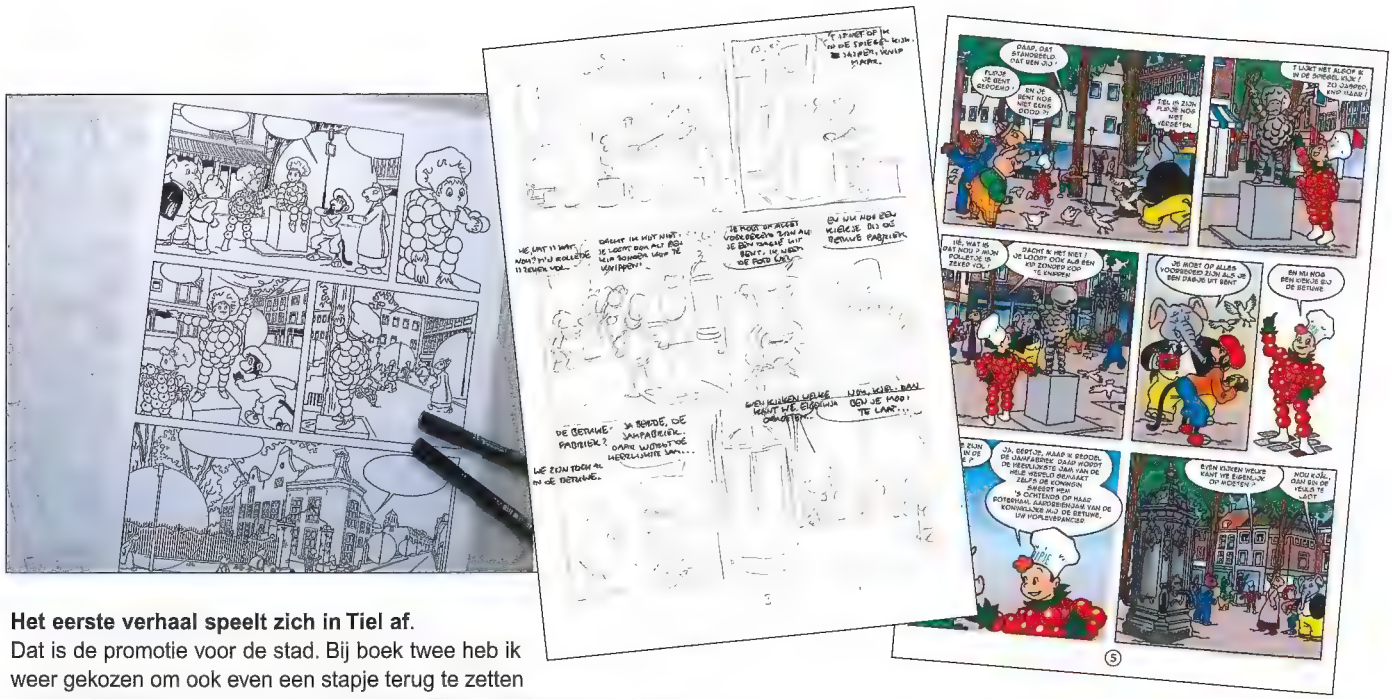

▲ *Schetsen en defintieve uitwerking van een pagina uit het album Flipje en de bevroren bloesems (2002)*

Het eerste verhaal speelt zich in Tiel af.
Dat is de promotie voor de stad. Bij boek twee heb ik weer gekozen om ook even een stapje terug te zetten en naar Dierenland te gaan, het land waar Flipje vandaan komt. Voor de rest speelt dit tweede album zich af in de regio van Tiel. Voor boek drie heb ik gekozen om echt alles weg te laten en weer helemaal in Dierenland te gaan zitten.

Gaat er nu één boek per jaar uitkomen?
Dat ligt eraan. Het ligt vooral bij de *Hero* wat die gaan doen. En of wij straks, als zij met eigen plannen komen, dan nog door mogen gaan op de oude voet. Ik kan me voorstellen dat, als ze met nieuwe campagnes komen, ze niet willen dat er nog iets naast gaat lopen. Of ze zeggen dat ze het allemaal prima vinden zo, en dat het goed naast elkaar kan bestaan. Het is dus meer in de handen van *Hero* of het doorgaat dan dat we daar zelf voor kunnen kiezen.

Het derde boek werd niet meer alleen door Mia geschreven.
De scheiding van taken was vanaf het begin niet zo strikt hoor. Voor album één en twee gingen Mia en ik eerst brainstormen om veel ideeën op papier te krijgen. Vervolgens ging Mia daarop doorborduren en keuzes maken, zodat er een verhaal ontstond. Dit vertaalde ik dan weer naar een scenario waarbij er altijd nog ruimte was voor inbreng. Mia bepaalde tenslotte de uiteindelijke teksten in de ballonnen. Vooral bij het tweede album is het verhaal een product van ons beiden. Maar omdat zowel boek één als boek twee erg onder tijdsdruk zijn gemaakt en het verhaal tijdens het tekenen ontstond werkte dat te rommelig voor mij. Ik moest soms met tekenen wachten; dan was er weer een stukje scenario dat ik moest gaan doen, en daarna kon ik dan weer verder met dat te gaan uittekenen.
Nu bedenkt mijn broer Menno samen met Mia de ideeën en zet het verhaal van Mia om in het scenario dat ik dan weer kan gaan tekenen. Ik vind het wel heel prettig dat ik nu het scenario heb los kunnen laten, want dat switchen is toch wel heel erg hectisch. En ik krijg het nu op tijd binnen, mooi uitgeschreven. En als ik er nu aan begin is het lekker fris, terwijl de vorige keren had ik alles al een aantal keren doorgeworsteld en dan moet je het ook nog gaan tekenen, terwijl je het eigenlijk al in je hoofd bijna klaar hebt. Nu ga ik lezen en meteen tekenen. Dus de eerste ideeën komen ook meteen op papier. En dat werkt voor mij wel zo prettig.

En wie komt met de onderwerpen voor de verhalen?
Bij boek één en twee waren dat Mia en ik samen eigenlijk, waarbij we bij deel twee wel meekregen van Stadspromotie en de uitgever vroeg of we de regio in het verhaal konden betrekken. Maar verder bemoeiden ze zich er eigenlijk niet mee. Ze lieten ons helemaal vrij. Bij boek drie is het thema eigenlijk wel door Stadspromotie en de uitgever aangegeven, die graag het actuele thema van overgewicht en gezond leven wilden aanpakken. Dus heeft Mia zich dan weer verdiept in gezondheidstips en wat precies de problemen zijn, en hoe we die het beste kunnen aanpakken. We zijn dus vanuit het thema dat we aangereikt kregen gaan werken.

Na het lezen van het scenario: de documentatie, het schetsen...
Ik begin altijd met een pagina eerst heel grof in te delen. Dus even gauw een paar lijntjes en kriebeltjes in potlood zodat ik weet hoe een pagina er ongeveer uit moet gaan zien. Daarna worden de plaatjes netjes uitgewerkt. Maar nu met dit derde verhaal hanteer ik een iets andere methode dan bij de eerste twee boeken. Daar ging ik echt een plaatje eerst helemaal opbouwen, eerst de achtergrond, dan de figuurtjes daar weer in tekenen. Nu teken ik zoveel mogelijk in losse stukjes, losse achtergronden, losse figuurtjes. Die scan ik in en die plak ik in de compu-

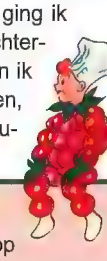

Flipje Feitjes

De allereerste boekjes die in opdracht van *De Betuwe* uitkwamen waren sprookjesboekjes die geschreven en getekend waren door V.M. George in 1920 / 1925. Ze waren 5,5 x 4,8 cm groot en vier bladzijden "dik". Op de laatste pagina werd er steeds verwezen naar een *Betuwe product*.

In België zat ook een fruitstation van *De Betuwe*, in Hoogstraten. Die fruitstations waren vooral bedoeld om fruit en vruchten die onderhevig waren aan bederf daar weer te verpakken in vaten en daarna weer verder te transporteren naar Tiel. In Hoogstraten is het fruitstation in 1951 geopend, en gesloten in 1970 vanwege nieuwe koel- en vriestechnieken.

Er waren een heleboel sleutelhangers in omloop van de figuurtjes uit de stripboeken, ook verspreid in België. De sleutelhangers die naar België (de buitenlandse markt) gingen zagen er net iets anders uit dan de Nederlandse: tussen de ring en het poppetje zat een plaatje met de extra tekst 'Betuwe' daarop.

Er is ook een website over Flipje, gemaakt door Flipje verzamelaars Joost en Jacqueline Meeter: www.flipje-tiel.nl
Meer informatie over het fruitcorso kan je terugvinden op: http://www.fruitcorso.nl

ter zo over elkaar heen dat het de goede compositie heeft, dat het een leuk plaatje wordt. Dat print ik dan groot weer uit en daarmee teken ik dan weer verder, en ga daarna inkten. Deze manier bespaart je de tijd dat je een plaatje helemaal moet overtekenen als je een keer ergens een fout hebt gemaakt. Je tekent nu losse dingen. Gaat er iets fout dan hoef je alleen maar *dat* over te tekenen, en is niet meteen het hele plaatje verprutst.
Ik gebruik dus de computer vooral om plaatjes te lassen. Inkten doe ik met fineliners, 0,3 millimeter pennetjes. Vroeger werkte ik veel met kroontjespen en inkt, maar een pen ligt toch lekkerder in de hand. Iedere strook uit het boek is op het formaat van A3 in het echt getekend. Na het inkten scan ik alles weer in en dan kleur ik de plaatjes op de computer. De tekst zet ik er daarna dan ook in. Om netjes met de hand te letteren gaat zoveel tijd kosten, dus ik heb nu een computer-lettertype dat heel erg op een stripletter lijkt. En dat alles ziet er gewoon heel erg netjes uit.

Wie lezen nu deze stripboeken van Flipje? De ouderen uit nostalgie, de jongeren, of allebei?
Eigenlijk iedereen wel. Ik probeer, en dat is ook de keuze om het niet te zeer te moderniseren en een beetje dus weer terug te gaan naar de oude stijl, dat de mensen die Flipje van vroeger kennen zich er nog in herkennen. Nog steeds hetzelfde Flipje, nog steeds hetzelfde autootje, de bijfiguurtjes die lijken op die van vroeger. Dus ik denk dat de oudere garde die Flipje nog kent dat die zich hierin herkennen. En dan probeer ik het toch ook weer zo te moderniseren dat ook de jongeren het leuk vinden en zich er in kunnen vinden. Maar het boekje uit 1996 was denk ik zo gemoderniseerd dat het echt op jongeren was gericht en dat de ouderen iets hadden van: "Dit is ons Flipje niet meer". En ik denk juist dat je die oudere groep niet moet vergeten. Daar moet je het vooral ook van hebben, want de jongerengroep zullen het misschien wel leuk vinden, maar ze lezen nu zoveel strips dat Flipje er één is van de velen. En toch ook het image van zo braaf zijn. Ik denk dat je de oude fans zeker niet moet vergeten en dat je daar dus ook rekening mee moet houden.

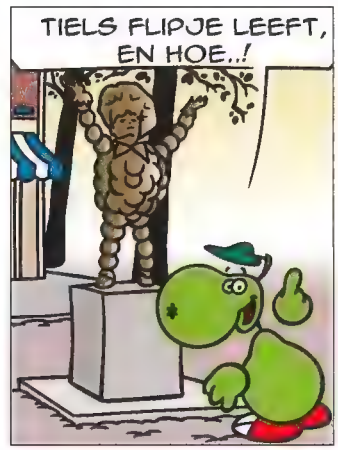

▲ *Boven: Jules & Ollie, De markies van Bergen op Zoom (1997)*
Daaronder: Peerke bij het standbeeld van Flipje

Wat vinden de oorspronkelijke makers van Flipje van de strips?
De oorspronkelijke tekenaar is in 1953 overleden, zo oud zijn die boekjes al, en veel mensen die nog met Flipje te maken hebben zijn er niet meer. De rechten liggen niet bij zonen, dochters of familie. Eelco ten Harmsen van der Beek heeft op het eind van zijn leven ruzie gehad met *De Betuwe*. Hij wilde Flipje ook exporteren, naar onder andere Engeland, en daar is toen schijnbaar onenigheid over ontstaan met De Betuwe. Toen heeft hij de samenwerking opgezegd. Een paar dagen later was hij overleden. Ik denk dat hij geen rechten had op de figuur; hij tekende in opdracht van *De Betuwe* de verhaaltjes. Hij heeft Flipje ook niet ontworpen; dat is reclamebureau *Van Alfen* geweest, uit Amsterdam. Hij is wel de bedenker van alles om Flipje heen, dus alle bijfiguurtjes, Dierenland, Kabouterland. Dat heeft hij allemaal toegevoegd. Dat zijn 46 boekjes geworden. Ten Harmsen van der Beek was in die tijd trouwens al wel bekend in Engeland, maar dan als één van de eerste tekenaars van Noddy! Volgens de Engelse website is hij zelfs de ontwerper van *Noddy*.

Ook met die uitgever ging het blijkbaar mis?
Er kwam al snel veel merchandising omtrent Noddy op de markt dat gemaakt werd door andere tekenaars, in zijn stijl. Hij wilde dat liever zelf allemaal doen, maar in zijn contract was slechts sprake van het illustreren van de boekjes... Volgens deze Engelse website was de onenigheid, met zowel *De Betuwe* als de uitgeverij van *Noddy*, samen met de hoge werkdruk en het drank- en sigarettengebruik, de oorzaak voor zijn plotselinge dood. Kijk maar eens op www.noddy.info. Latere tekenaars hebben zijn werk, na zijn dood, voortgezet. Pas in de jaren '80 heeft iemand de figuurtjes aangepast, maar zoals ik zo snel even begrijp is dat niet in goede aarde gevallen. Ik denk dat ze nu weer de versie van ten Harmsen van der Beek gebruiken.

Wat zijn de toekomstplannen?
Dat is afhankelijk van wat *Hero* gaat doen. Als zij het goed vinden dat wij op deze voet doorgaan dan komen er natuurlijk nog meer stripboeken. Er is momenteel nog heel weinig over te zeggen. Ik weet ook niet of *Hero* met die nieuwe plannen van plan zijn de oude boekjes weer opnieuw te gaan uitgeven. Ik verwacht eerlijk gezegd eerder dat ze nieuwe campagnes gaan opzetten en met een moderne variant doorgaan. Ze zullen denk ik niet teruggrijpen naar de oude boekjes. Maar wie weet? Er is wel vraag naar! En misschien, als *Hero* het niet zelf doet, dat een ander wel iets met oude boekjes mag doen. Iets voor jullie?

Flipje is niet je eerste figuurtje, je doet meer.
Ja. Toen ik net voor mezelf begon ben ik al vrij snel begonnen met Jules en Ollie voor *K.B.U. uitgevers*. Ik hoorde via via dat ze daar een tekenaar zochten. Ik heb toen contact met ze gezocht en ik ben daar eigenlijk meteen mee begonnen. Ik heb daar drie boeken voor getekend en daarna is de serie ook eigenlijk gestopt. Het was een mooie klus. Daarna heb ik voornamelijk illustratiewerk gedaan. Strips is toch een beetje bijzaak geweest. Sinds een jaar of vier heb ik wel een klein wekelijks stripje in de gemeentelijke krant *Peerke* en dat is een eigen figuurtje. Daarnaast werk ik dus meer in opdracht. Als een bedrijf komt en ze willen strips voor een campagne dan maak ik dat. Maar niet echt hele series. Het zijn tot nu toe steeds drie of vier stripjes of plaatjes om bijvoorbeeld de telefonische bereikbaarheid van een bedrijf te promoten.

Wilde je altijd al verder met tekenen?
Ja, ik ben op de lagere school al begonnen met tekenen. In schriftjes tekende ik complete avonturen van *Suske en Wiske*. Dat was gewoon leuk om te doen. Ik heb verder ook geen studie in striptekenen gehad; ik heb psychologie gestudeerd, dus iets totaal anders. Maar dat was het toch niet helemaal. Ik heb de studie wel netjes afgemaakt en even dat werk gedaan, maar het was het toch niet voor mij. Illustreren bleef bij mij toch wel een beetje op de achtergrond en ik dacht : "Daar moet ik toch eens proberen wat mee te doen, niet geschoten is altijd mis". Ik ben daar dus uiteindelijk gewoon mee begonnen. Was het niets geworden dan had ik het tenminste geprobeerd. En tot nu toe gaat het goed, dus dat is wel erg leuk! Veel werk van mij kan je ook terugvinden op mijn website: http://www.arievanvliet.nl, en *Peerke* heeft een eigen website: www.peerketiel.nl

▲ *Voorbeeld van eigen werk*

TISTJEN DOP

strips en games

patersstraat 96 - 2300 turnhout - tel. 014 / 42.88.29

Open : maandag, woensdag, donderdag en vrijdag:
10 - 12 en 13.30 - 18 uur
zaterdag: 10 - 17 uur

http://www.tistjendop.be e-mail: info@tistjendop.be

Stripwinkel

HET „B"-GEVAAR

ERIK DENEYER
Greepstraat 15
1000 Brussel

Open
maandag tot zaterdag
van 10u30 tot 19u.
tel/fax: 02/513.14.86

STRIPWINKEL

GOBELIJN

GOBELIJN

MECHELSESTRAAT 35
LEUVEN
TEL. 016 / 23.55.86

**Open van 10 tot 13 uur en van 14 tot 18 uur,
van maandag tot en met vrijdag.
Zaterdag doorlopend geopend.**

2006

nieuwe albums van

Benn, Dany, Denayer & Tibet

VRAAG ONS INFOKRANTJE EN TEKEN NU REEDS IN

ARCADIA vzw

BORGERSTEINLEI 60
B 2860 SINT-KATELIJNE-WAVER
INFO • TEL|FAX 015 55 14 88

INFO@ARCADIASTRIPS.BE • WWW.ARCADIASTRIPS.BE

STRIPWINKEL

COMICS!

NIEUWE, TWEEDE-HANDS EN ANTIQUARISCHE STRIPS

OOK AANKOOP VAN JOUW STRIPS.

PIERKE

F. VAN RYHOVENLAAN 312 (HOEK ANJELIERSTR.) 9000 GENT
TEL : 09 227 70 86

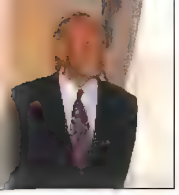

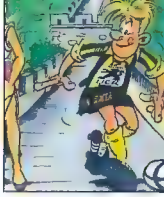

Van Hamme denkt aan pensioen
Scenarist Jean Van Hamme is volgens eigen zeggen al een tijdje aan het afbouwen. Toch heeft hij het voor een auteur die aan het afbouwen is aardig druk. Dit jaar verschenen op korte tijd drie albums naar zijn scenario's. Met name *Lady S 2*: *Op je gezondheid Suzie!*, *XIII 17: Het goud van Maximiliaan*, en *Largo Winch 14: De wet van de dollar*, het vervolg en slot van *De prijs van het geld*. "Ik ben best tevreden over dit tweeluik", zegt Van Hamme. "Het is voor het eerst sinds het begin dat ik nog eens een sociaal-economisch thema heb gevonden, stock options en het kunstmatig kelderen van aandelen, dat aanleiding gaf tot een spannend en logisch in elkaar zittend verhaal". Ondertussen liet Van Hamme weten dat hij wil stoppen met *Thorgal* en *XIII*, maar hoe zit het nu met *Largo Winch*? "Met *Largo Winch* doe ik voort, maar men mag natuurlijk niet vergeten dat ik een kwarteeuw ouder ben dan tekenaar Franq. De kans dat ik hierdoor vroeger stop dan hij is groot, vrijwillig of niet. Personages zijn belangrijker dan auteurs. Ik vind dat striphelden gerust hun geestelijke vaders mogen overleven. Als straks *Thorgal* en *XIII* worden voortgezet met een andere scenarist, dan heb ik daar niet het minste probleem mee. Hetzelfde geldt voor Largo Winch. Momenteel heb ik nog zin om zelf verhalen te schrijven, maar ooit komt de dag dat iemand anders dat zal doen. En dat vind ik prima". (Guido nr 36, december 2005)

Dreamworks verkocht
Paramount Pictures van mediaconcern Viacom kocht de laatste onafhankelijke filmstudio in Hollywood, met name DreamWorks op. Viacoms noodlijdende filmdivisie zou daarvoor een bedrag overhebben van bijna 1,6 miljard dollar, inclusief de ruim 500 miljoen dollar schuldenlast van DreamWorks. Paramount scoorde al een hele tijd geen blockbusters meer en kan het bedrijf van Steven Spielberg goed gebruiken. In deze studio werden o.a. *American Beauty* en *Saving Private Ryan* gemaakt.
Moederconcern Viacom had onlangs de leiding in Hollywood vervangen wegens slechte resultaten. Behalve de mogelijkheid voor nieuwe producties krijgt Paramount ook de distributierechten voor de animatiefilms van het op de beursgenoteerde DreamWorks Animation, bekend van de succesvolle producties *Shrek, Chicken Run* en *Madagascar*. DreamWorks was lange tijd ook in onderhandeling met een concurrent van Paramount, NBC Universal. Maar op 16/12/05 liet Universal weten niet boven de prijs van Paramount te bieden. Hierna was op korte tijd alles in kannen en kruiken.

Realiteit nog steeds sterker dan fictie
Liefhebbers van strips en fans van voetbal kunnen hun hartje ophalen aan het stripalbum *Lierse dribbelt de Chinese muur*. VTM-journalist Johan Van Rooy, en hoofdinspecteur van de Lierse politie Dirk Van der Auwera brengen een verhaal vol smeuïge affaires, met een centrale rol voor geel-zwart. "De belangrijkste voetballers van de voorbije honderd jaar spelen in ons verhaal voor het eerst samen", vertelt Johan van Rooy. Met ronkende namen als Bernard Voorhoof, Swat Janssens, Lucien Olieslagers, Jan Ceulemans, enz. De hoofdrol echter is weggelegd voor Erwin Ceulemans. Het grootste jeugdtalent dat ooit bij de

Sprenger is niet meer
Op donderdag 29/12/05 overleed op 86-jarige leeftijd de Nederlandse striptekenaar Henk Sprenger. Sprenger was de bedenker en tekenaar van onder meer Piloot Storm en de voetbalstrip Kick Wilstra. Het eerste album over Kick Wilstra (een combinatie van de beroemde Nederlandse voetballers Kick Smit, Faas Wilkes en Abe Lenstra) verscheen in 1949. Henk Sprengers kwam tijdens de tweede wereldoorlog terecht bij de Toonderstudio's bij de toenmalige tekenfilmafdeling. Arend Stork, een voorloper van piloot Storm, verscheen in 1947 in het Tom Poes weekblad, dit tot eind 1951. Vanaf 1952 verscheen Kick Wilstra in Robs Vrienden en Ketelbinkiekrant. Na stopzetting van Robs Vrienden verschenen Wilstra's avonturen in de krant *Het Parool* tot Henk Sprenger in 1959 definitief met zijn voetbalheld stopte. Tussen 1955-1960 verschenen er bij *Het Parool* 18 oblong albums van Kick Wilstra. Tussen 1972 en 1974 startte uitgeverij Skarabee met een herdruk van 4 paperbacks van Kick Wilstra. Uitgeverij Boumaar, een uitgever die voornamelijk krantenstrips herdrukt, bracht in 1996 in drie hardcover boekdelen de complete Kick Wilstra uitgaven in een oplage van 350 exemplaren. Zijn andere held Piloot Storm is een typisch Nederlands product, wat wil zeggen: getekende plaatjes met ondertekst. Deze verhalen verschenen tussen 1954 en 1985 bij verschillende uitgevers waaronder *Turkstra*, Skarabee en *De Lijn*. In België verscheen Piloot Storm in *'t Kapoentje* en in *Le petit Luron* (*Le pilote tempête*), *De Vlijt* bracht enkele verhalen uit in album. Begin jaren '70 werd Sprenger benaderd om opnieuw verhalen omheen Kick Wilstra te ontwerpen, maar dit weigerde hij categoriek. Met Sprenger verdwijnt een tekenaar die vooral in de vijftiger jaren een stempel drukte op het Nederlandse beeldverhaal....

Lierse jeugd is opgeleid. Hij heeft het dribbeltalent van Maradonna, scoort als Ronaldo en heeft de voetbalintelligentie van Cruyff. Tegen de Olympische spelen van 2008 wil iedereen hem in zijn team opnemen.
Sergio Salmone, een malafide maffiabaas, probeert Erwin Ceulemans te transfereren naar de meest biedende. Voor tekenaar D'Auwe was het een zware klus:

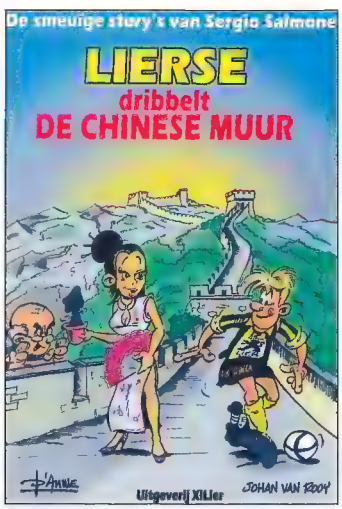

"De voorbije maanden heb ik dag en nacht getekend. De spelers heb ik van foto's afgetekend en de locaties zijn zo waarheidsgetrouw mogelijk getekend." Men moet overigens niet echt SK Lierse van dichtbij volgen om plezier te beleven aan de strip. De strip wordt uitgegeven door *XILier*. De strip bestaat zowel in softcover uitvoering en hardcover. Hardcover, oplage 100 exemplaren, te bestellen zolang de voorraad strekt door overschrijving van 50 euro op KBC rekeningnummer 733-0238136-31 met vermelding "Luxe editie stripverhaal". De softcover aan 5,00 euro is verkrijgbaar in diverse Lierse boekhandels en krantenwinkels.

Nederlandse novels
We hadden het in deze rubriek reeds eerder over de graphic novel, of getekende roman, een aanduiding waaruit in de eerste plaats veel ambitie spreekt. Het is de volwassen versie van een stripverhaal. En meestal op een ander formaat dan een gewoon stripalbum, veelal uitgegeven als paperback. Meestal hadden we het hier over Amerikaanse uitgaven, maar als we even verder letten dan onze neus lang is, blijkt dat er in Nederland al stevig aan de graphic novel weg werd getimmerd. Voor hen die nog niet overtuigd zijn van Nederlands kunnen zetten we even enkele Nederlandse tekenaars op een rijtje. Als opener in het rijtje geven we voorrang aan vrouwelijke auteurs, met name Barbara Stok *(Barbaraal)* en Gerrie Hondius *(Pindakaas)*. Beiden brengen autobiografische strips in een striplandschap dat bijna uitsluitend bevolkt wordt door mannen. Mannen waaronder Peter Pontiac (pseudoniem van Peter Pollmann) tekende de biografie *Kraut*, een verhaal over zijn vader die in WOII resoluut de verkeerde kant koos. Met *Kraut* schreef hij in 2000 Nederlandse stripgeschiedenis. In 2005 werd het boek herdrukt met aanvullende informatie. Ook Guido van Driel deed met zijn *Toen we van de Duitsers verloren* een duit in het zakje. Een verhaal niet over oorlog maar over de verloren WK-voetbalfinale van 1974. Jeugdherinneringen worden dan weer opgevoerd door Erik de Graaf, die in *Verbleekte herinneringen, Gekleurd geheugen en Gevonden verleden* zijn jeugd in Vlaardingen en omstreken in beeld brengt. Als afsluiter Peter van Dongen, die met het tweeluik *Rampokan* (Java & Celebes) een beeld brengt over de politionele acties in voormalig Nederlands-Indië.

Ondertussen in Groningen
Vanaf donderdag 22 december is in Het Nederlands Stripmuseum Groningen de tentoonstelling *Professor van Gniffelen en het Geheim van de Hunebedden* te zien. De expositie toont werk van de stripreeks Arin en het Volk van de Hunebedbouwers. Arin is de prehistorische held van dit stripverhaal. Het is een jongen die leeft te midden van het alleroudste cultuurvolk van Europa, de hunebedbouwers. De tentoonstelling *Professor van Gniffelen en het Geheim van de Hunebedden* is ontwikkeld met een knipoog naar het Groninger museum, waar in dezelfde periode de tentoonstelling *Professor van Giffen en het geheim van de wierden* plaatsvinden. De hunebedbouwers waren hun tijd ver vooruit. Een paar eeuwen voor de Grieken en de Romeinen wist dit cultuurvolk met behulp van technologische hoogstandjes tonnenzware gesteenten over tientallen kilometers te verplaatsen. Zo ontstonden de hunebedden, kamers die bestaan uit grote staande stenen en overdekt zijn met grote platte stenen. In de tentoonstelling, die voor jong en oud interessant is, wordt onder andere bewezen dat het wiel voor de hunebedbouwers een nutteloze uitvinding was. De tentoonstelling is tot 1 april 2006 in het stripmuseum te zien, daarna is deze nog tot september 2006 te bekijken in het Hunebedcentrum te Borger. Het Nederlands Stripmuseum Groningen, Shoppingcentre De Westerhaven, Westerhaven 71, 9718 AC Groningen. Tel nr: 050-3178470 Email: info@stripmuseumgroningen.nl

BCB wordt 100
Met alle heisa omheen de financiering van het Belgisch Centrum van het Beeldverhaal verloren we bijna uit het oog dat het gebouw waarin het BCB huist in 2006 zijn honderdste verjaardag viert. Het gebouw is een prachtig staaltje art nouveau van Victor Horta, die het gebouw in 1906 ontwierp als opslagplaats en textielhandel voor de familie Waucquez. Dat de familie Waucquez aanklopte bij Horta was geen toeval. Met de Innovation in de Nieuwstraat (1900-1903) en aan de Elsensesteenweg (1903) had Horta bewezen dat schoonheid en functionaliteit uitstekend hand in hand kunnen gaan. De zaak floreerde en in 1912 moest architect Charles Veraart, een naaste medewerker van Horta, twee tussenverdiepingen bijbouwen. In 1920 stierf Charles Waucquez, zonder een opvolger na te laten. Zijn twee schoonzoons verhuurden de gebouwen aan J. Verbeeck. Maar in de jaren 30 waren de gloriedagen van de textiel voorbij, een teloorgang bespoedigd door WO II. In 1965 zegt Verbeeck de huur op. De kleinkinderen Waucquez zochten tevergeefs een overnemer. Waarna het gebouw verloederde.

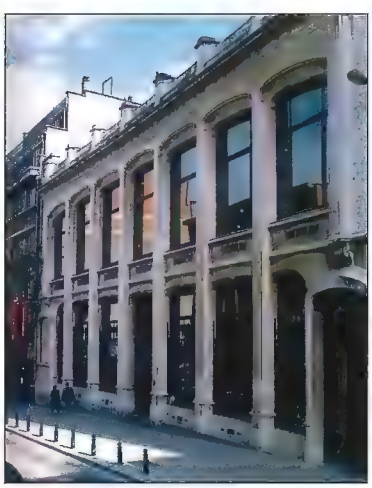

Uiteindelijk redde de Belgische staat het gebouw. Na een restauratie, geheel volgens de geest van Horta opende het BCB in 1989 zijn deuren. Wie zich wil verdiepen in dit statige gebouw kan nog tot 23 april 2006 terecht in het BCB voor de tentoonstelling *Een weelderig warenhuis.* Via striptekeningen en foto's brengt de expositie een hulde aan het gebouw. Het BCB is gelegen Zandstraat 20, 1000 Brussel, tel: 02/ 219.19.80. Open iedere dag van 10 tot 18 uur, maandag gesloten. Meer info op www.cbbd.be

Nog stof genoeg
Na eerdere Franse verstrippingen van chansons van Edith Piaf, Serge Gainsbourg, Patrick Bruel (beide laatste onder redactie

van *Arleston*) en een hoop andere Franse grootgewichten, een Franse collectie cd's met een biografisch album en voldoende andere initiatieven lijkt ook Nederland voor de bijl te gaan om muziek met strips te mixen. Recent is *Robert Long Getekend* voorgesteld, dat 23 songteksten van Robert Long in stripvorm bundelt op 96 pagina's, getekend door Utrechtenaar Charles van den Broek.Op 11 maart 2006 staat je een ander spraakmakend project te wachten. Strips in Stereo presenteert 14 Nederlandse én een paar Vlaamse liedjes, getekend door evenveel Nederlandse striptekenaars met naam en faam. De initiatiefnemers zijn Jean-Marc van Tol (*Fokke & Sukke*) en Gerrit de Jager die het concept bedachten naar aanleiding van de Nederlandse Boekenweek met het thema muziek.*Strips in Stereo* bundelt de volgende verstripte songs en zal verkrijgbaar zijn met bijhorende cd:01. Maaike Hartjes - *Kinderbalade* (Boudewijn de Groot, 02. Gerrit de Jager - *Kom van dat Dak af!* (Peter Koelewijn), 03. Hanco Kolk - *Voor Ik Vergeet* (Spinvis), 04. Hein de Kort - *Je Bent zo Lekker Lelijk* (Jeroen Zijlstra, 05. Erik Kriek - *Malle Babbe* (Boudewijn de Groot), 06. Dick Matena - *Ketelbinkie* (Frans van Schaik), 07. Peter Pontiac - *Meisjes* (Raymond van 't Groenewoud, 08. Mark Retera - *De Verpleegster* (Guido Belcanto), 09. Barbara Stok - *Is dit Alles?* (Doe Maar), 10. Joost Swarte - *Naakt en Kaal* (Monde Leone),11. The Tjong-Khing - *En haar Sneeuwwitte Boezem Was Nauwelijks Bedekt* (Johnny Hoes),12. Jean-Marc van Tol - *Ding-adong* (Teach In)13. Typex - *Moordenaar* (Osdorp Posse),14. Henk Kuijpers - *D'n Poot op 't Gas* (Normaal) (bron: www.striphoek.nl)

In bed met de Rode Ridder

Nu Klaus Schultz en Martin Lodewijk *De Rode Ridder* overgenomen hebben, werd geopteerd voor een restyling van de strip. De blauwe covers liggen al een hele tijd achter ons en de saaie zilvergrijze vormgeving werd nu gelukkig ook opgegeven. De sfeer van de strip blijft herkenbaar, al is er natuurlijk een verschil tussen de stijl van Karel Biddeloo en die van Schultz. We hadden ook de indruk dat er wat meer bloot inzit. "Ach, dat valt best mee", zegt Martin Lodewijk, "dat lijkt alleen maar zo. "Je hebt nu natuurlijk een iets andere tekenstijl. Er zit wat meer klare lijn in, vroeger waren de contouren vager. Als je nu *bloed* ziet, is het meteen erg rood. Bij Karel Biddeloo vroeger was dat zwart. Ja maar, *bloot* zeiden we, Martin, bloot! We zien voor het eerst een bedscène in de Rode Ridder, die met de blauwe heks slaapt. "Jaaa, maar de ridder heeft al zoveel beleefd met Galaxa ... er is

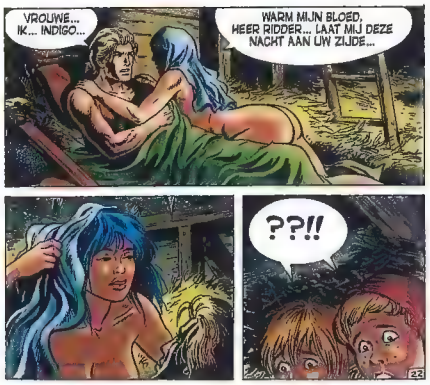

trouwens niks te zien, hij troost haar - met zijn armen beschermend om haar heen -en ze slapen in. Terwijl die ridders in die tijd toch gewoon alles pakten wat los liep. Nee, dat is gewoon heel menselijk en dat beschrijf ik graag", aldus Martin Lodewijk.

Uderzo geeft lik op stuk

Uderzo voelt zich gekwetst door de kritiek op het laatste Asterixalbum en verdedigt zich in een interview in *Bodoï* (n° 91). Dat levert lezenswaardige passages op : "Als het in film en literatuur gemeengoed is dat buitenaardse wezens bestaan, waarom zouden die onze wereld dan niet bezocht hebben in de Gallo-Romeinse tijd?", vraagt hij zich af. Aangesproken over het feit dat hij verwijst naar de oorlog in Irak, antwoordt Uderzo dat hij wel eens eerder politiek verwerkte in Asterix : "*De diepe kloof*, dat was eigenlijk de Berlijnse muur. De Duitsers hadden dat helemaal niet begrepen en in België dachten ze dat ik het over de kloof tussen Vlamingen en Walen had". Maar kritiek moet je relativeren en in een tijdskader plaatsen, vindt de auteur. Vandaag wordt Goscinny als de beste scenarist bestempeld, terwijl dat voeger anders was : "Nu wordt René bewierookt, maar die is er pas doorgesleurd vroeger! Daar leed hij geweldig onder, hij was een heel gevoelige ziel." Kritiek op Asterix is er altijd geweest, besluit Uderzo, van bij het begin :
"De humor was te intellectueel en ik tekende te grote neuzen. Waarom doe je dat toch, zei de directeur van *La Libre Belgique* op een keer, kijk eens om je heen, hoe mooi de mensen wel zijn. Toevallig was hij zelf voorzien van een kanjer van een neus, dus ik schoot in de lach. Dat kon hij niet appreciëren".

Antwerps striptijdschrift

De vzw Strip Turnhout krijgt in januari 2006 een jaarlijkse subsidie van 200.000 euro van de provincie Antwerpen. En dat voor minstens vier jaar. In ruil moet de vzw vanaf september 2006 tweemaandelijks een gratis

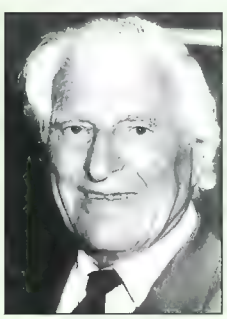

Het einde van de echte Rode Ridder

Op woensdag 14/12/05 is in Mortsel de bekende Vlaamse jeugdschrijver Leopold Vermeiren, de geestelijke vader van *De Rode Ridder*, overleden. Hij werd 91. Na WO II verschenen de eerste avonturen van de Rode Ridder in *De kleine zondagsvriend*, de toenmalige jeugdbijlage van de *Gazet van Antwerpen*. In 1953 verscheen het eerste boek over ridder Johan en zijn schildknaap Koenraad. Vermeiren wordt de meest gelezen jeugdauteur van zijn tijd genoemd. Dat kan kloppen, want terwijl het aanbod aan Vlaamse jeugdliteratuur lange tijd beperkt bleef, trof je wel een hele rij Rode Ridders aan in elke dorpsbilbiotheek. Van de 64 Rode Ridderverhalen verkocht Vermeiren omstreeks 1983 meer dan één miljoen exemplaren. Eind jaren '50 merkte Karel Verschueren, illustrator van Vermeirens boeken en tekenaar bij Willy Vandersteen, de populariteit van de jeugdboeken op. Vandersteen startte in 1959 met succes zijn eigen stripversie, die later voortgezet werd door Karel Biddeloo. Hoewel Vermeiren nooit moeilijk deed over de stripreeks, werkte hij er niet actief aan mee. Vermeiren schreef in de jaren vijftig nog meer boeken voor jonge lezertjes en was tevens medewerker aan de tijdschriften van de Zonnelandgroep. De laatste jaren hield hij zich bezig met een roman over moderne kunst (*De verliefde kunstenaar* 1989), en zelfs erotische verhalen onder een schuilnaam (*De naakte fee* 1993).

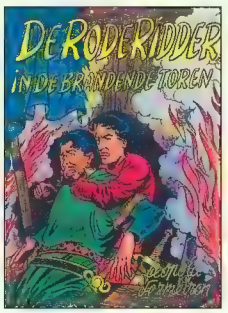

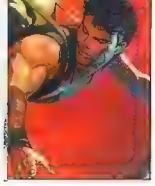

striptijdschrift uitgeven voor bezoekers van de Antwerpse bibliotheken. De bedoeling is om jong talent kansen te geven en het grote publiek kennis te laten maken met grote Vlaamse en internationale series. Bovendien zal Strip Turnhout de Antwerpse bibliotheken steunen om meer en betere strips aan te bieden. Veel mensen kennen immers alleen

de commerciële toegankelijke strips. Binnen de bibliotheken wil men nu een andere visie op strips ontwikkelen. Tevens zijn bibliotheken een goede springplank voor tentoonstellingen, debatten en workshops omheen strips. Het nieuwe magazine geeft niet alleen debutanten en beroemde tekenaars kans te publiceren, maar brengt ook nieuws uit de stripsector.

Storm opnieuw vervolgd?
Rob van Bavel, de uitgever van de Don Lawrence Collection, die een tijdje terug de rechten op de boeken van *Storm* verwierf, meldt dat Liam McCormack-Sharp driftig op zoek is naar tekenaars die de serie Storm voort zouden kunnen zetten. Er wordt gestreefd naar een hoog niveau, en het is zeker niet de bedoeling om op het niveau van Dick Matena te gaan zitten, die een poos terug de serie Storm *De kronieken van de tussentijd* tekende (1996-1998, 3 verhalen). Don Lawrence zal wel nooit geëvenaard worden,maar het is wel de bedoeling om zo dicht mogelijk tegen zijn tekenwerk aan te zitten. De avonturen spelen zich gewoon verder af op Pandarve en Martin Lodewijk levert zoals gewoonlijk weer de verhalen. Als alles naar wens verloopt moet eind volgend jaar het eerste album in de winkels liggen en het is de bedoeling dat er in de toekomst twee verhalen per jaar gaan verschijnen,aangezien ze met meerdere tekenaars willen gaan werken.

Wie schrijft XIII?
Volgens William Vance moeten we naar verluidt niet meer hopen op een nieuw album in de serie *Bruce J. Hawker*. Hij was er nog wel aan begonnen,maar door tijdgebrek en de drukte rond XIII ziet hij het voorlopig niet meer zitten.Ook heeft Vance al een nieuwe scenarist gevonden om de verhalen van *XIII* voort te zetten, maar de naam wil hij tot op heden helaas niet prijsgeven. Er komen nog twee *XIII* albums van Jean Van Hamme. Het laatste zal weer in dezelfde stijl zijn als *The XII Mystery Het onderzoek*, waar weer het een en ander uitgelegd wordt, daarna is het de beurt aan de nieuwe scenarist.

Goud voor Jef Nys
Het gemeentebestuur van Koksijde heeft grootse plannen met stripfiguur Jommeke. Het gemeentebestuur zal volgend jaar het authentieke vissershuisje uit de 19de eeuw, waar ooit nog de vader en grootvader van Jef Nys hebben gewoond, laten restaureren. De gemeente investeert 210.000 euro voor het huisje gelegen in de Tulpenlaan 46. Volgens burgemeester Marc Vanden Bussche is het de bedoeling om een deel van het vissershuisje opnieuw in zijn oorspronkelijke staat te herstellen en in een ander gedeelte een minimuseum in te richten dat enkel *Jommeke* in het zonnetje zet. Er zijn al concrete plannen en Jef Nys staat achter het project. Jef Nys werd in het verleden trouwens al ereburger van Koksijde. Los van bovenstaande kreeg Jef Nys tijdens *Strip Turnhout* (17 & 18/12/05) een onverwacht extraatje. Hij werd bedacht met de *Gouden Adhemar* voor zijn ganse carrière. Een eer die tot vandaag slechts weggelegd was voor Marc Sleen in 1993.

Disneyschat teruggevonden
In een Japanse universiteit zijn 250 tekeningen teruggevonden uit klassieke tekenfilms van Walt Disney. Dat heeft de Disney-groep maandag gemeld. De meeste werken komen uit *Flowers and Trees*, één der allereerste kleurenanimaties, die in 1932 werd uitgebracht. Daarnaast werden ook nog geschilderde prenten, schetsen en decorteKeningen gevonden van de *De Schone Slaapster, Fantasia* en van *Bambi* . De vondst werd gedaan op de ingenieursschool van de universiteit van Chiba. De collectie was begin jaren '60 naar Japan gestuurd om er tentoongesteld te worden in musea en grote winkels. Disney had de collectie geschonken aan het *Museum voor Moderne Kunsten* van Tokio, die het op zijn beurt aan een tekenfilmspecialist van de universiteit van Chiba had gegeven. De universiteit realiseerde zich pas onlangs de waarde van de collectie toen ze de Disney-groep had gecontacteerd met vragen over het reproductierecht. Een woordvoerster van het Disneyconcern zei verbaasd te zijn over de grootte van de opgedoken verzameling.

Verhaegen zet door
Er was flink wat mediabelangstelling de laatste tijd voor Marc Verhaegen, die zich op dit moment aan het documenteren is voor een volgend deel in de serie Senne en Sanne. Marc wil zich zo goed mogelijk voorbereiden, omdat opnieuw een heel delicaat onderwerp onder de aandacht wordt gebracht, namelijk de problematiek rond allochtonen. Het zou niet de bedoeling zijn om deze groep in een kwaad daglicht te stellen, maar hij hoopt er via de strip wel zijn eigen visie over te geven. Al met al moet het een echte *Senne en Sanne* worden, die zeker niet tot tweedracht moet leiden. Meer info over Marc Verhaegen en zijn project *Senne en Sanne* op www.senneensanne.com

FF sequel
Fantastic Four is nauwelijks uit op DVD en kijk: de eerste berichten over een sequel voor de zomerhit lopen al binnen. Zowel regisseur Tim Story als scenarist Mark Frost hebben al hun medewerking aan de nieuwe bioscoopavonturen van de vier helden, die werden gebaseerd op Marvel stripverhalen, bekend gemaakt. Ook de acteurs Chris Evans, Michael Chiklis, Ion Gruffudd en de erg mooie Jessica Alba zullen hun respectievelijke rollen weer opnemen – zij hebben immers een contract voor drie films getekend. De slechterik Victor Von Doom, gespeeld door Julian McMahon, zal daarentegen niet meer van de partij zijn wegens verplichtingen op andere sets...

Christopher Robin de laan uit
Het beertje Winnie de Poeh krijgt vanaf 2007 een nieuw vriendinnetje, dat naar verluidt Christopher Robin zal vervangen. Winnie wordt volgens de Disney Company dan de beste maatjes met een roodharig meisje van zes en beleeft met haar de dolste avonturen. De overige figuren waaronder Teigetje en Knorretje blijven behouden. De overtuigde Poeh-aanhangers echter kunnen om de vernieuwing niet lachen. Ze bena-

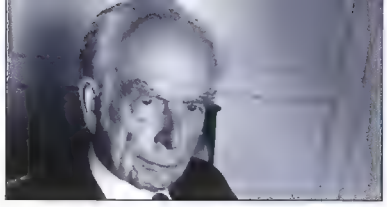
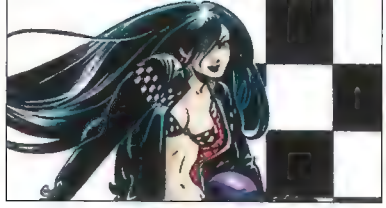

drukken dat de originele verhaaltjes speciaal waren geschreven voor Milnes zoon, Christopher Robin Milne. En uitgerekend dat figuurtje verdwijnt. Ondertussen wordt Winnie's 80ste verjaardag overschaduwd door de aanslepende rechtszaken over de rechten op het beertje. Clare Milne, kleindochter van de schrijver, probeert de rechten terug te winnen van Stephen Slesinger, een bedrijf dat op zijn beurt de rechten doorverkocht aan Disney. Althans dat beweert Disney, want volgens Slesinger berusten de rechten nog steeds bij hen. Moet er nog zand zijn!!

Toonders woordenboek

Het aantal publicaties over het werk van de schrijver/tekenaar Marten Toonder werd in december aangevuld met een lexicon en een citatenboek. Beide boeken, samengesteld door Pim Oosterheert, werden op 14 december 05 gepresenteerd in het *Letterkundig Museum* in Den Haag. Het lexicon, getiteld *Van Aamnaak tot Zwirkvlaai,* telt 5000 trefwoorden. Alle belangrijkste namen, begrippen en taalvondsten van de dit jaar overleden Toonder zijn er in samengebracht. Het citatenboek bevat een verzameling van honderden citaten uit de Bommelverhalen. Ze zijn gerangschikt in rubrieken, zoals ambtenarij, economie, gezondheid en maatschappij. Weinig auteurs hebben het Nederlands zo verrijkt als Toonder, de schrijver en tekenaar van 177 Bommelverhalen. Hij introduceerde nieuwe woorden en begrippen. 'Minkukel', 'breinbaas', 'denkraam', 'kommer en kwel' en 'als je begrijpt wat ik bedoel' zijn daarvan slechts een paar voorbeelden. Beide boeken zijn nog tot stand gekomen in overleg met Toonder, meldt Uitgeverij *Ton Paauw.* Het eerste exemplaar van het lexicon wordt aangeboden aan de vroegere Tweede Kamervoorzitter Dick Dolman. Irwin Toonder, de oudste kleinzoon van schrijver, ontvangt het eerste citatenboek. Sinds de verhuizing van Toonder uit Ierland in 2001, heeft zijn archief onderdak bij het *Letterkundig Museum.* Dat was wegens ruimtegebrek. Toonder verhuisde namelijk naar het *Rosa Spierhuis*, een verzorgingshuis voor oudere kunstenaars en had daar geen ruimte om strips en boeken op te slaan.

Eindelijk nieuws van Ever Meulen

Op 19 januari 2006 verschijnt *Verve* het nieuwe boek van Ever Meulen. De voorstelling vindt plaats in de Parijse galerie *Christian Desbois.* Samen met de voorstelling van het boek opent een expositie omheen deze Belgische kunstenaar. *Verve* is een gezamenlijke uitgave van de Franse uitgeverij *Editions de L'An 2* en het Nederlandse *Oog & Blik.* Het boek mag gezien worden als het vervolg op *Feu vert,*

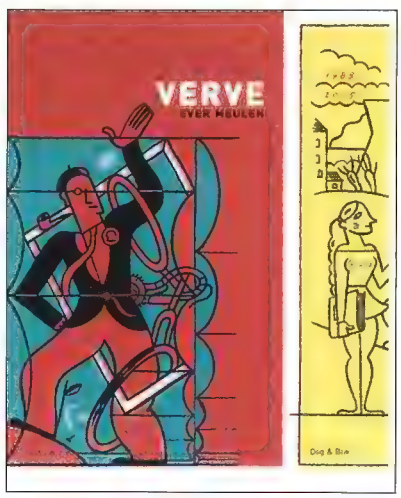

een overzichtsboek uit 1987. In dit boek komt de periode 1988 tot 2005 aan bod. Tekeningen die voor *Humo* en *Vrij Nederland* werden gemaakt en ongepubliceerd werk. *Verve* is vormgegeven door Sander Vermeulen, de zoon van Ever. De tentoonstelling loopt van 19 januari tot 18 januari in de galerie *Christian Desbois,* 14 avenue de la Bourdonnais, Parijs. Open dinsdag tot zaterdag van 14 tot 18 uur. Meer info op www.desbois.com .

Disney on ice

Pas in februari is het zover, maar de echte fans van *Disney On Ice* willen nu al zeker en vast hun plaatsje reserveren. Micky, Minnie en al hun vrienden bezoeken tijdens een magische reis de 101 Dalmatiërs, Lilo en Stitch, de Kleine Zeemeermin en nog een heleboel andere fantastische personages. Het is een spectaculaire nieuwe ijsshow naar aloude Disney traditie vol spanning en speciale effecten. Vanuit je stoel word je door Peter Pan en zijn nieuwe vrienden meegenomen naar de betoverende wereld van Disney. De Agenda: Nederlandstalige voorstellingen Vorst Nationaal op zaterdag 18 Februari om 11 uur. Flanders Expo in Gent: donderdag 23 februari om 19 uur, vrijdag 24 februari om 19 uur, zaterdag 25 februari om 11-14.30-19 uur, zondag 26 februari om 11-14.30-18.30 uur. Tickets: 0900 84 300 en www.sherpa.be/doi Tickets ook verkrijgbaar aan de kassa's van *Stadsschouwburg* (Antwerpen) en *Capitol* (Gent)Tickets tussen 29 en 39 euro (inclusief reservatiekosten en exclusief verzendingskosten)

Gezonde reclame?

We hadden het er in diverse nummers van Brabant Strip Magazine al over, hoe handige marketeers de markt bespelen om producten waaronder koekjes, choco of overdadige gesuikerde ontbijtgranen te slijten, met op de verpakking bekende strip of cartoonfiguurtjes. Het gaat hier dan om producten, opgefleurd door Bart Simpson, Winnie de Poeh, Kabouter Plop en menig ander bekend stripfiguurtje. Het verkopen van deze producten is naar verluidt relatief eenvoudig. Kinderen beschouwen hun helden als voorbeeldfiguren. Door iets te eten dat hun favoriete figuur op de verpakking heeft staan kunnen ze zich even als die figuur voelen. De truc met de associatieve referentiepersonen heet dat in vaktermen. Een verkoopsargument dat bijzonder goed werkt. Kinderen zijn extra gevoelig en weten niet zoals volwassenen hoe ze de inhoud en de verpak-

Jack Pott in originele versie

In januari komt bij uitgeverij *Beedee In de kaart gespeeld* uit, deel 1 van de krantenstrip Jack Pott , in zijn originele vorm, dus zoals hetverhaal van Minck Oosterveer op scenario van Willem Ritstier in de jaren 90 in het *Algemeen Dagblad* is verschenen. Deze verhalen verschenen eerder bij *De Boemerang* in twee dikke albums. (1994-1995) Helaas druktechnisch een ware aanfluiting. Elk van de zes verhalen verschijnt nu in een eigen album. Naast deze verbeterde heruitgave en de uitgaven van Rick Rolluik, zal *Beedee* ook de twee *Speedball Nation* verhalen, die in het *Sus&Wis weekblad* zijn verschenen, in album uitgeven. Bij stripwinkel Alex in Antwerpen/Berchem zal een speciale gesigneerde *Nicky Saxx* poster uitkomen. Verder zullen een aantal reclamestrips van beide auteurs voor de Directbank/Fortis in een aantal financiële vakbladen verschijnen en komt er een internetstrip voor het Desperados-bier van Heineken op de internetsite van Desperados.Verschijningsdata liggen nog niet vast, alles is nog in productie.

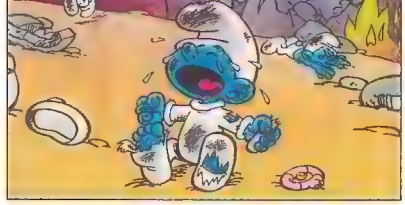
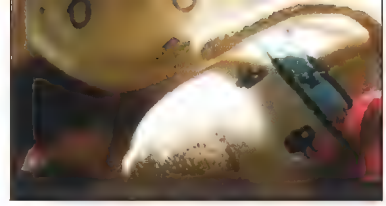

king van elkaar te scheiden als ze iets kopen. Ze kopen zelfs koeken die ze niet lusten als hun populaire figuurtje op de verpakking prijkt. Volgens professor Siegfried Dewitte zou beter de gezonde voedingssector gebruik maken van deze reclame. Maar één van de problemen is dat de populaire tekenfilmfiguren hun naam niet voor een appel en ei vrijgeven. Op zich kan men de cartoonmakers die hun figuurtjes lenen voor dergelijke campagnes niets verwijten. Zij redeneren : als zij het niet doen, dan zal een ander het wel doen in hun plaats.

Smurfenoorlog is succes

De jongste geldinzamelingsactie van Unicef België, die gebruik maakte van een tv-spotje waarin het Smurfendorp wordt platgebombardeerd, is ondanks de felle discussie over de inhoud van de spot een groot succes. "Vooral Amerikaanse media vinden dat je de *Smurfen* niet voor een campagne tegen oorlog mag gebruiken. Maar hadden we dan echte beelden van een bombardement moeten weergeven?", zegt Unicef-woordvoerder Philippe Henon. We zamelden wel al 455.000 euro meer in dan verwacht. De actie loopt nog tot april 2006.

De wiekies?

Had u al van de Noukies gehoord? Wij in elk geval nog niet, waarschijnlijk omdat we al een tijdje de kinderschoenen ontgroeid zijn. Toch zijn deze knuffelberen bij het jonge volkje naar verluidt enorm populair. Zelfs zo populair dat Amtoys het bedrijf van Katja De Paepe een contract afsloot met het Amerikaanse Cartoon Network voor 26 tekenfilmafleveringen van haar geesteskinderen. De Noukies zijn vooral populair bij kinderen tussen 12 maanden en 4 jaar. Dat Noukie, Lola en Paco op en top Belgisch zijn is minder geweten. Toch begon het succesverhaal van het echtpaar Katja De Paepe en Simon-Pierre Guillot uit het Waals-Brabantse Saintes heel eenvoudig. Omdat ze geen geschikte beer vonden, dertien jaar terug voor hun zoon Amaury, bezochten ze een speelgoedbeurs in Duitsland. Ze vonden een leuke knuffel en besloten hem te verdelen in België. Nu na dertien jaar maakt het bedrijf Amtoys een omzet van 23 miljoen euro en bestaan er 9 Noukie-winkels. In 2008 zouden er dat wereldwijd 90 zijn. Met de animatiefilms is een nieuwe stap gezet. In september 2006 zullen de Noukies voor het eerst als tekenfilmfiguren te zien zijn. De afleveringen, gemaakt door een Luxemburgs bedrijf, worden eerst bekeken door kinderen. Enkel als de kinderen er positief op reageren worden ze goedgekeurd. Er is niet alleen een overeenkomst met Cartoon Network, maar eveneens een overeenkomst met een Duitse en Britse zender.

De pensioenpakkers

Geert De Weyer had het idee om iets speciaals te doen omheen zestig jaar Suske en Wiske. Gaan Suske en Wiske op 60 met pensioen? Of toch niet? Hoe zwaar is de job van stripheld eigenlijk? Valt dat, zoals bij de metaalarbeiders, onder de zware beroepen? Zouden Suske en Wiske Pensioenpakkers zijn? Vragen te over. Niemand beter om daar een antwoord op te geven dan Walter Pauli. Pauli schrijft met kennis van zaken, maar vooral bevlogen over de Vlaamse

strips, van *Jommeke* over *Nero* tot *Suske en Wiske.* Maar Pauli stond er niet alleen voor. Geert De Weyer contacteerde vijf Vlaamse straffe stripauteurs met de vraag *Suske en Wiske* te portretteren op hun 60ste. Jan Bosschaert, Paul Geerts, Ferry, Steven Dupré, Dirk Stallaert hadden de eer de hommage te brengen. De drie huiscartoonisten Zak, Ilah en Kim mochten uiteraard niet ontbreken, waardoor men meteen ziet dat cartoonisten anders te werk gaan dan stripauteurs. Het geheel is te vinden in *DM MagazineDeluxe,* een bijlage van *De Morgen* van 17/12/05.

Duidelijkheid omtrent Kaproen

In *Het Belang van Limburg* lazen we dat universiteitsprofessoren zich gaan buigen over het oorlogsverleden van wijlen Willy Vandersteen. Het onderzoek, dat moet uitwijzen of de bedenker van *Suske en Wiske* nu al dan niet extreem-rechtse sympathieën had, komt er op vraag van *Standaard Uitgeverij* en met de goedkeuring van de familie Vandersteen. De uitgeverij en de erven willen voor eens en altijd duidelijkheid in de kwestie Kaproen. Tijdens WO II verscheen in collaborerende kranten en in andere publikaties nogal wat tekenwerk, dat vaak zeer antisemitisch van toon was. Vrij veel tekenaars leenden zich tot dit soort propaganda voor de nieuwe orde. Zo goed als allemaal zijn ze vergeten, maar één van hen levert vandaag nog steeds stof voor discussie. Een beperkt aantal propagandistische teksten met illustraties, naast kartoens en stopcomics verschenen onder de schuilnaam 'Kaproen'. Achter dat pseudoniem

Stallaert naar Vandersteen

2006 zal de geschiedenis ingaan als het jaar waarin Dirk Stallaert bij Studio Vandersteen ging tekenen. Volgens Dirk is zijn overstap van *Kiekeboe* naar het team van *Suske en Wiske* zeker geen financiële beslissing geweest, sterker nog, het is voor hem een stapje terug, omdat hij voorlopig maar één verhaal per jaar gaat tekenen. Als alles naar wens verloopt, moet zijn eerste *Suske en Wiske* eind 2006 verschijnen. Hij hoopt wel dat hij wat meer kan teruggrijpen naar de stijl van de jaren zestig, omdat toen zijn meest favoriete albums verschenen (*Wattman, De Koddige Kater, De Texas Rakkers*). Dat is de tekenstijl die hem het meeste aanspreekt. Overigens is Dirk Stallaert niet bang dat hij te weinig werk krijgt, integendeel, de aanbiedingen stromen nog steeds binnen. Zo zou hij ook een deel gaan tekenen in de nieuwe reeks Classix van Standaard Uitgeverij, waarin onlangs deel 1, Oliver Twist verscheen, getekend door Gilbert Declercq. Eind 2006 verschijnt in Collectie Fenix een nieuwe Oktaaf Keunink (ook dit deel bevat niet eerder gebundelde gags) met een cover van zijn hand.

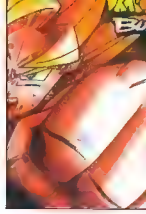

verscholen zich Bert Peleman - de schrijver van de akelige "poëzietjes" - én een onbekend gebleven illustrator. Desgevraagd heeft Peleman wel toegegeven dat hij de teksten leverde, maar altijd ontkend dat zijn vriend Willy Vandersteen de tekenaar zou geweest zijn. Nu lijkt de tekenstijl wel heel erg op die van de jonge Vandersteen (zie ook BSM 59). Volgens Leen Vandersteen is dit louter toeval : "De Kaproenstijl is gewoon de stijl van die jaren. Vader was helemaal niet zo'n goed tekenaar. Dat heeft hij meermaals toegegeven. Hij ging bij iedereen wel eens kijken. Ik weet ook niet wie die Kaproen is. Ik weet alleen dat het niet mijn vader is. We zijn ook niet in die sfeer opgevoed. Wel met waarden als één goede daad per dag en rechtvaardigheid. Mijn vader was ook absoluut niet bezig met politiek. Ik zou dat toch moeten opgevangen hebben in mijn jeugd. Het vervelende is dat ik gewoon niet kan bewijzen dat mijn vader niet Kaproen is".

Carnet de voyage

Eén der betere albums van 2004 was een *Deken van sneeuw* van de Amerikaanse tekenaar Craig Thompson. Nu is er *Carnet de voyage* zijn getekend reisdagboek van zijn promotietoer door Europa en Marokko. Thompson heeft niet graag dat men dit boek zijn nieuwste noemt. Het is een tussendoortje als aanloop naar opnieuw een superdik boek. *Habibi* genaamd, een eigen verhaal van 1001 nachten. Fictie maar tegelijk een allegorie over wat er heden ten dage gebeurd in het Midden-Oosten en in de wereld. We zullen wel nog even geduld moeten hebben naar verluidt verschijnt het eind 2006, maar het kan ook 2007 worden. We kijken er alvast naar uit.

Taco Zip gebundeld

Twintig jaar Taco Zip werd gevierd met de bundeling *Zuigen met de tenen*, uitgegeven door *Beedee*. Reden genoeg voor journalist Armand Plottier om geestelijke vaders, met name Luc Cromheecke, Letzer en Fritzgerald, eens volop hun mening te laten spuien over hun geesteskinderen. Taco Zip is Cromheeckes meest onderschatte stripreeks waarmee scenarist Fritzgerald en Cromheecke 20 jaar geleden starten : "Destijds wilden we iets op zijn Amerikaans, op zijn Peanuts, maken. We debuteerden in het weekblad *Robbedoes* en daar vonden we na enig geëxperimenteer onze draai. Maar de strip kreeg pas karakter toen hij vanaf 1989 in de *Volkskrant* werd gepubliceerd. Onze kracht is vooral dat de strip onnozel is. Anders uitgedrukt, we moesten hem zelf geestig vinden. En Taco Zip heeft iets poëtisch. Dat werd ook door anderen opgemerkt. Samen met Willy Linthout werk ik aan de strip Roboboy, voor het Nederlandse jongerentijdschrift *Taptoe*. Roboboy is een echte kinderstrip zonder dubbele bodems. Met Laurent Letzer ga ik in *Spirou* om de week een tekstloze strip over Plunk maken. In het begin was Plunk een

compleet onnozel figuurtje dat met zijn ruimteschip in Taco Zip belandde. Hoewel hij bedoeld was om onmiddellijk te verdwijnen kregen we Plunk niet uit de serie. Ik ben wel trots op onze Plunk". (*De Morgen* 17/12/05)

De terugkeer van Tardi

Tardi is terug bij *Casterman*! En dat zullen we geweten hebben. In oktober 2006 verschijnt, als alles op rolletjes loopt, zijn nieuwste album gelijktijdig zowel Franstalig als Nederlandstalig. Het wordt wel een apart project in het Frans, het verhaal verschijnt eerst in voorpublicatie bij de krant (16 pagina's voor 1,80 euro). En verschijnt maandelijks van maart tot en met juni. Voor de Nederlandse vertaling is er naar verluidt nergens een voorpublicatie voorzien, enkel het album. *Monsieur Cauchemar* (voorlopige Franse werktitel) is een adaptatie van een roman van de in 2002 overleden Franse auteur Pierre Sinac. Verder nog aangekondigd voor mei 2006 de herdruk van *Een kater vol lood* en omstreeks september 2006 de Nederlandse vertaling van *Le Paris de Tardi* in de reeks *Desbois*.

Buitenlandse animatieseries

Krijg je ook telkens hoofdpijn wanneer buitenlandse animatieseries over het scherm voorbij flitsen? Vooral televisiezenders Kanaal Twee, VTM, Cartoon Network en VT4 slaan ons en onze kinderen murw met series als *Dragonball Z, Power Rangers, Spiderman* en de *Hulk*. De enige die er geen migraine aan overhouden zijn de bedrijven die erachter zitten. Buitenlandse productiebedrijven zien hun winsten verdubbelen tot zelfs verdriedubbelen. Het Japanse animatieconcern *Toei Animation* met rechten op *Dragonball Z* en *Diguimon* verdubbelde in het voorjaar en deze zomer zijn winst van 5,9 naar 11 miljoen euro. Tevens steeg de omzet van 52 naar 78 miljoen euro. De reden van dit alles is dat het bedrijf meer uitzendlicenties verkocht heeft aan televisiezenders voor programma's die al gemaakt zijn. De productiekosten zijn dan al voor een groot stuk afgetrokken. Een zelfde verhaal bij de vestiging van het Amerikaanse producent *Fox Kids*. Een bedrijf dat de Europese rechten bezit op animaties waaronder: *Spiderman, Megaman, Teenage Mutant Ninja Turtles, X-Men* en *Power Rangers*. Zij verdienden hier 159 miljoen euro aan. De winst verdriedubbelde van 4,9 naar 16,7 miljoen euro.

Bloedbruiloft flopt

De Vlaamse film boert al enkele jaren niet slecht met titels als *De indringer, Any Way the Wind Blows* en *De zaak Alzheimer*. Ondertussen bleven de Vlaamse films in het najaar gestaag aanrollen met titels als *Suspect, Buitenspel, Een ander zijn geluk, Verlengd weekend en Bloedbruiloft.* Met uitzondering van *Verlengd weekend* dat 115.000 bezoekers trok, moesten de andere films het stellen met bezoekersaantallen tussen de 5.000 à 10.000 entrees. De verfilmde strip *Bloedbruiloft* klokte af op 10.000 bezoekers. Dominique Deruddere steekt zijn ontgoocheling over het povere resultaat niet onder stoelen of banken : "De betere film heeft het gewoon lastig tegenover het commerciële geweld vanuit Hollywood. Ik zou nu makkelijk kunnen zeggen dat mijn film het

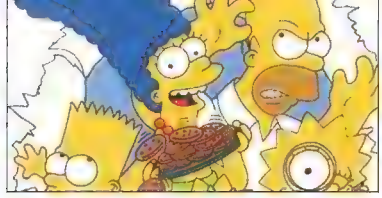

niet goed heeft gedaan omdat hij in het Duits was, maar er zijn nog andere oorzaken. Wat eerst positief leek, een verse lading Vlaamse films, is uiteindelijk nadelig geweest. We hebben elkaar doodgeconcurreerd. Ik vind het jammer want het was een goeie film".

Sprookjes in beeld

Niet echt strip, maar het gaat hier toch ook om plaatjes. We hebben het hier over *Er was eens... Sprookjes in Beeld* een tentoonstelling in de Brusselse Hallepoort die nog loopt tot en met 16 april 2006. Er worden acht sprookjes voorgesteld: *Hans en Grietje, De Gelaarsde Kat, Blauwbaard, Sneeuwwitje, De Kleine Zeemeermin, Assepoester* en *Doornroosje*. Er zijn plaatsjes te zien uit de negentiende eeuwse lanterna magica, volksprenten, tekeningen van Anton Pieck, illustraties van Gustave Doré, schetsen van Walt Disney, houtsneden en dergelijke meer. We geven u even volgende info mee: Hallepoort - Zuidlaan, 1000 Brussel. Toegangsprijs: € 5 en € 2. Openingsuren: dinsdag tot vrijdag van 9u.30 tot 17u, zaterdag en zondag van 10 u. tot 17 u. Info: Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis (afdeling Hallepoort).tel: +32.2.534.15.18 - fax: +32.2.533.34.58.

Russisch proces tegen Simpsons

Igor Smykov, een Rus die in 2002 naar de rechtbank stapte omdat de twee populaire televisieseries *The Simpsons* en *Family Guy* zijn zoon zouden aanzetten tot druggebruik, geweld en homoseksualiteit werd door de rechter wandelen gestuurd. Hierdoor liep hij uiteraard zijn gevraagde schadevergoeding van 300.000 roebel (14.800 euro) mis. Volgens de rechter was de klacht ongegrond. Hij was niet onder de indruk van het bewijsmateriaal dat in hoofdzaak bestond uit afleveringen met zogenaamd aanstootgevend beeldmateriaal. Volgens de Russische krant de *Sint-Petersburg Times* sleepte het proces zolang aan omdat de leden van het hof maar niet genoeg konden krijgen van de serie en de beslissing telkens uitstelden om een zo duidelijk mogelijk beeld te krijgen. De zender die de omstreden afleveringen uitzond, reageert opgelucht, maar volgens de advocaat van Smykov gaat zijn cliënt in beroep.

Suikerklontjes

De nieuwe **Meccano** verschijnt in de loop van 2006. Volgens auteur Hanco Kolk gaat de strip zo'n 120 pagina's tellen. Na afwerking van dit album hoopt hij samen met Peter de Wit weer aan een nieuw avontuur van *Gilles de Geus* te beginnen*** **Uitgeverij L** heeft heel wat in petto voor 2006. We zetten even alles netjes op een rijtje. Zomaar eventjes vier nieuwe *Donjons*, een literaire manga van Osama Tezuka, Boedha genaamd, een jubileumjaar voor *Agent 327*, hij wordt namelijk 40 jaar, en nog een jubileum zit eraan te komen namelijk 25 jaar Hein de Kort. Verder nog nieuw werk van Aloys Oosterwijk (*Willems wereld*) en werk van Eric Heuvel en Frits Jonker (*Geheim van de tijd*)***Uitgeverij Kippenvel** gaat onversaagd verder en gunt ons een kijkje op de uitgaven van 2006. In de serie *Rik, Clio en Pluk*: Rik 6: *Aan de Noordpool* & Rik 7: *In 2066.* Verder verschijnt *Heuvel Magazine 3, Ratjetoe nr 10* in februari 2006 en laten we vooral de in 2006 te verschijnen *Stripindex 2005* (februari) en *Kuifje Index nr 3* niet vergeten. Meer info op http://home.kabelfoon.nl/~andrewij/index.htm *** Het ziet er naar uit dat het **Jijé-museum**, dat gesloten werd in maart 2005, zal verrijzen. In 2006 zou het terug openen op een nieuwe plaats gesitueerd aan het Centraal station in Brussel*** De Zuid-Afrikaanse cartoonist **Jonathan Shapiro** (1958) heeft in Amsterdam de *Prins Claus Prijs* gekregen. *Shapiro* publiceert onder het pseudoniem *Zapiro*. Humor was het thema van het jaar bij het Prins Claus Fonds voor Cultuur en Ontwikkeling. Zapiro, plaatst met zijn satirische prenten kritische kanttekeningen bij de huidige sociale en politieke situatie in Zuid-Afrika en de rest van de wereld", stelde de jury. Zapiro, die als cartoonist onder andere voor de Zuid-Afrikaanse Sunday Times tekent, werd een bedrag uitgekeerd van 100.000 euro voor zijn onderscheiding***Bij de Nederlandstalige uitgave van het derde deel van **De fotograaf** (*Vrije Vlucht Dupuis*)van auteurs Guibert, Lefévre en Lemercier zal er naar verluidt geen cd-rom bijgesloten worden zoals bij de Franstalige uitgave, omdat het album dan rond de 20 euro zou gaan kosten***Er wordt bij **Dupuis** over nagedacht om de nieuwe serie *'Seuls'* van Gazzotti en Vehlmann alsnog in het Nederlands uit te brengen. Als alles volgens plan verloopt, zal dit pas voor eind 2006 zijn ***Dat een cartoonist, in dit geval **Erik Meynen**, een politieker de mond kan snoeren, klinkt vreemd. Maar het gebeurt zoals partijvoorzitter Bart Somers (VLD) zich liet ontvallen in een interview in *het Laatste Nieuws* van 10/12/05. Het klinkt als volgt: Ik vind jullie tekenaar Erik Meynen fantastisch. Maar gedurende een periode dacht ik: "Elke dag die klotetekeningen!" Ik had geen verweer tegen dat pathetisch lullende ventje dat hij neerzette*** Vanaf maandag 19 december verscheen er in *Het Nieuwsblad, Het Volk* en *De Gentenaar* elke dag een speciaal gemaakte tekening van **Suske en Wiske**, en dit 12 dagen achter elkaar. Aan de hand van 12 covers van denkbeeldige albums werd een jaaroverzicht gemaakt*** Misschien ook wel leuk....maar nog in opbouw: http://www.joseph-vance.com/HOME/Home.htm Inderdaad er bestaan nog andere **Vances** in de stripwereld*** Uiteraard mag **Arcadia** niet ontbreken met hun lijstje nieuwigheden voor 2006. Op 11 maart verschijnt *Globul maakt het bont,* een creatie van Tibet. *Gord , Rode Sneeuw* van Franz en Denaeyer verschijnt op 11 juni. Op 27 augustus is het de beurt aan *Mick Mac Adam 8* van Benn & Desberg. Op nog een later te bepalen datum verschijnt *Nuage & MC Cloud* van Dany en Greg. Alle bovenstaande verhalen verschenen nooit eerder in het Nederlands in album*** **Martin Lodewijk** is zeer verheugd dat er twee straatnamen in Almere naar hem vernoemd gaan worden. De eerste zal Hendrik Ijzerbroodlaan gaan heten en de tweede wordt Martin Lodewijkstraat

Met dank aan Alex Benoit, Wallie Hakkens, Joop Schreurs, Henri Christiaen, http://stripeljee.web-log.nl, Stripwinkel Gobelijn & Stripwinkel Het Besloten Land.

Ook een leuk item gevonden, stuur het als de bliksem naar Koffieklets, Van der Nootstraat 42, 3012 Leuven of e-mail: willem_gay@hotmail.com

16de Grote Stripveiling

© Buth/De Negende kunst

Zaterdag 20 mei 2006
om 13.00. u. in het K.U.C.
Kortrijksepoortstraat 254
9000 Gent

Originele tekeningen, Vlaamse en Franse albums in eerste druk, curiosa, luxealbums...

Tegen storting van € 5 op PC 000-1723172-64 ontvangt U de geïllustreerde veilingcatalogus

CASTO BVBA
Nederkouter 8 9000 Gent
09/225 41 25

Bezichtiging der loten:

Vrijdag 19 mei 2006 : 14.00 tot 18.00 u
Zaterdag 20 mei 2006 : 10.00 tot 12.00 u

Ook U kan nog steeds loten inbrengen voor onze volgende veilingen

Stripwinkel Adhemar
Kammerstraat 25, 9000 Gent

Geopend
woensdag t/m vrijdag:
10.30uur-19.00uur
zaterdag:
10.00uur-18.00uur
zondag:
10.00uur-12.30uur
tel. 09/224.32.39

In-en verkoop oude stripverhalen, zeefdrukken, curiosa, luxe's,
Tevens alle nieuwe strips in voorraad!

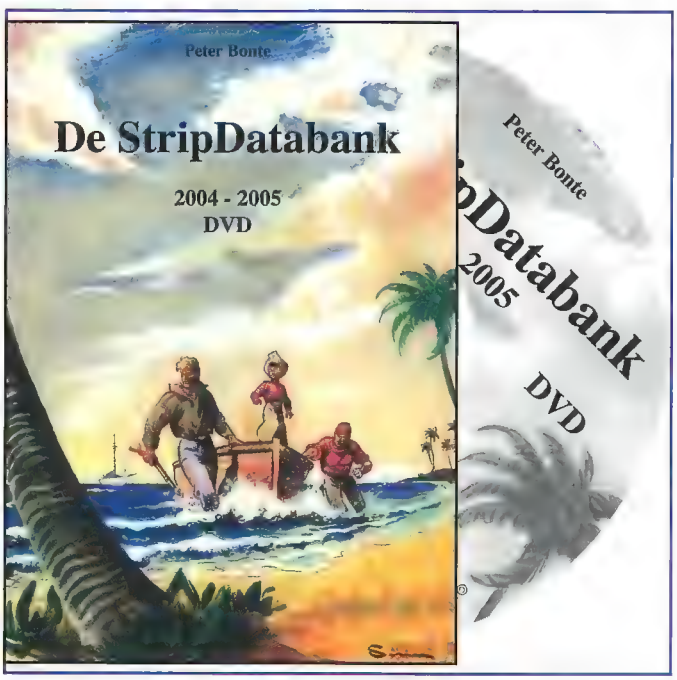

Een kijk op... Reclamestrips!!!

Nieuws vanuit het hoofdkwartier van de Reclamestripclub aan de Vlaamse Westkust, waar voorzitter Jean-Pierre Legein een oogje in het zeil houdt.
Voor alle info : neem contact op met de Reclamestripclub,
Ter Weide 9, 8670 Oostduinkerke
Tel & fax 058/5123.02 (NL :) 003258512302
email : *Reclamestripclub@Skynet.be*

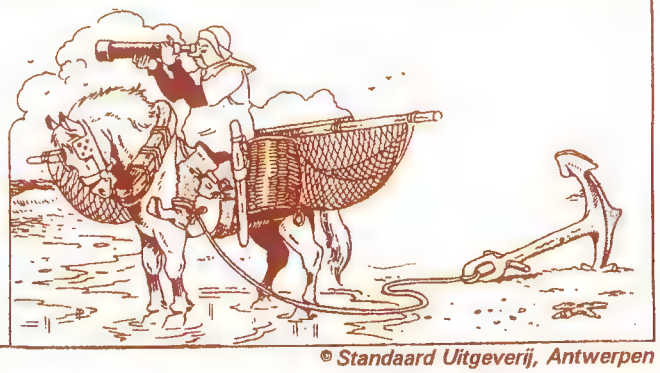

© Standaard Uitgeverij, Antwerpen

Nieuwigheden december 2005

Gelegenheidsuitgaven

6 eeuwen Goes in 3 stripalbums: vorig jaar hadden we het al over de verschillende uitgaves van het album *Tijdreis door de geschiedenis van Goes* door tekenaar/scenarist Danker Jan Oreel. Intussen is er nieuwe informatie over deze albums : van de luxe-versie verschenen naast de reeds eerder gemelde 300 genummerde ex. met een stofomslag en een mapje met twee Goese schetsen, nog 8 acht identieke exemplaren, doch ditmaal Romeins genummerd van I tot en met VIII. Deze luxes zijn inmiddels allemaal de deur uit. De oplage van de gewone hardcover-uitgave is inmiddels ook bekend: 1.700 ex., die tegen eind 2005 eveneens volledig uitverkocht waren. Om aan de blijvende vraag te kunnen voldoen, werd besloten deze te herdrukken in een kleinere oplage van 800 ex. In deze herdruk staat vermeld dat het om een tweede druk gaat. Tevens werd ditmaal gekozen voor een iets andere en betere manier van inbinden, wat de fysieke kwaliteit van het album zeker ten goede kwam. In alle hardcover-exemplaren wordt ook vermeld "Dit boek is uitgegeven ter gelegenheid van 25 jaar Boekhandel Het Paard van Troje in Goes". Als auteur Danker Jan Oreel niet direct bekend is, maar zijn naam wel een belletje doet rinkelen, helpt het misschien te vermelden dat hij de tekenaar is van het verfrissende boekje *De lallende libbel* dat vorige zomer nog voor flink wat ophef zorgde onder de Suske en Wiske-verzamelaars.(NL)

Het plezante circus: geen omschrijving van het stripbeleid in België de laatste jaren, maar wel de titel van een stripreeks van de hand van Willy Vandersteen uit lang vervlogen tijden. Om nog ergens een album uit deze reeks te vinden, moet je tegenwoordig goed uitgeslapen zijn. Hoog tijd dus om deze minder bekende, maar daarom niet minder aangename reeks opnieuw uit te geven. Ter gelegenheid van de tentoonstelling 'Willy Vandersteen' op zaterdag 21 en zondag 22 januari 2006 verscheen een luxe hardcover-uitgave van het eerste album van *Het plezante circus*. Deze uitgave verscheen in de originele vierkleurendruk in een eenmalige oplage van 500 ex., genummerd van 001 tot 500, en was enkel gedurende deze twee dagen ter plaatse te verkrijgen. De verkoopprijs bedroeg 55,00 euro per stuk. Voor meer info inzake dit luxe-album kan je steeds terecht op francoislens@pandora.be.(BE)

Suske en Wiske: ter gelegenheid van de 6de strip-, platen- en cd-beurs, georganiseerd door de vzw Stripvrienden op 23 april 2006 in zaal Schijnpoort te Antwerpen, wordt de S&W-klassieker *De gladde glipper* in luxe-uitvoering uitgegeven en ter plaatse verkocht. Dit luxe-album verschijnt in samenwerking met Standaard Uitgeverij in een beperkte oplage. De exacte oplage en kostprijs zijn echter voorlopig nog niet bekend. Goed om weten is dat de opbrengst van het album integraal gaat naar de vzw Boks. B.O.K.S. staat voor Belgische Organisatie voor Kinderen en volwassenen met een Stofwisselingsziekte. Het is een parapluorganisatie voor patiënten met één van de reeds 1300 gekende stofwisselingsziekten (waarvan astma en diabetes de meest bekende zijn). B.O.K.S. biedt in de eerste plaats alle mogelijke informatie aan die verband houdt met de verschillende stofwisselingsziekten, onder meer door het bijwonen van congressen in binnen- en buitenland. Een tweede belangrijk aspect is de ondersteuning en begeleiding van ouders, zowel op het psychische als op het financiële vlak.

De vzw organiseert ook familiedagen en familieweekends, met (para) medische begeleiding, waar lotgenoten kunnen samenkomen en informatie en tips kunnen uitwisselen. De beurs omvat meer dan 2.000 m² nieuwe en tweedehands-strips met meer dan 150 standhouders. Veel tekenaars zullen aanwezig zijn om hun werk te signeren, waaronder Jeff Broeckx, Dirk Stallaert, Gos, Martin Lodewijk,... Tevens vind er tussen 6 en 16 april een bijzonder veiling plaats op de veiling-site Ebay, opnieuw ten voordele van het goede doel. Onder andere zes gastrollen in een stripverhaal (waaronder zelfs Suske en Wiske) zullen hierbij geveild worden. Meer info over dit alles kun je echter steeds als eerste ontdekken op www.stripsmeteenhart.org.(B)

Reclamestrips

Weg van de brief: alle kinderen die in de aanloop van Sinterklaas een briefje schreven naar de Heilige man, kregen als gratis presentje van De Post een exclusief album van Stam & Pilou in de bus. Het album *Weg van de brief* bevat 8 pagina's strip, aangevuld met een aantal kleurplaten en wat denkspelletjes.

STAM & PILOU
WEG VAN DE BRIEF
LIEVE KAPOEN,
HEEL ERG BEDANKT VOOR JE PRACHTIGE BRIEF. IK HEB AAN MIJN VRIEND DE POSTBODE GEVRAAGD OM JE DIT LEUKE BOEKJE TE BEZORGEN. VEEL SPEEL-, LEES EN LEERPLEZIER!
DE SINT.

Hiermee zet De Post zijn traditie voort, want ook de voorbije jaren kregen de kinderen telkens een dergelijk exclusief stripverhaal cadeau. Het album werd dit jaar trouwens vergezeld van een geïllustreerde post-kaart. Tekst en tekeningen van deze reeks zijn zoals gebruikelijk van Studio Max! alias De Marck & De Wulf. Het album verscheen trouwens ook in het Frans, dit onder de titel *Lettre à Suivre* (B)

Blake en Mortimer: net zoals de afgelopen jaren zond de firma Informex, een bedrijf dat instaat voor het via de computer opstellen van schadebestekken bij aanrijdingen, ook dit jaar een exclusieve strip-nieuwjaarskaart naar alle relaties. De kaart verscheen in twee verschillende versies. Een eerste versie op dik glanzend papier en in een beperkte oplage van 3.750 genummerde exemplaren met op de achterzijde 17 meegedrukte handtekeningen en een tweede versie met een witruimte in plaats van deze handtekeningen en een oplage van slechts 550 exemplaren. Het unieke van deze wenskaart zit vooral in het feit dat, naarmate je de kaart verder openplooit, je steeds verder leest in een soort tekstloos mini-stripverhaaltje van Blake en Mortimer. Eerder verschenen van de firma Informex al eindejaarskaarten van onder andere Natasja, Suske en Wiske, de Smurfen en Guust Flater. De kaart meet 29,5 op 21 cm en werd volledig in kleur gedrukt. Ook de envelop waarin de kaart werd verstuurd, werd opgefleurd met een illustratie van Blake en Mortimer.(B)

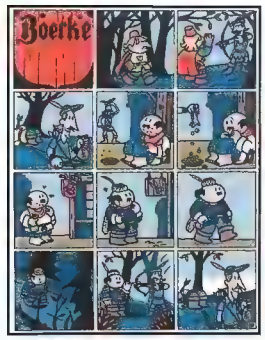

Stripkaarten: tijdens het jaareinde bracht uitgeverij Bries een viertal door de klant gratis mee te nemen postkaarten op de markt, te krijgen in diverse stripspeciaalzaken. Drie van deze postkaarten zijn heuse stripverhalen en dan ook echte reclamestrips. Twee postkaarten bestaan uit elk een andere stripgag, overgenomen uit het derde, in februari te verschijnen, album van het immer hillarisch droge *Boerke* door aanstormend talent Pieter De Poortere. Een derde kaart bevat een stripgag uit het tweede album van *Flo*, *De dagelijkse heldendaden*, van de hand van Floor de Goede. Dit album werd uitgebracht in december 2005. De vierde postkaat tenslotte bevat geen strip maar heeft de cover van dit album als afbeelding. Rep je dus naar je plaatselijke stripspeciaalzaak en maak kennis met deze twee jonge talenten.(B)

Reclamestrips in kranten, tijdschriften, enz...

Gazet van Antwerpen & Het Belang van Limburg : is het einde in zicht voor deze stripcollectie? We hopen van niet natuurlijk, want het zou echt zonde zijn voor deze wel zeer uitgebreide stripreeks waar intussen heel wat topalbums van diverse uitgeverijen van verschillende reeksen en van tal van auteurs verschenen. Een ideaal medium om ook de niet-stripkenners eens kennis te laten maken met talloze bekende en minder bekende stripreeksen zoals Orphanimo!, Billy the Cat, Gilles de Geus, Soda, Jeremiah, Blake en Mortimer, Largo Winch, XIII, Thorgal, Plankgas en Plastronneke en nog zovele andere. Zeker van de stopzetting van de reeks zijn we nog niet, maar we vrezen van wel. Kort nadat de vorige verlenging was aangekondigd, volgde er namelijk een nieuwe aankondiging van nogmaals 5 albums. Hiermee kwam het totaal van de te verschijnen strips in deze reeks op exact 100. Hierna bleef het angstvallig stil rond de reeks. Ook voor deze vijf laatste (?) albums wordt er niet van het verzamelprincipe afgeweken: iedere woensdag kan je een nieuw stripalbum kopen voor slechts 1 euro met een bon uit de kranten. En inderdaad, opnieuw verschijnt er van elk album een blauwe HBVL-versie en een rode GVA-versie.

Een overzicht van de nieuwe uitgaven in deze inmiddels elfde(!) verlenging van de reeks:

96 -18/01-**Biebel**
Plantenbakken
97 -25/01-**Agent 327**
De Golem van Antwerpen
98 - 01/02-**Nero**
Leopold 5
99 -08/02-**Plankgas en Plastronneke** – Deel 1
100 -15/02-**Asterix**
Het pretpakket

Een prachtige collectie! Proficiat aan de samen-stellers.(B)

VERZAMELAAR zoekt onderstaande albums in

NIEUWSTAAT

Ik betaal topprijzen!
(Drie keer de cataloguswaarde!)
Kunt U mij blij maken?

Guus Slim

1	Vlinder neemt de vlucht	1958
2	Popaïne en oude kunst	1959
3	De verdronken wagen	1960
4	Vrachtboten in de avond	1961
5	De hel van Texiguay	1962
11	Warm en koud	1969

Johan en Pirrewiet

4	Het raadsel v/d maansteen	1956
5	De eed der vikingen	1957
7	De zwarte pijl	1959
8	De slotheer v. Schoonburg	1960
12	Het onzalige land	1964

Baard en Kale

2.2.a	De schat van Alarik	1954
2.2.b	Midden-Amerika	1954
2.3	Oscar en zijn geheimen	1955
2.5	Stomp komt terug	1958
2.7	Spurten	1959
2.8	Villa Long-Cri	1966

Lucky Luke

1.1a	Dick Diggers goudmijn	1949
1.1b	Dick Diggers goudmijn	1969
1.2	Rodeo	1950
1.3a	Arizona	1951
1.5	Lucky Luke tegen Pat Poker	1953
1.6	Vogelvrij	1954
1.8	Phil IJzerdraad	1957
1.9	De spoorweg door de prairie	1957
1.10	Blauwvoeten op het oorlogspad	1958
1.11	De bende v. Joss Jamon	1958
	Idem (herziene versie)	1966
1.13	De rechter	1959
1.15	De Daltons breken uit	1960
1.19	Naijver in Painfull Gulch	1962
1.20	Billy the Kid	1962
1.22	De Daltons in de blizzard	1964
1.25	De spookstad	1965
1.30	Calamity Jane	1967

Robbedoes en Kwabbernoot

2.1a	4 avonturen van Robbedoes & Kwabbernoot	1950	Hardcover
2.1b	4 avonturen van Robbedoes & Kwabbernoot	1966	Softcover
2.2a	Er is een tovenaar in Rommelgem	1951	Hardcover
2.2ba	Er is een tovenaar in Rommelgem	1966	Softcover
2.2bb	idem (hertekende omslag)	1972	Softcover
2.3a	De zwarte Hoeden	1952	Hardcover
2.3b	De zwarte Hoeden	1966	Softcover
2,4b	Robbedoes en de erfgenamen	1965	Softcover
2.5a	De roof van de marsupilami	1954	Hardcover
2.5b	De roof van de marsupilami	1965	Softcover
2.11	De gorilla heeft het gedaan	1959	
2.12	Het nest van de marsupilami	1960	

Ook altijd interesse in Hergé & Vandersteen materiaal.
Schroom niet te bellen!! Albums worden afgehaald en contant betaald.
Hopelijk tot ziens!
Theo Temming (0031) (0)6 53182691 - theotemming@hetnet.nl

Jommeke-klassiek bij de VUM: deze actie die oorspronkelijk begon onder de titel "10 klassiekers van Jommeke", lijkt in de voetsporen te treden van de andere krantenstripacties van de afgelopen 2 jaar, zijnde de stripreeks van GVA en HBVL en de S&W-klassiekreeks bij de VUM. Reden tot deze veronderstelling is de eerste verlenging die inmiddels sinds de start van de actie (op 3 november 2005) bekend werd gemaakt. Ook voor de vijf nieuw aangekondigde delen kan je de avonturen van Jommeke in zijn originele uitvoering bijeensparen door middel van inruilen van de bon die je telkens op donderdag in de kranten van de VUM-groep vindt (Het Volk, De Gentenaar en Het Nieuwsblad), plus één euro. Dit zijn de vijf nieuwe titels met oorspronkelijk nummer in de reeks en verschijningsdatum :

11. ***Apen in huis*** (20)-12/01
12. ***Het wonderdrankje*** (22)-19/01
13. ***De verloren zoon*** (24)-26/01
14. ***Geheime opdracht*** (27)-02/02
15. ***De Samsons*** (28)- 09/02

Een lovenswaardig initiatief én meteen een ideale gelegenheid om zelf nog eens wat jeugdsentiment boven te halen, want ze blijven natuurlijk steengoed die vroege Jommekeverhalen. Benieuwd hoeveel titels er uiteindelijk in deze reeks zullen verschijnen.(B)

Suske en Wiske klassiek bij de VUM: sinds de VUM-kranten De Gentenaar, Het Volk en Het Nieuwsblad op 11 februari besloten om ter gelegenheid van 60 jaar Suske en Wiske elke week een album uit de Klassiek-reeks uit te brengen voor telkens slechts één euro (en een bon uit de krant), is het succesverhaal nog niet gestopt. Opnieuw werden namelijk tien titels bekend gemaakt die in de reeks zullen verschijnen. Hiermee komt het voorlopige eindtotaal op 56 albums. Opnieuw zullen deze nieuwe uitgaven telkens de vrijdag te krijgen zijn door middel van de inmiddels bekende couponactie mits bijbetaling van één euro. De volgende aangekondigde 10 albums in deze reeks worden respectievelijk:

47 – 30/12 – *Het rijmende paard*
48 – 06/01 – *De Sissende Sampam*
49 – 13/01 – *Sjeik El Ro-Jenbiet*
50 – 20/01 – *De Nerveuze Nerviërs*
51 – 27/01 – *Het zoemende ei*
52 – 03/02 – *De koddige kater*
53 – 10/02 – *De schone slaper*
54 – 17/02 – *De apekermis*
55 – 24/02 – *Jeromba De Griek*
56 – 03/03 – *De dulle griet*

Intussen is deze reeks behoorlijk indrukwekkend geworden, maar ze blijft bovenal betaalbaar!(B)

Curiosa

Brugge en Damme in de strip: onder deze titel verscheen eind vorig jaar een merkwaardige gids over het Venetië van het Noorden. Aan de hand van 150 tekeningen geselecteerd uit 40 stripverhalen (Yoko Tsuno, Suske en Wiske, Vasco, Bakelandt...) van in totaal 25 verschillende stripauteurs (Bob De Moor, Hermann, Christian Verhaeghe, Servais, Chaillet...) worden elk van de 60 in het album beschreven bijzondere stopplaatsen in Brugge en Damme passend geïllustreerd. Daarenboven krijgt de lezer aansluitend telkens een korte biografie van de stripauteur. Het boekje leest als een boeiende strip op zich. Het gidsje opent met een beknopte geschiedenis van de stad, maar beperkt zich voorts vooral tot de klassieke weetjes over historische monumenten, standbeelden, kerken en straten. Interessanter voor de stripliefhebber zijn telkens de uitweidingen over de Brugge-strips, die samengevat worden weergegeven. In die zin is het boekje veel meer een stripgids dan een zoveelste historische gids over Brugge. Dat Damme in de titel wordt meegenomen, heeft dan weer vooral te maken met aspecten van sponsoring, want op een paar uitzondering na (o.a. de Damse Vaart in de Geuzen- en Tijl Uilenspiegelverhalen) komt Damme amper voor in de strips. Dat uitgerekend een Brusselse uitgeverij (Versant Sud uit Louvain-la-Neuve) en een Franstalige auteur (Thibaut Vandorselaer) met deze uitgave op de proppen kwamen, lijkt eigenaardig, maar is het eigenlijk niet. Vorig jaar scoorde deze uitgeverij namelijk hoog met een gelijkaardige uitgave over Brussel (Brussels through comic strips) en nu vonden ze dus dat Brugge ,,als mooiste Belgische stad'' aan de beurt moest komen. De stadsgids verscheen gelijktijdig in het Nederlands, het Frans en het Engels, gemakkelijk van elkaar te onderscheiden door hun respectievelijke blauwe, groene en rode kaft. Fascinerend voor stripfanaten en iedereen die Brugge op een originele manier wil leren kennen.(B)

Verspilkalender: onder de noemer 'De leukste manier om energie te besparen' kan je voorlopig nog steeds helemaal gratis (zolang de voorraad strekt) en heel gemakkelijk in het bezit komen van een unieke scheurkalender barstensvol exclusieve tekeningen van Toon van Driel, tekenaar van onder meer F.C. Knudde en De Stamgasten. Simpelweg je gegevens invullen op www.eneco.nl/verspilkalender volstaat om in het bezit te komen van deze 'De Grote Eneco Energie Verspilkalender 2006' boordevol nuttige energietips. Wie het allemaal liever digitaal heeft, kan op deze site eveneens terecht voor een digitale versie van deze scheurkalender onder de vorm van een gratis verspilkalender-screensaver.(NL)

De maan: In december vorig jaar liep er bij de 29 aangesloten winkels van De Stripspeciaal-Zaak een actie waarbij er bij aankoop van 2 albums uit het fonds van Hugo Pratt, uitgegeven bij Casterman, tijdelijk gratis een exclusief, onuitgegeven album van Pratt cadeau werd gedaan. Dit album, in hardcoveruitvoering, draagt de titel *De Maan* en bevat een prachtig geïllustreerd verhaal. Aanbod geldig zolang de voorraad strekt.(B)

Stam & Pilou in het Brussels: in april 2006 brengt de Brusselse vzw ARA, een vereniging die het Brussels dialect promoot, het album 13 *De kathedraalkrakers* van Stam & Pilou uit in het Brussels. Dit zal gebeuren onder de titel *De Mââbuum es gepikt.* Duidelijk iets voor de Stam & Pilou-collectors, want de uitgave is beperkt tot slechts 2000 stuks.(B)

Citroën kalender 2006: het is ondertussen al een heel erg lange traditie geworden en ook dit jaar werd er niet van af geweken: Citroën bracht opnieuw een volwaardige stripkalender uit. Deze gratis(!) kalender bevat per maand een andere tekening rond het thema 'België, langs de waterkant', waarop ondermeer telkens een ander model van Citroën op afgebeeld staat. De 12 tekenaar die dit jaar gekozen werden om deze taak te vervullen zijn: Olivier Grenson, Jean-François Charles, Alain Dodier, Dany, Philippe Wurm, Jean-Pierre Gibrat, André Taymans, Magda Seron, Bernard Vrancken, Jean-Claude Servais, Etienne Schréder en Ralph Meyer. Stuk voor stuk prachtige tekeningen, dus zeer zeker de moeite waard!(B)

Stefaan Lezy

Met dank aan :
Richard Eikema, Peter Bonte, Erik Callaerts, Johan Van Ransbeeck, Frank Van Bergen, Sascha Van Laeken, Danny Warmoes, Joop Schreurs, Pierre Christiaens, Willem Gay en Jean-Pierre Legein.

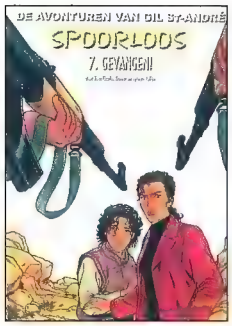

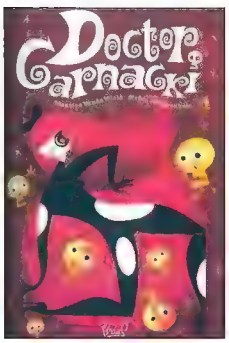

Arboris

Algeron Woodcock 1: *Het behekste oogeerste deel,* tek: Guillaume Sorel & scen: Mattieu Gallié, hc 14,95, kleur, genre: sagen en legenden. Verscheen eerder in softcover.

Anahire bundel: tek: Malnati & scen: Ploy, hc 25,00, kleur, genre: fantasy. De verhalen in deze bundel verschenen eerder in de Collectie *Buitengewesten.* Deel 1 t/m 4, oplage 300 exemplaren.

De avonturen van Gil St-André: Spoorloos 7: *Gevangen,* tek: Sylvain Vallée & scen: Jean-Charles Kraehn, sc 6,50, kleur, genre: avontuur.

De erfenis van de goden bundel: tek: Mannisi & scen: Frehel, hc 22,50, kleur, genre: fantasy. Deel 1 t/m 3, oplage 300 exemplaren.

De Metabaronnen 1ste bundel: tek: Gimenez & scen: Jodorowsky, hc 25,00, kleur, genre: sciencefiction. Deel 0 t/m deel 2, oplage 300 exemplaren.

De Metabaronnen 2de bundel: tek: Gimenez & scen: Jodorowsky, hc 25,00, kleur, genre: sciencefiction. Deel 3 t/m 5, oplage 300 exemplaren.

De negen van het godshuis 1: *Een gruwelijke symfonie,* tek: Rodolphe & scen: Nathalie Beer, hc 14,95, kleur, genre: avontuur. Verscheen eerder in softcover.

De onvoorspelbare bundel 1: tek & scen: Maindron, hc 22,50, kleur, genre: sciencefiction. Deel 1 t/m 3, oplage 300 exemplaren.

In het land van Horus 2: *Meresankh of de keuze van Seth,* tek & scen: Isabelle Dethan, hc 14,95, kleur, genre: historische detective Verscheen eerder in softcover.

Middernacht 1: *De opstand,* tek: VoRo & scen: Djian, hc 14,95, kleur, genre: avontuur. Verscheen eerder in softcover.

Paling en Ko 7: *Verboden te roken,* tek & scen: Ibanez, sc 6,95, kleur, genre: humor.

Vrijbuiters 1: *Een olielek…,* tek: Vastra & scen: Duval, hc 14,95, kleur, met uitzondering van pagina 25, 47 en 48 gedeeltelijk in zwart-wit, genre: auto's en avontuur. Verscheen eerder in softcover.

Atlas

De kat van de rabbijn 3: *De exodus,* tek & scen: Joann Sfar, hc 16,50, kleur, genre: striproman.

Balloon Books

De belevenissen van Jommeke 231: *Het zeemeerdinges,* tek & scen: Jef Nys, sc 3,95, kleur, genre: humor/avontuur.

K3 nr 12: *De Kletskousclub,* tek: Patriek Roelens & Daniel Van de Voorde & scen: Jan Ruysberg, sc 4,20, kleur, genre: televisiefavorieten. Na het drinken van een vreemd drankje spreekt K3 een nieuw taaltje. Een corrupte drankhandelaar probeert het recept via een list in handen te krijgen.

Senne & Sanne 1: *Rebecca R.,* tek & scen: Marc Verhaegen, sc 4,50, kleur, genre: historisch.

Beedee

Taco Zip: *Zuigen met de tenen,* tek & scen: Cromheecke & Fritzgerald, met medewerking scenario's: Jakketoe, sc 19,95, zwart-wit, genre: humor. Alle Taco Zip afleveringen gebundeld in één stripalbum. De stroken van Taco Zip verschenen in Robbedoes, Spirou, De Volkskrant, De Morgen, De Gazet van Antwerpen en Het Belang van Limburg. Daarnaast nog in Metro (een bijlage van De Morgen), Extra (bijlage van het AD) en Sum.

Wolf 10: *Jötunheim,* tek & scen: Steven Dupré, sc 12,95, zwart-wit, genre: humor/avontuur. Oplage eerste druk 500 exemplaren. Jötunheim is voorgepubliceerd in Het Volk in 1990. Waarin Wolf en zijn acoliet Ramm in opdracht van de goden, omwille van een weddenschap, een reus moeten doden. Via een list weten ze de goden een loer te draaien.

Bries

Flo 2: *De dagelijkse heldendaden,* tek & scen: Floor De Goede, sc 5,00, zwart-wit, genre: semi-autobiografisch. Dit boekje bevat een selectie uit de internetdagboekstrips die van september t/m december 2004 op doyouknowflo.nl werden gepubliceerd. Het geheel is een mix van realiteit, fictie en fantasy.

Doctor Carnacki 1: *De uil en de pussycat,* tek & scen: Maarten Vande Wiele & scen: Stefan Nieuwenhuis, sc 5,00, zwart-wit,

Gelezen

Geschiedenis anders bekeken

Met *Senne en Sanne* laat tekenaar Marc Verhaegen het *Suske en Wiske*-tijdperk voorgoed achter zich en bewandelt hij nieuwe wegen. Senne en Sanne zijn twee moderne tieners die geconfronteerd worden met sociale en maatschappelijke problemen uit heden en verleden. Wanneer ze het Mechelse Speelgoedmuseum bezoeken, maken ze kennis met Krolik, een sprekend speelgoedkonijn dat ooit fungeerde als het knuffelbeestje van Rebecca Rotenberg, een Joods meisje. Via Krolik, die behept is met magische krachten, reizen onze helden terug naar Antwerpen anno 1941. België is bezet door de Duitsers en de sfeer is gespannen. De haat tegen de joden is groot, Hitler maakt wetten om hen buiten de wet te stellen. Joodse bezittingen worden in beslag genomen, de eigenaars worden weggevoerd naar een onbekende bestemming… wij weten vandaag welk dramatisch lot hen wachtte. Mark Verhaegen wil het verhaal subtiel overbrengen bij de lezer. Het is geen horrorstory geworden waarin geweld en bloedvergieten centraal staan, zoals vaak het geval is in strips over WOII. Verhaegen tracht het beladen onderwerp leesbaar te houden voor jonge lezers, met een mix van humor, actie en avontuur. Via deze strip probeert hij een duidelijker beeld te scheppen van wat er gebeurde met de joodse Belgen tijdens de Tweede Wereldoorlog : de bezetting door de Duitsers, de verzetsstrijders die de Joden naar veiliger plaatsen loodsen, het ophitsen van de bevolking door het verspreiden van anti-joodse films, met als gevolg het verbranden van de boeken en boekrollen van de Antwerpse synagoge. Senne en Sanne proberen tevergeefs de loop der geschiedenis te veranderen door Rebecca en haar familie te redden. Maar helaas zijn zij slechts twee korreltjes zand die het tij niet kunnen keren. De tandwielen van het verleden draaien genadeloos door. Het eindresultaat is een holocaust die het leven kostte aan miljoenen joden en andere slachtoffers van het Naziregime, omgekomen door ontbering, foltering, uitputting of vergassing. Een bewogen hoofdstuk uit onze geschiedenis dat we inderdaad nooit mogen vergeten. WILLEM

Senne & Sanne 1: Rebecca R.
Marc Verhaegen
Balloon Books, sc 4,50.

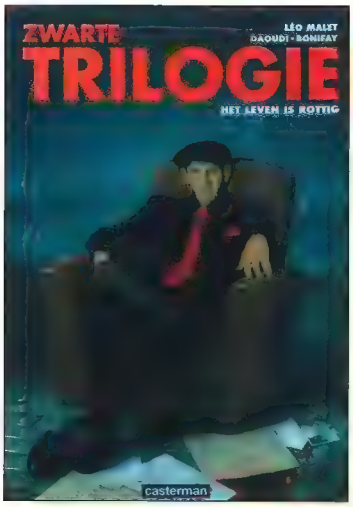

Gelezen

Moord en doodslag

Misdaad loont!! Waarschijnlijk wordt er bij het lezen van deze woorden verbaasd met de ogen geknipperd, gevolgd door het fronsen van wenkbrauwen. En toch is het de waarheid, vooral als het gaat om getalenteerde misdaadschrijvers. Die zijn toch in overvloed te vinden. Zetten we er even een paar op een rijtje: *Pieter Aspe*, *Stephen King*, *Dick Francis*, *Baantjer* en *Patricia Highsmith*. Iedere lezer heeft zo wel zijn eigen favoriet of favoriete. Allen droegen hun steentje bij aan het detectivegenre en haalden een flink procentje binnen op boekenverkoop. Léo Malet (1909-1996), een populaire Franse pulpschrijver, werd meer dan eens verstript door Tardi (*Sluiers over de Pont de Tolbiac*, *Oorlog op de achtbaan*). Tardi ontrukte *Nestor Burma* aan de vergetelheid, Malet's populaire detective. Die draafde in wel vijftien romans op, er is dus nog werk aan de winkel voor Tardi. Maar Malet schreef uiteraard ook losse verhalen. Drie ervan worden ondergebracht in de *Zwarte trilogie*, een wat misleidende hoofding, vermits ieder verhaal perfect te lezen is als een apart verhaal. Malet is sterk in het brengen van personen die leven aan de zijlijn van de maatschappij : hoeren, pooiers, drankverslaafden, gangsters, enz. Opnieuw slaagt hij daarin in dit verhaal, dat deze keer schitterend in beeld gebracht wordt door Daoudi en Bonifay. Hoofdfiguur in het verhaal is Jean Fraiger, een notoir gangster, een man die alleen van zichzelf en van geld houdt. Zijn bendeleden leggen één voor één het loodje door zijn narcistisch karakter. Zijn wil is wet, wie de wet overtreedt, ruilt al snel het tijdelijke met het eeuwige. De auteurs bouwen een apart sfeertje rond hem op. Het verhaal wordt als het ware verteld door Jean Fraiger. Op die manier kan men zich inleven in zijn persoonlijkheid en staat men als lezer op de eerste rij van het bloederige gebeuren, dat eindigt met de zelfmoord van Jean op een politiebureau. Een miserabel einde voor een man die droomde van macht en rijkdom. WILLEM

Zwarte trilogie 1: Het leven is rottig
Daoudi & Bonifay naar Léo Malet
Casterman, hc 9,81.

genre: avontuur.Verhaal 2 wordt verwacht juni 2006. Dit verhaal kwam tot stand met steun van Vlaams Fonds voor de Letteren.

Dupuis

De kleine Robbe 12: *'t Is me wat mooi!,* tek: Tome & scen: Janry, sc 4,50, kleur, genre: humor. Humor van de bovenste plank.
Impressie(s) Dupuis: Pandora Box 5: *De hebzucht,* tek: Erik Juszezak & scen: Alcante, sc 6,95, kleur, genre: avontuur. John Midas wil enkele miljarden meepikken door de Braziliaanse wisselmarkten naar zijn hand te zetten. Zijn dochter doorkruist echter zijn plannen.
Impressie(s) Dupuis: Pandora Box 6: *De afgunst,* tek: Alain Henriet & scen: Alcante, sc 6,95, kleur, genre: avontuur.

Graton Editeur

Michel Vaillant 31: *De jonge wolven,* tek & scen: Jean Graton, sc 4,85, kleur, genre: sportavontuur.

Genuï

Argus 3: *Nieuwsoverzicht in meer dan 200 cartoons,* tek & scen: René Leisink, sc 5,95, kleur, genre: cartoons. Al het nieuws van 2005 gebundeld in 200 cartoons. Een blik op de Domino-mus, de vogelgriep, de naamloze pianist, en nog veel meer.

Harmonie (De)

Fokke & Sukke: *Het afzien van 2005,* tek & scen: Reid, Geleijnse & Van Tol, sc 8,60, zwart-wit, genre: jaaroverzicht. Deze Fokke & Sukke-cartoons verschenen eerder in NRC Handelsblad, VPRO-gids, Vrij Nederland, Rendement en diverse andere tijdschriften. Een eigenzinnige kijk op: nasleep tsunami, D66, TomTom, aanslagen Londen, enz.

Humo

Het beste uit honderd jaar K: *Kama's Grote Zakboek,* tek & scen: Kamagurka, sc gratis bij Humo 3407 van 20 december 2005, kleur, genre: cartoons.

Kippenvel

(http://home.kabelfoon.nl/~andrewij/index.htm)
Index Suske en Wiske Weekblad, (1993-2003) samenstelling André Wijntjes en Frank Koper, sc 6,00, zwart-wit, genre: index.
Ratjetoe nummer 9, december 2005, samenstelling André Wijntjes & medewerkers, abonnement 4 nummers 12,00, zwart-wit, genre: strips & informatief. Bevat werk van Jan Steeman, Minck Oosterveer, Willem Ritstier, Jan Van Der Voo, Jan Kruis, André Gerrits en Ijsbrand Oost.

Libripress

Hardcore comix van Hollandsche bodem: *Perversia,* tek & scen: Gerben den Heeten, sc 4,00, kleur, genre: erotische kortverhalen. Eens iets anders dan K3 en konsoorten.
Penthouse Comix 71: diverse tekenaars & scenaristen, sc België 4,69, Nederland 4,50, diverse tekenaars & scenaristen, gedeeltelijk kleur & gedeeltelijk zwart-wit, genre: erotiek. 31/12/05

Lucky Comics

Lucky Luke integraal 18: *Fingers, Daily Star & De verloofde van Lucky Luke,* tek: Morris & scen: Fauche & Léturgie, Lo Hartog van Banda & Guy Vidal, sc 9,95, kleur, genre: humor/western.

Mike Hermans (eigen beheer)

Arch 2: *tweede voorontwerp,* tek & scen: Maaik, hc 15,00, oblong, zwart-wit, genre: architectuur anders bekeken. Architectuur, niet zo simpel met Archibald die zijn eigenzinnige projecten wil doordrukken.

Oogachtend

De tweede kus 1: *Ringo,* tek & scen: Conz, sc 14,00, zwart-wit, genre: striproman. Eerste deel van een trilogie. Met als extra 6 pagina's schetsen en ontwerpen die het album niet haalden. Dit verhaal kwam tot stand met steun van Vlaams Fonds voor de Letteren.
Mijn oude schoolmeester, tek: Rony Heirman & scen: Louis Paul Boon, sc 20,00, blauwe steunkleur, genre: kortverhaal. T.g.v. van het 25-jarig bestaan van het Rijksonderwijs te Wetteren schreef Louis Paul Boon (1912-1979) een kortverhaal over zijn eigen ervaringen op de schoolbanken. Rony Heirman (1936) fotograaf en tekenaar, die les gaf in Wetteren en Boon kende van bij de krant Vooruit illustreerde het verhaaltje. *Mijn oude schoolmeester* verscheen in 1972 in het gedenkboek ter gelegenheid van het jubileum en werd nu opnieuw uitgegeven in een beperkte oplage van 200 genummerde exemplaren. (plaatjes met ondertekst)
Professor Peeh en de Voesjesmannen, tek & scen: Heirman & Hoet & scen: Erik Knaepen, sc 15,00, formaat: oblong, zwart-wit, genre: humor. Bevat naast de strip een interview waarin beide heren hun hele stripcarrière op chaotische wijze bekijken.

Oog & Blik

Nick Naffer 1: *Gangsta zonder blaffer,* tek & scen: Manu Larcenet, hc 13,50, kleur, genre: zwarte humor. Nick Naffer is een jeugdige allochtoon van de tweede generatie. Zonder toekomst en zonder geld. Hij wordt geterroriseerd door Yannick Noah, een soort van afperser. Ondanks de pesterijen wil Nick toe-

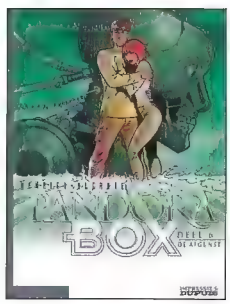

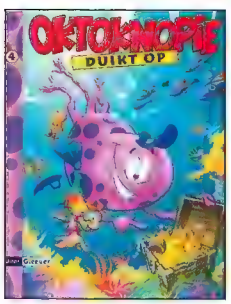

treden tot zijn bende. Ondertussen is er nog de raadselachtige Edukator die hen op hun spellingsfouten wijst.

Oog & Blik De Harmonie

Kleine West Coast Blues: tek & scen: Tardi naar de roman van Jean-Patrick Manchette, sc 14,95, zwart-wit, genre: gangsterverhaal. Hoever kan een normaal mens gaan om zijn eigen vege lijf te redden uit de handen van een stel gangsters. Tardi op zijn best.

Rampokan: *Schetsboek,* tek & scen: Peter Van Dongen, sc met flap 24,95, zwart-wit, genre: schetsboek. Bundeld de twee verhalen Java en Celebes, uitgewerkt in potlood-tekeningen. Met interview met Peter Van Dongen door Peter Breedveld dat oorspronkelijk verscheen in Stripschrift 365. Hier in licht gewijzigde vorm.

Publisch or Perisch Productions

Teevee Blablazee 4: tek & scen: Sandra de Haan, sc 6,95, kleur & zwart-wit, genre: autobiografisch. Sandra geeft haar eigenzinnige kijk op onze hedendaagse wereld.

Print House Defence

Defensie Stript!: tek & scen: Dino Attanasio, Barton J, Willy Beeckaert, Jan Bosschaert, Charel Cambré, Randall Casaer, Philippe Cenci, Conz, Cromheecke, Christian Delvoye, Pieter De Poortere, Dress, DuBus, Steven Dupré, Ersel, Ferry, Gilbert J.J, Griffo, Kim, Leonardo, Linden, Marvano, Moore, Nico, Pierre Emmanuel Paulis, Salve, Serdu, Servais, Stehdo, Studio Max, William Vance, Wasterlain & Zanon, hc 12,00, met wikkel met vermelding van de sponsors, gedeeltelijk kleur, gedeeltelijk zwart-wit, genre: eigenzinnige kijk op defensie. Verkoop 12,00 euro ten voordele van Child Focus & Unicef. Album verpakt in krimpfolie.

Rijperman

De avonturen van Kapitein Rob 17, tek & scen: Pieter Kuhn, sc 6,95, zwart-wit, genre: avontuur.

De avonturen van Kapitein Rob 18, tek & scen: Pieter Kuhn, sc 6,95, zwart-wit, genre: avontuur.

De avonturen van Kapitein Rob 19, tek & scen: Pieter Kuhn, sc 6,95, zwart-wit, genre: avontuur.

De avonturen van Kapitein Rob 20, tek & scen: Pieter Kuhn, sc 6,95, zwart-wit, genre: avontuur.

Volgens het aloude Nederlandse stramien: plaatjes met ondertekst.

Shellac

Kantoorman: *Superheld in twaalf stappen,* tek & scen: Shellac, sc 2,00, zwart-wit, genre: cartoon. Eerste druk 100 exemplaren.

Sherpa

Moesashi, tek & scen: BertvanderMeij, sc 16,95, zwart-wit, genre: striproman. Voor deze bundel bewerkte BertvanderMeij het verhaal, zoals oorspronkelijk verschenen in de boeken Moesashi (1991), Moesashi ontmoet Kodjiro (1992) en Moesashi in duel met Kodjiro (1993). Album verscheen op kleiner formaat dan de eerste drukken.

Silvester

De comeback van De Fret 2: *A twist of fame,* tek: Alex Wesseling & scen: Yke Schotanus, sc 7,50, kleur, genre: muziek-soap. Voor de tweede maal in zijn leven staat De Fret aan de top.

Oktoknopie 4: *Duikt op,* tek & scen: Gerard Leever, sc 6,99, kleur, genre: humor. Deze afleveringen van Otoknopie werden voorgepubliceerd in het jeugdblad Taptoe

Spirit Temse

Jommeke 50 jaar jong, tek & scen: Jef Nys, hc groot formaat 35,00, zwart-wit, genre: humor. Deze luxe-editie werd gerealiseerd in een beperkte oplage van 651 exemplaren waarvan 540 genummerd van 1 tot 540 en 26 genummerd van A tot Z en 85 voorzien van een fluwelen omslag, genummerd van I tot LXXXV. Dit album is een hulde aan Jef Nys met een publicatie van de 3 eerste Jommekesalbums die verschenen bij uitgeverij Halewijn nv.

Standaard Uitgeverij

Bij Fanny op schoot: *Diepgravende gesprekken met bekende stripfiguren,* tek & scen: Merho, met medewerking van Karel Biddeloo, Jan Bosschaert, Marc de Bel, Steven Dhondt, Bruno De Roover, Ilah, Jean-Pol, Kim, Peter Koeken, Hec Leemans, Willy Linthout, Martin Lodewijk, Erik Meynen, Luc Morjeau, Herr Seele, Marc Sleen, Dirk Stallaert, Urbanus, Walthéry, sc 4,95, kleur, genre: talkshow. Fanny nodigt bekende stripfiguren uit op haar talkshow op Empty Vie. Met zes extra pagina's.

Bij Fanny op schoot: *Diepgravende gesprekken met bekende stripfiguren,* tek & scen: Merho, met medewerking van Karel Biddeloo, Jan Bosschaert, Marc de Bel, Steven Dhondt, Bruno De Roover, Ilah, Jean-Pol, Kim, Peter Koeken, Hec Leemans, Willy Linthout, Martin Lodewijk, Erik Meynen, Luc Morjeau, Herr Seele, Marc Sleen, Dirk Stallaert, Urbanus, Walthéry, sc luxe 120,00, kleur, genre: talkshow. Deze luxe-uitgave werd gerealiseerd in een oplage van 350 exemplaren, genummerd van 1 t/m 350 en 100 auteurs- en uitgeversexemplaren, genummerd met Romeinse cijfers van I t/m C. Album verpakt in grote zwarte doos, met als extra een stenen borstbeeld van Fanny. Doos verpakt in krimpfolie. Deze strip bevat 44 extra pagina's met info en exclusieve foto's.

De avonturen van Urbanus 115: *Cesar de bosfopper,* tek: Linthout met assistentie Steven De Rie & scen: Linthout en Urbanus, sc 4,10, kleur, genre: humor. Cesar heeft bomen gekapt in het sprookjesbos. Wanneer

Gelezen Chinese humor

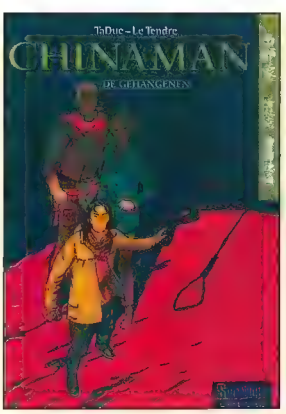

Chinaman leek lange tijd de zoveelste reeks op rij van de Spotlightcatalogus van uitgeverij Dupuis. Laat ons even duidelijk zijn en hierbij vermelden dat dit helemaal niet als een schande mag bekeken worden, in een catalogus die reeksen telt met klinkende namen als Largo Winch, Soda en Jeremiah. Met dit achtste album lijkt Chinaman echter zijn status van goede avonturenstrip te overstijgen en zich een plaatsje te verzekeren in het lijstje klassiekers. Al is deze stap misschien nog een ietsje te ver weg. Het verhaal vertelt hoe Chen Long Ahn, beter bekend als John Chinaman, nu werkzaam is als begeleider van konvooien. Wanneer hij tijdens het hout sprokkelen op een – op zijn zachtst gezegd – merkwaardige manier kennis maakt met beroepsgokker Zed, ontstaat een raar soort vriendschap tussen de twee. Halverwege het verhaal maakt het … hum … olijke duo kennis met een man die op het punt staat om zichzelf van het leven te beroven : een man die blijkbaar een zwaar te torsen geheim met zich mee draagt. Voor het eerst worden we in deze a-typische western geconfronteerd met een vleugje humor, die het verhaal de broodnodige luchtigheid meegeeft. Daar is de inbreng van niet vreemd aan. De synergie tussen de serieuze titelheld en de losbol werkt fantastisch goed in het album. De knap in beeld gebrachte schietpartijen, het mysterie rond de zelfmoordenaar en de reeds vermelde humor blijken dé ingrediënten om van dit album een meer dan genietbare portie leesplezier te maken. Benieuwd of Taduc en Le Tendre, de auteurs van deze strip, deze ijzersterke formule kunnen volhouden in het vervolg van *De gehangenen*. Wij kruisen alvast onze vingers en kijken likkebaardend de toekomst tegemoet!

KURT

Chinaman 8: De gehangenen
Taduc – Le Tendre
Uitgeverij Dupuis, 4,95 euro

Gelezen Onbegrijpelijk

Hoe het komt dat Sigmund, de cynische geflipte psychiater, na veertien sessies nog steeds niet door een medische tuchtraad op het matje werd geroepen, blijft voorlopig een raadsel. Waarschijnlijk verkeren zijn patiënten te zeer onder de invloed van de pillen die hij voorschrijft, om nog te kunnen reageren. Erger nog, zijn gedrag wordt goedgepraat door diverse kranten. Dagelijks worden zijn snode daden tegen de mensheid gepromoot door De Morgen (België), De Volkskrant (Nederland) en diverse buitenlandse kranten. Deze snoodaards deinzen er niet voor terug om ons nietsvermoedend bij onze ochtendboterham een geil gefrustreerd mannetje op te voeren. Geil in die zin, dat hij vrouwelijke patiënten beschouwt als neukdozen en niets meer. Volgens hem blijven vrouwen best thuis bij de haard en zijn ze uitsluitend bestemd als slaaf. Hij is gefrustreerd omdat hij bovenstaande vrouwtjes, ondanks zijn allerminst subtiele hints, toch niet in zijn bed krijgt. Geef nu toe : wie wil er nu seksen met een opdondertje van amper één turf hoog, wiens gezicht dan nog ontsierd wordt door een ooglap? Er zijn betere keuzes in het leven dan Sigmund. Helaas, brengen de afwijzingen hem geen wijsheid. Ze verkillen zijn eenzame hart nog meer, wat hij dan afreageert op zijn klanten. Zij worden het pispaaltje van zijn emoties : hoe verder hij hen de dieperik in kan duwen, hoe zoeter zijn wraak is en hoe gespekter zijn bankrekening wordt. Voor Sigmund geldt slechts één regel : hoe meer depressies, hoe meer sessies. Af en toe ontsnapt een enkeling aan zijn klauwen : een blaam op zijn blazoen, want minder poen. Toeschouwer bij dit alles is auteur Peter De Wit. Hij brengt Sigmunds lotgevallen dagelijks nauwgezet in beeld. Hij is de fiere geestelijke vader van dit betweterige, wereldvreemde baasje waarmee hij als tekenaar/scenarist ongezouten zijn mening op de samenleving kan spuien. Peter en Sigmund, een onverwoestbaar duo. WILLEM

Sigmund veertiende sessie
De Harmonie, sc 8,90

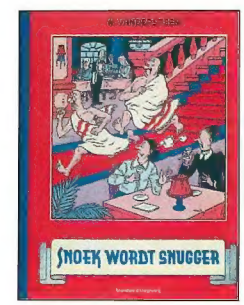

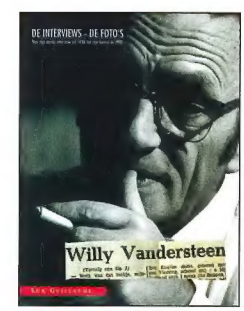

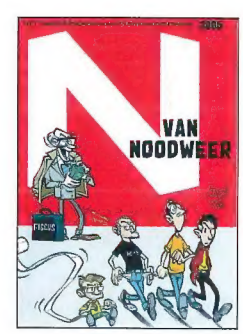

hij van deze bomen meubelen maakt komen deze tot leven.

De Familie Snoek 9: *Snoek heeft ambras,* tek & scen: Willy Vandersteen, hc 17,95, 14,99 bij voorinschrijving, pagina's per twee afwisselend blauw en bruin, genre: humor. Met losse infokaart.

De Familie Snoek 10: *Snoek wordt snugger,* hc 17,95, 14,99 bij voorinschrijving, pagina's per twee afwisselend blauw en bruin, genre: humor. Met losse infokaart. Is niet een complete herdruk, daar de achterkaften gewijzigd werden voor deze herdruk.

De Rode Ridder 208: *De blauwe heks,* tek: Claus & scen: Martin Lodewijk, sc 3,99, kleur, genre: historisch. Johan redt een blauwe heks van de vuurstapel. Samen met haar gaat hij op zoek naar haar verdwenen vader.

F.C. De Kampioenen 40: *De groene zwaan,* tek & scen: Hec Leemans, met medewerking van Tom Bouden, sc 4,50, kleur, genre: humor/avontuur. Fernand heeft een inboedel opgekocht. Aan Markske en Billie om alles op te laden. Tussen de inboedel een brief, waarin sprake van een schat in Brugge. Billie en Markse wagen hun kans, met een verrassend resultaat.

Orphanimo 7: *De wezen van de wind,* tek: Luc Vincent (decor) & Michaël Vincent (figuren) & scen: Luc Vincent en Ivan Adriaenssens, sc 4,50, kleur, genre: humor/avontuur. Alice heeft van bouwpromotor Hari Vallalkozo een eiland cadeau gekregen. Daar vliegt ze samen met haar wezen naartoe. Maar Hari laat Alice niet los.

Suske en Wiske 289: *De kaduke klonen,* tek: Luc Morjaeu & scen: Peter Van Gucht, sc 3,99, kleur, genre: humor/avontuur. Album verpakt in plastiek zak met volgende opdruk: Met gratis coole Suske en Wiske agenda!

Suske en Wiske 289: *De kaduke klonen,* tek: Luc Morjaeu & scen: Peter Van Gucht, hc luxe 39,95, kleur, genre: humor/avontuur. Album verpakt in krimpfolie, met wikkel. Op wikkel volgende opdruk: Exclusief cadeau bij dit album genummerde en gesigneerde vierkleurenzeefdruk.

Suske en Wiske: *Vrienden voor het leven,* tek & scen: Willy Vandersteen, hc 42,50, luxe met emailplaat 150, groot formaat, pagina's per twee afwisselend blauw en bruin,, genre: humor/avontuur. Dit luxealbum werd gerealiseerd in een oplage van 850 exemplaren waarvan de nummers 1 tot 350 uitgegeven zijn met emaillen plaat. De nummers 351 tot 850 zijn verschenen zonder emaillen plaat. 10 auteurs- en uitgeversexemplaren verschenen met emaillen plaat (I tot X) en 20 zonder XI tot XXX. Album bevat volgende verhalen: Op het eiland Amoras/De Ringelingschat/De Sterrenplukkers. Album verpakt in grote zwarte doos. Doos verpakt in krimpfolie.

W817 (Wacht eens even) 9: *De witte woede,* tek: Swerts & Vanas & scen: Hec Leemans, sc 4,50, kleur, genre: humor/avontuur. Heeft niets te maken met de verpleegsector, het gaat hier om een ongewenste sneeuwstorm hartje zomer.

Willy Vandersteen: *De interviews -De foto's,* samenstelling Luc Guillaume, Michel Vanbeneden & Jean-Pierre Hendrickx, sc 24,95, kleur & zwart-wit, genre: naslagwerk. Dit boek opgefleurd met diverse tekeningen en foto's bevat Vandersteens eerste interview uit 1946 tot zijn laatste in 1990. Pure klasse dit boek.

Sombrero

Borgia 1: *Bloed voor de paus,* tek: Manara & scen: Jodorowski, hc 14,50, kleur, genre: erotiek.

Zwarte Reeks 142: *SM Hotel,* tek & scen: Trinc, sc 8,25, kleur, genre: erotiek.

Stripnieuws

Stripnieuws 6, jaargang 3, december 2005, sc 4,95, diverse tekenaars & scenaristen, genre: strips & informatief. Bevat info over Peter de Wit, Dirk Stallaert, Monique Mol, Senne en Sanne, Walter Laureysens, William Vance, , aangevuld met diverse stripinfo.

Studio 100

Samson & Gert 1: *Lachen met Samson en Gert,* tek & scen: Studio 110, hc oblong 4,99, kleur, genre: humor. Gags van Samson & Gert.

Spring 3: *Heibel in Muddy Creek,* tek: Charel Cambré & inkt: Steven Dupré & scen: Gert Verhulst & Hans Bourlon, sc 4,95, kleur, genre: televisiefavorieten.

Studio Noodweer

N van Noodweer: *Het jaarverslag van Studio Noodweer 2005,* tek & scen: Jan Dirk Barneveld, Rob Derks, René Leisink & Michiel van de Vijver, sc 12,50, gedeeltelijk kleur, gedeeltelijk zwart-wit, genre: humor & cartoons. Bevat een overzicht van het werk van bovenstaande tekenaars dat ze maakten in 2005 voor uiteenlopende opdrachtgevers.

Pakje Bakmeel 1: tek & scen: Rob Derks, sc 3,95, zwart-wit, genre: humor. In dit eerste deel een selectie van Pakje Bakmeel stroken die in 2001 en 2003 in de Nederlandse Metro, aangevuld met stroken voor het Stenders Vroeg Vakantieboek en enkele Lee Towers strips die gemaakt werden voor Diogenes.

Zwart op wit 2: tek & scen: Jan Dirk Barneveld, sc 5,95, zwart-wit, genre: humor. In deze bundeling zijn opgenomen de strip

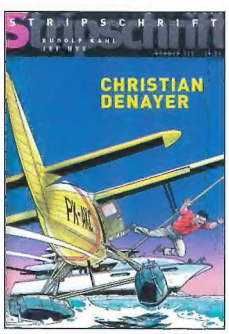

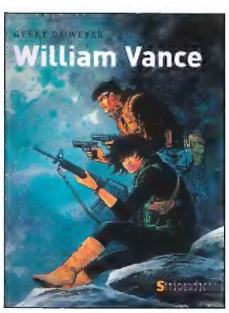

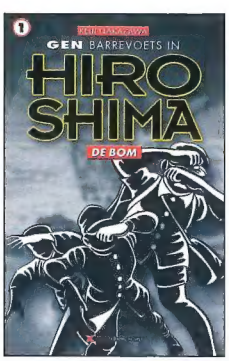

Stef en de Stad en cartoons die werden gemaakt voor het medisch katern van het Algemeen Dagblad Diagnose.

Talent

Collectie Millennium 98: Witness 4 deel 2: *Icoon zonder geheugen,* tek: Chrys Millien & scen: Erik Arnoux, hc met stofomslag 17,50, kleur, genre: sciencefiction.

Collectie Millennium 99: De gesel Gods 5: *Dei ex machina,* tek: Aleksa Gajic & scen: Valérie Mangin, naar een idee van Denis Bajram, hc met stofomslag, 17,50, kleur, genre: sciencefiction.

Collectie Millennium 100: De laatste Trojaan 1: *Het paard van Troje,* tek: Thierry Démarez & scen: Valérie Mangin, hc met stofomslag 17,50, kleur, genre: kronieken van de galactische oudheid.

Collectie Millennium 101: De laatste Trojaan 2: *De koningin van de Amazones,* tek: Thierry Démarez & scen: Valérie Mangin, hc met stofomslag 17,50, kleur, genre: kronieken van de galactische oudheid. De geschiedenis hertekend, het verleden wordt verplaatst naar de toekomst.

Collectie 500 nr 242: De veroveraars van Troy 1: *Verbanning naar Bloemhaven,* tek: Tota & scen: Arleston, hc 14,95, kleur, genre: fantasy.

Collectie 500 nr 243: De trollen van Troy 8: *Rock'n troll atitude,* tek: Mourier & scen: Arleston, hc 14,95, kleur, genre: fantasy.

De cartografen 1: *De wereld van de stad,* tek: Glaudel & scen: Arleston, hc 14,95, kleur, genre: avontuur.

De cartografen 2:*Het symbool van de winnaar,* tek: Glaudel & scen: Arleston, hc 14,95, kleur, genre: avontuur.

De cartografen 3: *De torens van Floovant,* tek: Glaudel & scen: Arleston, hc 14,95, kleur, genre: avontuur.

De cartografen delen 1,2, & 3 verschenen eerder bij Arboris, nu in herdruk bij Talent, met hertekende voorkaft.

De Mof 7: *De route van de Mandarijn,* tek: Boutel & scen: Bardet, sc 9,00 kleur, genre: avontuur.

De Mof 8 : *De bruine fee,* tek: Boutel & scen: Bardet, sc 9,00 kleur, genre: avontuur.

De Mof 9 :*De zaak Sirben,* tek: Boutel & scen: Bardet, sc 9,00, kleur, genre: avontuur. De Mof 7, 8 & 9 verschenen eerder in hc bij uitgeverij Talent..

Toog

Collectie grand cru 4: *Een stap naar de sterren,* tek: Parnotte & scen: Felix, sc 15,00, kleur, genre: avontuur.

't Mannekesblad

Minerva Serie: De avonturen van Rud Hart **5:** *Het gouden vliegtuig,* tek & scen: Gilbert Declercq, sc 9,95, zwart-wit, genre: luchtvaartavontuur. 4 eerdere albums verschenen tussen 1984 en 1987 bij uitgeverij De Vlijt.

Vzw Lancelot

Parcifal Stripmagazine 1: diverse tekenaars & scenaristen, sc 4,00, kleur & zwart-wit, genre: alternatief. Parcifal is een driemaandelijks tijdschrift dat "waakt om de goede smaak te bewaren in een striplandschap dat al jaren wordt overheerst door uitgemolken stripreeksen voor de hele familie, waaronder Suske en Wiske, Jommeke, Kiekeboe enz." Allen zijn vanaf heden gewaarschuwd. Parcifal zit op zijn paard!

Uitgeverij Stripschrift

Stripschrift 373, jaargang 37, nummer 8, december 2005, sc 5,99, zwart-wit, genre: informatief. Bevat info over Rudolf Kahl, Jef Nys & Christian Denayer, Glénat Benelux, aangevuld met stripinfo. 24/12/05

Stripschrift Special: *William Vance,* Geert De Weyer, samenstelling en redactie Arco van Os, bibliografie: Ed Hengeveld, hc 24,95, luxe 49,95, kleur & zwart-wit, genre: informatief. Deze Stripschrift-special met alternatief omslag verscheen ter gelegenheid van Turnhout Strip 2005 (blinkende kaft). Naast deze reguliere editie is ook een versie met luxe genummerde en gesigneerde prent verschenen in een oplage van 75 exemplaren. (matte kaft) Van de editie met luxe prent zijn eveneens 25 exemplaren geproduceerd voor auteurs en medewerkers, genummerd van I –XXV.

Uitgeverij XiLier

De smeuïge story's van Sergio Salmone: Lierse dribbelt de Chinese Muur, tek: D'Auwe & scen: Johan Van Rooy, sc 5,00, hc oplage 100 exemplaren
50,00, kleur, genre: humor.

Xtra

Gen Barrevoets in Hiroshima 1: *De bom,* tek & scen: Keiji Nakazawa, sc 17,50, zwart-wit, genre: semi-autobiografisch. Eerste deel uit een tiendelige serie, met achterin een toelichting van Keiji Nakazawa en Art Spiegelman. Gen ziet samen met zijn moeder machteloos toe hoe zijn vader, zus en broertje omkomt na het atoombombardement door de geallieerden op zijn geboortestad Hiroshima op 6 augustus 1945.

Recreatie: *helse liederen en heftige prenten,* tek: Eric Schreurs & teksten: Theo Van Gogh, hc 24,90, zwart-wit, genre: liederen & gedichten. Herdruk. 20 jaar terug uitgespuwd door het grote publiek, nu in herkansing

Gelezen Een zeer geslaagd tussendoortje

Wanneer weldenkende mensen – u mag zich gerust aangesproken voelen – op vakantie vertrekken, mag u er prat op gaan dat hun bagage minstens één fototoestel telt. Geef toe, niets leuker dan op uw hete vakantiebestemming met uw hoogtechnologisch, digitaal fototoestel uw verbrande ukjes, de plaatselijke lekkernijen (geroosterde kakkerlakken!) of de bronsgebruinde schone met haar goedkoop odeurtje vast te leggen voor de eeuwigheid én tante Truus. Craig Thompson behoort niet tot dit kransje weldenkende mensen en wars van heersende trends liet hij technologische snufjes achter om met – weliswaar dure – tekenpenselen zijn reisavonturen neer te krabbelen. Nu is deze Amerikaan niet de eerste de beste: recent won zijn graphic novel *Een deken van sneeuw* – een vrije vertaling van *Blankets* – alle mogelijke en zelfs niet mogelijke prijzen. Zijn reisdagboek kreeg de naam *Carnet de Voyage* mee en vertelt het verhaal over Thompsons promotietocht door Europa en zijn eenzame vakantieavontuur in Marrokko van begin maart tot midden mei 2004. *Carnet de Voyage* gunt de lezer een unieke kijk in de leefwereld van een befaamd stripauteur: de repetitieve saaiheid van een promotietournee, Craigs twijfels en eenzaamheid (balancerend op het randje van de zieligheid), irritante signeersessies, heimwee naar huis en ontmoetingen met andere groten van de stripwereld. Niets laat Thompson onbesproken. Net die openheid, het zichzelf kwetsbaar opstellen, maakt de reiskrabbels van de jonge Amerikaan ongemeen boeiend. Tel daar het briljante tekentalent van Thompson bij en we spreken hier niet over een tussendoortje – zoals hij het zelf onbeschaamd en té bescheiden durft te noemen – maar een 224 pagina tellend reisdocument dat elk weldenkend mens in zijn boekenkast moet terugvinden. KURT

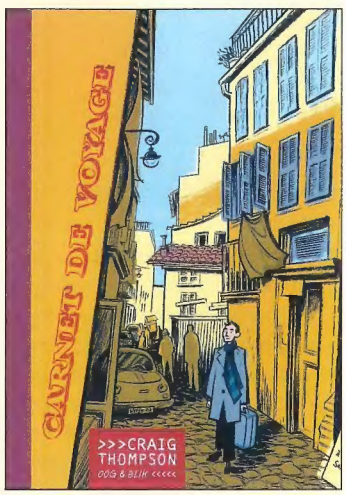

Carnet de Voyage
Craig Thompson
Oog & Blik, hc 17,50 euro.

Zoekertjespagina

GEZOCHT :

* **KUIFJE** jaargAng 1953, In Losse Nrs Of Ingebonden - Wel Nieuwstaat ! ; Julie,Klaartje & Cecile Nr.6 Asterix (Eerste Bundeling Dargaud Bruin Leder) Deel 6 ; Humoradio Jaargang 1938 Nrs. 23, 24, 25, 26, 27 , 34, 40, 41, 42, 43, 44, 48, 49, 50, 51, 52. ; Felix (Franstalige Uitgave Michel De Ligne Delen 3,4 En 5). Sjef Van Oeckel (Gekatonneerd) Delen 1 En 4
  Rik de Leeuw, gsm. 0474 694 536 (134)
* **Frisko kid-stickers,** maakt niet uit hoeveel.
  caluwaerts.guillaume@belgacom.net tel. 03-658-10-15 (134)
* **Bijzonder** materiaal van Alfred Mazure (Maz), zoals originelen, brieven, geillustreerde boeken & tijdschriften, buitenlandse uitgaven van Dick Bos. Ook ben ik op zoek naar de proefuitgave van Dick Bos, getiteld Het geval Kleyn (herkenbaar aan een grote rode punt op de voorpagina). Ook zoek ik buitenlandse knipsels en uitgaven van Romeo Brown. Rich Thomassen, richmar@wanadoo.nl (076-5227110) (134)
* **Robbedoes** losse nummers 2865+2866 (Nrs10+11 - 1993) , Losse nummers weekblad ons volkske 1976(volledig)+1977(tot7713)+1981(volledig)+1982(volledig)+1983(volledig)+1984(volledig)+1985(volledig)+1986(volledig)+1987(volledig)+1988(volledig) ; losse nummers weekblad kuifje 4936+5328 ; patsweekblad bundelingen
  Guns Frank 0477/955507 frank.guns1@telenet.be (134)
* **Publiciteitsfolders** van de uitgeverijen Dupuis, Lombard en Casterman uit de periode 1945 tot ± 1975.Goede prijs geboden! Rik Lok 0031.(0)6.2834.1849 (131)
* **Buitenlandse Nero** : - 1 nederlandse het volk-uitgave nero / de groene patreel
  - 2 franse nero's : pol de la pipe (pol de pijpegeest) en le gant qui vole (de vliegende handschoen)
  - marc sleen / nero-kalender 1960. in zeer goede staat aub, geef goeie prijs !!!
  Mark Landrieux 0479/453765 mark.landrieux@telenet.be (132)
* **Plakprentjes** - plakplaatjes - zakjes (lege/volle) van plakplaatjes van :
  Asterix (americana munchen)1972 (heb dubbele) - asterix verovert Rome (rossel) 1976 (heb dubbele) - Kuifje en het haaienmeer (vanderhout) 1973 (heb dubbele) - Biebel (TicTac) - Lucky Luke de ballade van de daltons (rossel) 1978 (heb dubbele) - Lucky luke (vanderhout) 1972 (heb dubbele) - Lucky Luke (monty) 1970 - Kid paddle (panini Frankrijk) 2005 (heb dubbele) - asterix (dargaud) 1972 (heb dubbele) - een ongewone smurf (kwatta) 1967 (heb dubbele) - de jonge toversmurf (kwatta) 1967 - de 100 smurfen (kwatta) 1970
  jos.greven@telenet.be , 089-50 31 16 (131)
* **t Kapoentje** los nr 31 (1964) ; Knipsels Eddy Wally strip in Dag Allemaal 1991 ; Nieuwjaarskaarten Clumzy 1985 en 1986 Wim Huygens, GSM +32 (0)473 32 24 94, wim.huygens@cnaeurope.com (119)
* **Vlaamse Filmkes** *:* nummers onder de 500 *;* OHEE 20,92,184 in goede staat; Suske&Wiske tweekleuren in mooie staat: *Het sprekende testament, De geverniste zeerovers* ; Bob et Bobette oude reeks ; Tintin in kleur of zwart-wit tot 1946; 't Kapoentje 1948 : 23,25,26, 27,29,30,31,33 t/m41,43,44,45,51,52; 1949 : 1-21, 38,39,41,42,44 t/m 50; PEP 1963: 1,2,4 - 1965: 4, 22,28,49 ; Robbedoes 1155,1156,1159,1170,1197,1198, 1205,1208, 1354, 1368
  Patrick Vranken 052/31.23.46 of brabant.strip@worldonline.be

AANGEBODEN :

* **HUMO'S** van ongeveer 1957 t./m. 1978 (ongeveer 1000 nrs).
  Rik de Leeuw, gsm. 0474 694 536 (134)
* **Rode klassiek reeks** met bijlage aanvullende informatie oude s+wiske volledige reeks van nr1 tot 35 redelijke staat ; robbedoes weekbladen vanaf jaren 50 tot 70 met microverhalen
  Boschmans pierre pierre.boschmans@telenet.be 0486/867359 (134)
* **Suske en wiske-weekblad** vanaf 15.09.93 nieuw ! nr 1 tot laatste gestopt eind jaar 2002. Complete jaargangen met kaften en doosinberg ; weekbladen WHAM vanaf nr 1-46 ; jaar 1979 / tot eind nr 26 ; jaar 1980 ; compleet ingenaaid in 5 delen ; Kiekeboe albums in Z/W NR 1 tot 31 en in kleur van 32 tot 45 ; ingenaaid per albums 5 boeken Robbedoes weekbladen vanaf nr 1903 (3.10.1974) tot nr 2124 (eind jaar 1978) ; Kuifje weekbladen jaar 1969 een nummer 4 ontbreekt. Jaar 1970-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82 volledig compleet jaargangen ingebonden en genaaid per 4 delen per jaar ; Kuifje dunne albums nr 22-23-24: jaargang 20 en nr 16 tot 29 ; Kuifje dik album nr 60 : nr 36 tot 45. (datum 4.9.62 tot 6.11.62). Prijs overeen te komen.
  paumardo@hotmail.com
* **Rooie oortjes** in 21 delen (lekturama uitgaven) ; Buck Danny in 14 bundelingen (45 verhalen)
  Paul Van Opstal 016/ 69 62 84 (134)
* **Reclamestrip Jacques** ; Stickeralbum Quick&Flupke leder op zijn beurt
  Wim Huygens 32 (0)473 32 24 94 - wim.huygens@cnaeurope.com (124)

Zoekertjes schriftelijk meedelen (brief of e-mail). Telkens naam en telefoonnr. vermelden a.u.b.

Bedankt!

Als je dit leest in januari, heb je onze administratie een stuk verlicht! Achterstallig lidgeld overmaken voor de jaren 2005-2004-2003 en dan de ontbrekende magazines krijgen, kan nog net. Het begint sterk uit te dunnen! Stort het lidgeld van 20 euro *(zie pag.2 onderaan)*, met vermelding van : lidgeld+jaar. Opgelet : magazines die niet meer voorradig zijn bij ontvangst van storting, worden vervangen door andere restanten.
Voor de **Suske en Wiske**-fans : de reeks met beschrijving van de verschillende drukken van de oude albums loopt van magazine 104 tot en met 130. Dit is de laatste kans!
Bonus : wie nog lidgeld betaalt voor 2 jaar, krijgt gratis het vakantiealbum Lady Bound (Berck). Zolang de voorraad strekt!!!

Lidgeld 2005

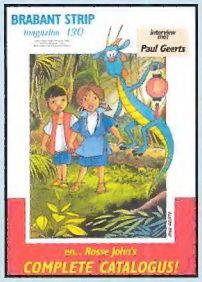

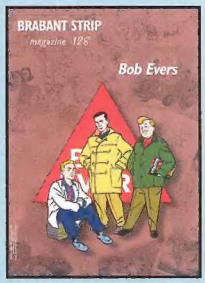

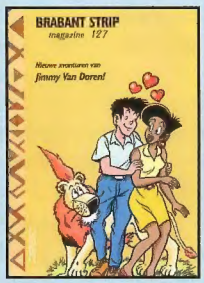

133:Dirk Stallaert
132:Hergé
131:Paul Teng
130:Paul Geerts
129:Berck
128:Bob Evers
127:Jimmy Van Doren
126:Studio Vandersteen vernieuwd
125:Eisner
124:Conz

Lidgeld 2004

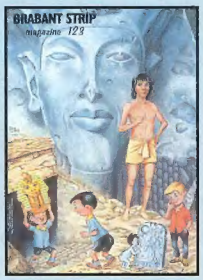

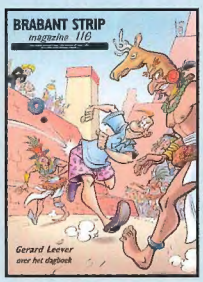

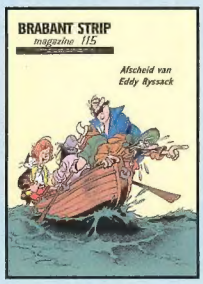

123:Dick Vlottes
122:Tillieux
121:Orphanimo!
120:Hurey
119:Dupuis catalogus 2
118:Steven de Rie
117:De schat van Beersel
116:Gerard Leever
115:Eddy Ryssack
114:Gos

Lidgeld 2003

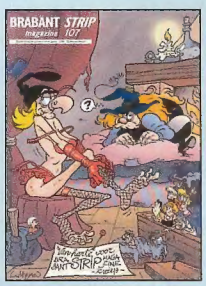

112:Paul Geerts
110:Kim
108:Bert Bus
107:Luc Morjaeu
106:Steven Dupré
105:Wilma van den Bosch
104:Afscheid van Nero
(113, 111, 109 - deze zijn op!)
+78 : Will
+75: Kuifje & Nick Rodwell
+59 : Dossier 40-45 & Kaproen

Kijk ook op www.brabantstrip.be voor meer restanten...